

Disclaimer : Ministry of Finance and Planning repository shall be regarded as a publisher and bears no liability for any damage upon using contents of the repository.

National Development Plan

One-Year Development Plan

2014

Mpango Wa Maendeleo Wa Taifa 2014 - 2015

Jamhuri ya Muungano wa Tanzania

Ofisi ya Rais, Tume ya Mipango

<https://repository.mof.go.tz/handle/123456789/518>

Downloaded from Ministry of Finance and Planning Repository

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

MPANGO WA MAENDELEO WA TAIFA 2014/15

OFISI YA RAIS, TUME YA MIPANGO

JUNI, 2014

YALIYOMO

YALIYOMO	i
UTANGULIZI	iv
SURA YA KWANZA	1
HALI YA UCHUMI	1
1.1 Hali ya Uchumi wa Dunia	1
1.2 Hali ya Uchumi wa Taifa	2
1.2.1 Ukuaji wa Pato la Taifa	2
1.2.2 Idadi ya Watu na Pato la kila mtu	2
1.2.3 Mfumuko wa Bei	3
1.2.4 Ujazi wa Fedha na Karadha	3
1.2.5 Mwenendo wa Viwango vya Riba	4
1.2.6 Thamani ya Fedha ya Tanzania	4
1.2.7 Sekta ya Nje	5
1.2.8 Thamani ya Fedha ya Tanzania	5
1.2.9 Akiba ya Fedha za Kigeni	5
1.2.10 Deni la Taifa	6
1.2.11 Mapato na Matumizi ya Serikali	6
1.3 Shabaha na Misingi ya Uchumi Jumla	6
1.3.1 Shabaha	6
1.3.2 Misingi	7
SURA YA PILI	8
UTEKELEZAJI WA MIRADI YA MAENDELEO MWAKA 2013/14	8
2.1 Utekelezaji wa Miradi ya Matokeo Makubwa Sasa	8
2.2 Miradi ya Kitaifa ya Kimkakati	9
2.2.1 Miundombinu	9
2.2.2 Kilimo	26
2.2.3 Viwanda	28
2.2.4 Maendeleo ya Rasilimali Watu	29
2.2.5 Utalii na Huduma za Kifedha	30
2.3 Miradi Mengine Muhimu kwa Ukuaji wa Uchumi	31
2.3.1 Elimu na Mafunzo ya Ufundi	31
2.3.2 Afya na Ustawi wa Jamii	34
2.3.3 Mifugo na Uvuvi	34
2.3.4 Madini	36
2.3.5 Usafiri wa Anga na Majini	36
2.3.6 Usafiri wa Majini	38
2.3.7 Hali ya Hewa	38
2.3.8 Maendeleo ya Sayansi Teknolojia na Ubunifu	38
2.3.9 Ardhi, Nyumba na Makazi	39
2.3.10 Ushirikiano wa Kikanda na Kimataifa	39
2.3.11 Ujenzi na Ukarabati wa Balozzi	40
2.3.12 Katiba Mpya	40
2.3.13 Vitambulisho vya Taifa	40

2.3.14	Sensa ya Watu na Makazi-----	40
2.3.15	Kazi na Ajira-----	41
2.3.16	Biashara na Masoko -----	41
2.3.17	Sekta Binafsi -----	41
SURA YA TATU-----		43
MIRADI YA KIPAUMBELE KATIKA MWAKA 2014/15 -----		43
3.1	Utangulizi -----	43
3.2	Miradi ya Kitaifa ya Kimkakati -----	43
3.2.1	Miundombinu -----	43
3.2.2	Kilimo -----	57
3.2.3	Viwanda-----	58
3.2.4	Maendeleo ya Rasilimali Watu -----	59
3.2.5	Utalii na Huduma za fedha -----	61
3.3	Miradi Mingine Muhimu kwa Ukuaji wa Uchumi -----	61
3.3.1	Elimu na Mafunzo ya Ufundi-----	61
3.3.2	Afya na Ustawi wa Jamii -----	63
3.3.3	Mifugo na Uvuvi -----	63
3.3.4	Madini-----	66
3.3.5	Ardhi, Nyumba na Makazi-----	66
3.3.6	Usafiri wa Anga na Majini-----	67
3.3.7	Hali ya Hewa-----	69
3.3.8	Vitambulisho vya Taifa -----	69
3.3.9	Misitu na Wanyamapori -----	69
3.3.10	Kazi na Vijana-----	71
3.3.11	Utawala Bora-----	71
3.3.12	Biashara na Masoko -----	72
3.3.13	Mazingira na Mabadiliko ya Tabianchi -----	72
3.3.14	Ushirikiano wa Kikanda na Kimataifa -----	72
SURA YA NNE -----		73
UGHARAMIAJI WA MPANGO WA MAENDELEO WA TAIFA 2014/15-----		73
4.1	Utangulizi -----	73
4.2	Ugharamiaji wa Mpango wa Maendeleo wa Taifa wa Miaka Mitano (2011/12 – 2015/16)-----	73
4.3	Mapitio ya Ugharamiaji wa Mpango, Mwaka 2013/14-----	73
4.4	Ugharamiaji wa Mpango, Mwaka 2014/15 -----	73
4.5	Vyanzo vya Mapato ya Ndani-----	74
4.6	Vyanzo vya Mapato ya Nje-----	74
4.7	Ubia kati ya Sekta ya Umma na Sekta Binafsi -----	74
4.8	Uwekezaji wa Sekta Binafsi -----	74
SURA YA TANO -----		75
UFUATILIAJI NA TATHMINI YA MIRADI YA MAENDELEO -----		75
5.1	Utangulizi -----	75
5.2	Ufuatiliaji wa Miradi ya Maendeleo -----	75
5.3	Tathmini ya Miradi ya Maendeleo-----	76
5.4	Mafanikio na Changamoto -----	76

5.5	Utekelezaji wa Mfumo wa Matokeo Makubwa Sasa-----	77
5.6	Muhtasari wa Ratiba ya Utekelezaji -----	79
SURA YA SITA-----		81
KUKABILIANA NA VIASHIRIA HATARISHI VYA UTEKELEZAJI WA MPANGO-----		81
6.1	Utangulizi -----	81
6.2	Viashiria hatarishi vya Utekelezaji wa Mpango -----	81
6.3	Hatua za Kukabiliana na Viashiria Hatarishi vya Utekelezaji-----	82
KIAMBATANISHO NA. I: UTEKELEZAJI WA MIRADI YA MAENDELEO – 2013/14 -----		83
KIAMBATANISHO NA. II: MIRADI YA MAENDELEO YA KIMKAKATI - 2014/15 -----		108
KIAMBATANISHO NA. III: MIRADI YA MATOKEO MAKUBWA SASA, 2014/15-----		136
KIAMBATANISHO NA. IV: MAPENDEKEZO YA MAABARA YA KUBORESHA MAZINGIRA YA BIASHARA NA UWEKEZAJI, 2014/15 -----		140

UTANGULIZI

Mpango wa Maendeleo wa Taifa wa mwaka 2014/15 ni wa tatu katika mfululizo wa mipango ya kila mwaka ya kutekeleza Mpango wa Maendeleo wa Miaka Mitano (2011/12-2015/16) ili kufikia malengo ya Dira ya Taifa ya Maendeleo 2025. Hivyo, mpango huu unajikita katika kuendelea kuzingatia vipaumbele vya Mpango wa Maendeleo wa Miaka Mitano vifuatavyo: (i) Miundombinu ya nishati, usafirishaji, Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (TEHAMA), maji safi na maji taka na umwagiliaji; (ii) Kilimo ikijumuisha mazao ya chakula na biashara, malighafi ya viwandani, ufugaji, uvuvi na misitu; (iii) Viwanda vinavyotumia malighafi hususan za ndani na kuongeza thamani, viwanda vikubwa vya mbolea na saruji, viwanda vya kanda maalum za kiuchumi, kielektroniki na TEHAMA; (iv) Maendeleo ya rasilimali watu na ujuzi kwa kutilia mkazo sayansi, teknolojia na ubunifu na kuimarisha mafanikio ya upatikanaji wa huduma za jamii; na (v) Uendelezaji wa huduma za utalii, biashara na fedha.

Mpango wa Maendeleo wa Taifa wa mwaka 2014/15 umeandaliwa kwa kuzingatia mahitaji ya kuongeza kasi ya ukuaji wa uchumi na kwa namna ambayo ni shirikishi ili kupunguza umaskini. Moja ya maeneo ya kipaumbele katika mpango wa 2014/15 ni kilimo ambapo itaongeza fursa za ajira na kipato kwa wananchi wanaoishi vijijini. Ikumbukwe kuwa asilimia kubwa ya nguvu-kazi ya nchi inaishi kwa kutegemea kilimo. Hivyo, ili kujibu matatizo ya msingi ya umaskini wa kipato na mfumuko wa bei, Mpango wa Maendeleo wa Taifa wa mwaka 2014/15 unatoa kipaumbele mahsusi katika: (i) utafiti wa kilimo cha mazao, mifugo na uvuvi; (ii) kuimarisha huduma za ugani kwa kilimo na mifugo na upatikanaji mbolea; (iii) kuimarisha ushirika wa wakulima na wafugaji; (iv) kuongeza fursa za mikopo kwa wakulima, wafugaji na wavuvi ikiwa ni pamoja na kukamilisha uanzishwaji wa benki ya kilimo; (v) kuwezesha upatikanaji wa masoko ya mazao ya kilimo, na mifugo; (vi) kujenga na kukarabati skimu za umwagiliaji; (vii) upatikanaji wa ardhi kwa kilimo na mifugo kwa kuongeza kasi ya upimaji wa ardhi kupitia MKURABITA; na (viii) kuendeleza shughuli za kuongeza thamani ya mazao ya kilimo, mifugo na uvuvi.

Mpango wa Maendeleo wa Taifa wa mwaka 2014/15 umegawanyika katika sura sita: sura ya kwanza ni hali ya uchumi ikijumuisha shabaha na misingi ya uchumi jumla; sura ya pili ni mapitio ya utekelezaji wa Mpango wa Maendeleo kwa kipindi cha Julai 2013 hadi Machi 2014; sura ya tatu inabainisha maeneo ya kipaumbele kwa mwaka 2014/15; sura ya nne ni ugharamiaji wa Mpango wa Maendeleo wa Taifa kwa mwaka 2014/15; sura ya tano inaelezea kwa muhtasari ufuatiliaji, tathmini na ratiba ya uandaaji wa Mpango wa Maendeleo wa Taifa wa mwaka 2015/16; na sura ya sita inainisha viashiria hatarishi na hatua zitakazochukuliwa kukabiliana na viashiria hivyo.

SURA YA KWANZA

HALI YA UCHUMI

1.1 Hali ya Uchumi wa Dunia

Mwenendo wa uchumi wa dunia umekua katika kipindi cha nusu ya pili ya mwaka 2013 kutokana na kuongezeka kwa mahitaji kwa Nchi zinazoibukia na zile zinazoendelea. Kulingana na Taarifa ya Shirika la Fedha la Kimataifa (IMF, Aprili 2014), Pato la dunia lilikua kwa asilimia 3.0 mwaka 2013 ikilinganishwa na ukuaji wa asilimia 3.2 mwaka 2012. Miongoni mwa masuala yaliyoendelea kuchangia kupungua kwa kasi ya ukuaji wa uchumi duniani ni pamoja na: wasiwasi wa ulipaji wa madeni kwa baadhi ya nchi za Jumuiya ya Ulaya; sera za kubana matumizi ya Serikali; na kudhoofu kasi ya ukuaji wa uchumi kwa nchi zilizoendelea.

Ukuaji wa Uchumi kwa Nchi Zinazoibukia Kimaendeleo na Zinazoendelea ulikuwa kwa asilimia 4.7 mwaka 2013 ikilinganishwa na ukuaji wa asilimia 5.0 mwaka 2012. Kupungua kwa ukuaji huu kwa nchi zinazoendelea ulichangiwa zaidi na kupungua kwa kasi ya ukuaji wa shughuli za kiuchumi kwa nchi za Urusi, Amerika ya Kusini na Caribbean. Aidha, kasi ya ukuaji wa Pato la nchi za Asia zinazoendelea za China na India ilipungua na kuwa asilimia 6.5 mwaka 2013 ikilinganishwa na ukuaji wa asilimia 6.7 mwaka 2012.

Mwaka 2013, ukuaji wa Pato la nchi za Afrika Kusini mwa Jangwa la Sahara ulikuwa asilimia 4.9, sawa na ukuaji wa mwaka 2012. Ukuaji huu ulichangiwa zaidi na uwekezaji kutoka sekta za umma na binafsi hususan kwenye maeneo ya migodi ya madini, miundombinu ya usafiri na mawasiliano, kilimo, uzalishaji wa nishati na upanuzi wa shughuli za biashara. Ukuaji kwa nchi wanachama wa Jumuiya ya Afrika Mashariki nao unaonesha kuimarika kwa nchi zote wanachama kwa kuwa na viwango vinavyoongezeka isipokuwa kwa nchi ya Rwanda. Kasi ya ukuaji wa uchumi kwa nchi ya Rwanda imepungua kutoka asilimia 8.0 mwaka 2012 hadi asilimia 5.0 mwaka 2013. **Jedwali Na.1** linaonesha mwenendo wa ukuaji wa Pato la Dunia na nchi za Afrika Mashariki kwa kipindi cha mwaka 2006 hadi 2013.

Jedwali Na. 1: Ukuaji Pato la Dunia, na Nchi za Jumuiya ya Afrika Mashariki, 2008 hadi 2013 (Asilimia)

	Hali					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Dunia	2.8	-0.7	5.1	4.0	3.2	3.0
Nchi Zilizoendelea	0.1	-3.7	3.0	1.6	1.4	1.3
Nchi Zinazoibukia Kimaendeleo na Zinazoendelea	6.0	2.8	7.4	6.4	5.0	4.7
Nchi Zinazoibukia Barani Asia	7.7	7.2	9.5	8.1	6.7	6.5
Nchi za Mashariki ya Kati na Kaskazini mwa Afrika	4.5	2.6	5.0	3.9	4.2	2.4
Nchi za Kusini mwa Jangwa la Sahara	5.6	2.8	5.3	5.3	4.9	4.9
Burundi	5.0	3.5	3.8	4.2	4.0	4.5
Kenya	1.5	2.7	5.8	4.4	4.6	5.6
Rwanda	11.2	4.1	7.2	8.6	8.0	5.0
Uganda	7.7	7.0	6.1	6.7	2.8	6.0
Tanzania	7.4	6.0	7.0	6.4	6.9	7.0

Chanzo: Shirika la Fedha la Kimataifa, Aprili 2014

1.2 Hali ya Uchumi wa Taifa

1.2.1 Ukuaji wa Pato la Taifa

Pato halisi la Taifa katika mwaka 2013 lilikua kwa asilimia 7.0 ikilinganishwa na ukuaji wa asilimia 6.9 mwaka 2012. Shughuli ndogo (sub-sectors) ambazo zilikua kwa kasi kubwa katika mwaka 2013 ikilinganishwa na mwaka 2012 ni pamoja na mawasiliano (22.8%); ujenzi (8.6%); biashara ya jumla na rejareja (8.3%); na hoteli na migahawa (6.3%). Kwa upande mwingine, Ukuaji wa sekta ya Kilimo ulibakia kama ilivyokuwa mwaka 2012 (4.3%) kutokana na kupungua kwa kasi ya ukuaji wa shughuli ndogo za mazao kutoka 4.7% mwaka 2012 hadi 4.5% mwaka 2013 na kuongezeka kwa kasi ya ukuaji wa sekta ndogo ya mifugo na uwindaji (3.1% hadi 3.8%) na misitu (2.4% hadi 3.3%). Aidha, shughuli nyingine ndogo ambazo kasi ya ukuaji wake ilipungua katika mwaka 2013 ikilinganishwa na 2012 ni bidhaa za viwandani (8.2% hadi 7.7%); umeme na gesi (6.0% hadi 4.4%); uchukuzi (7.1% hadi 6.2%); na uvuvi (2.9% hadi 2.2%). **Jedwali Na. 2** linaonesha ukuaji wa shughuli za kiuchumi kwa mwaka 2008 hadi 2013.

Jedwali Na.2: Ukuaji wa Hali wa Pato la Taifa kwa Mwaka 2008-2013

SEKTA	Asilimia					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kilimo, Uwindaji na Misitu	4.6	3.2	4.2	3.6	4.3	4.3
Mazao	5.1	3.4	4.4	3.5	4.7	4.5
Mifugo	2.6	2.3	3.4	3.9	3.1	3.8
Uwindaji na Misitu	3.4	3.5	4.1	3.5	2.4	3.3
Uvuvi	5.0	2.7	1.5	1.2	2.9	2.2
Viwanda na Ujenzi	8.6	7.0	8.2	6.9	7.8	7.5
Uchimbaji Madini na Mawe	2.5	1.2	2.7	2.2	7.8	6.9
Bidhaa za Viwandani	9.9	8.0	7.9	7.8	8.2	7.7
Umeme na Gesi	5.4	8.4	10.2	1.5	6.0	4.4
Maji	6.6	5.6	6.3	4.0	5.4	4.9
Ujenzi	10.5	7.5	10.2	9.0	7.8	8.6
Huduma	8.5	7.2	8.2	7.9	8.0	8.2
Uuzaji wa Jumla, Reja reja na Matengenezo	10.0	7.5	8.2	8.1	7.7	8.3
Mahoteli	4.5	4.4	6.1	4.6	4.8	6.3
Uchukuzi	6.9	6.0	7.0	6.7	7.1	6.2
Mawasiliano	20.5	21.9	22.1	19.0	20.6	22.8
Fedha	11.9	9.0	10.1	10.7	13.2	12.2
Upangishaji Majengo na Huduma za Biashara	7.1	6.8	7.0	6.5	6.7	6.4
Utawala	7.0	4.4	6.5	6.8	5.8	5.1
Elimu	6.9	7.1	7.3	7.4	6.5	5.9
Afya	9.0	6.7	6.9	5.4	5.6	5.6
Huduma nyinginezo	3.1	3.2	3.5	3.0	3.8	4.2
Pato la Taifa	7.4	6.0	7.1	6.4	6.9	7.0

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu, 2014

1.2.2 Idadi ya Watu na Pato la kila mtu

Pato la Taifa mwaka 2013 lilikuwa shilingi milioni 53,174,678 kwa bei za mwaka husika, na idadi ya watu ilikadiriwa kuwa 44,827,757 mwaka 2013. Hivyo, Pato la wastani la kila mtu lilikuwa shilingi 1,186,200 kwa bei ya mwaka husika ikilinganishwa na shilingi 1,025,038 mwaka 2012, sawa na ongezeko la asilimia 15.7. Kulingana na makadirio ya ukuaji wa idadi ya watu, inakadiriwa kuwa idadi ya watu Tanzania itafikia watu milioni 63.3 mwaka 2025. Ili kufikia malengo ya Dira ya

Maendeleo ya Taifa 2025, kuwa na pato la wastani kwa kila mtu la dola za kimarekani 3,000 sawa na shilingi 4,837,184, juhudi kubwa zinahitajika kuhakikisha kuwa Pato la Taifa linaongezeka kwa kasi zaidi katika kipindi kilichosalia. Pato la nchi ya hadhi ya kipato cha kati ni dola 1,036 hadi 4,085 sawa na shilingi 1,670,032 hadi 6,586,632. Kwa mujibu wa vigezo vya Benki ya Dunia vilivyotolewa Julai 2013, vinaonesha kuwa nchi zenye hadhi ya kipato cha kati zimegawanyika katika makundi mawili, kundi la chini ni zile zenye kipato cha dola 1,036 hadi 4,085 (sawa na shilingi 1,670,032 hadi shilingi 6,585,020) na kundi la juu linajumuisha nchi zenye kipato cha dola 4,086 hadi 12,613 sawa na shilingi 20,337,113 hadi shilingi 65,882,44.

1.2.3 Mfumuko wa Bei

Katika mwaka 2013, kasi ya upandaji bei za bidhaa na huduma ilipungua na kuwa wastani wa asilimia 7.9 ikilinganishwa na wastani wa asilimia 16.0 mwaka 2012. Upungufu huo ulitokana na kupungua kwa kasi ya kupanda kwa bei za bidhaa za vyakula hasa mchele na aina nyingine za nafaka kufuatia kuwepo kwa usambazaji mzuri wa chakula katika masoko. Aidha, Serikali ilitoa vibali vya kuagiza sukari na mchele bila kutoza ushuru wa forodha ili kukabiliana na uhaba na kupanda kwa bei. Fahirisi ya bei ya chakula ndiyo iliyochangia zaidi katika kushuka kwa kasi ya jumla ya upandaji bei ikizingatiwa kuwa inachangia karibu nusu ya bidhaa na huduma zinazotumika katika ukokotoaji wa fahirisi ya bei kwenye kapu la bidhaa za walaji.

Mfumuko wa bei umeendelea kupungu hadi kufikia wastani wa asilimia 6.3 mwezi Aprili 2014. **Jedwali Na. 3** linaonesha mwenendo wa mfumuko wa bei kwa makundi tofauti ya bidhaa na huduma kwa kipindi cha Januari hadi Desemba 2013.

Jedwali Na.3: Mfumuko wa Bei Kwa Baadhi ya Makundi Januari 2013 hadi Machi 2014

Mfumuko wa Bei	Jan-13	Feb-13	Mar-13	Apr-13	May-13	Jun-13	Jul-13	Aug-13	Sep-13	Oct-13	Nov-13	Dec-13	Mar-14
Chakula	12.1	11.7	10.7	9.7	7.7	7.4	8.6	7.1	6.9	7.3	7.6	6.6	7.9
Nishati	17.4	18.3	22.6	21.6	20.1	14.8	12.9	15.2	9.6	10.6	10.0	12.8	9.0
Bidhaa na huduma zote za jamii chakula na vinywaji baridi	9.3	8.4	8.5	8.9	9.2	7.9	7.3	7.3	6.0	6.1	5.7	5.5	7.2
Huduma zote za jamii Isipokuwa vyakula, nishati na mafuta	7.9	6.7	5.9	6.5	7.1	6.6	6.7	6.2	5.8	5.7	5.3	4.5	4.7
Mfumuko wa Bei – Overall	10.9	10.4	9.8	9.4	8.3	7.6	7.5	6.7	6.1	6.3	6.2	5.6	6.1

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu, 2014

1.2.4 Ujazi wa Fedha na Karadha

Katika mwaka 2013, Benki Kuu ya Tanzania iliendelea na sera ya kudhibiti ujazi wa fedha ili kuzuia mfumuko wa bei. Katika kipindi hicho, ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3) ulikuwa shilingi bilioni 16,106.8 ikilinganishwa na shilingi bilioni 14,647.1 mwaka 2012, sawa na ongezeko la asilimia 10.0. Ukuaji huu ulikuwa chini ya lengo lililowekwa la asilimia 15.0 kwa mwaka 2013. Hii ilitokana na kupungua kwa

kasi ya ukuaji wa rasilimali katika fedha za ndani kwenye mabanki ambayo ilikua kwa asilimia 15.5 mwaka 2013 ikilinganishwa na asilimia 22.3 mwaka 2012. Aidha, katika kipindi hicho, kasi ya ukuaji wa mikopo kwa sekta binafsi nayo ilipungua na kuwa asilimia 15.3 ikilinganishwa na ukuaji wa asilimia 18.2 mwaka 2012.

Katika mwaka 2013, ujazi wa fedha kwa tafsiri pana (M2) uliongezeka na kufikia shilingi bilioni 11,890.6 kutoka shilingi bilioni 10,724.5 mwaka 2012, sawa na ongezeko la asilimia 10.9. Aidha, karadha nchini iliongezeka kwa asilimia 18.8 kutoka shilingi bilioni 13,719.0 mwaka 2012 hadi shilingi bilioni 16,293.1 mwaka 2013. Kati ya hizo, shilingi bilioni 5,900.4 zilikuwa mikopo kwa Serikali Kuu na shilingi bilioni 10,387.9 zilikuwa mikopo kwa sekta binafsi.

1.2.5 Mwenendo wa Viwango vya Riba

Viwango vya riba vinavyotazwa katika huduma mbalimbali za kibanki nchini vimeendelea kuboreshwa, japo bado si vya kuridhisha katika kupunguza umaskini na kuongeza chachu ya ukuaji wa uchumi. Katika mwaka 2013, kiwango cha riba kwa amana za muda maalum kiliongezeka kutoka wastani wa asilimia 8.67 Desemba 2012 hadi asilimia 8.71. Hata hivyo, riba ya mikopo kwa ujumla iliongezeka kutoka wastani wa asilimia 15.68 Desemba 2012 hadi asilimia 16.01 Desemba 2013. Aidha, riba ya mikopo ya mwaka mmoja ilipungua kutoka wastani wa asilimia 14.09 Desemba 2012 hadi kufikia asilimia 13.78 Desemba 2013, wakati riba za amana za mwaka mmoja ziliongezeka kufikia wastani wa asilimia 11.12 Desemba 2013 kutoka asilimia 11.06 katika kipindi kama hicho mwaka 2012. Kutokana na mwenendo huo, tofauti kati ya riba za amana za mwaka mmoja na riba za mikopo ya mwaka mmoja ilipungua kutoka wastani wa asilimia 3.03 Desemba 2012 na kufikia asilimia 2.66 Desemba 2013. Aidha, kutokana na kupungua kwa ukwasi kwenye mabanki hasa katika kipindi cha mwisho wa mwaka 2013, riba zilizotazwa katika soko la fedha kati ya mabanki ziliongezeka hadi kufikia wastani wa asilimia 8.58 Desemba 2013 ikilinganishwa na asilimia 5.80 Desemba 2012. Wakati huo huo, riba kwenye dhamana za Serikali ziliongezeka na kufikia wastani wa asilimia 15.20 mwaka 2013 ikilinganishwa na asilimia 12.85 mwaka 2012.

1.2.6 Thamani ya Fedha ya Tanzania

Thamani ya shilingi ya Tanzania dhidi ya Dola ya Kimarekani ilishuka kwa wastani wa asilimia 1.7 mwaka 2013 ikilinganishwa na kushuka kwa asilimia 0.9 mwaka 2012. Dola moja ya Kimarekani ilinunuliwa kwa wastani wa shilingi za Tanzania 1,598.60 mwaka 2013, ikilinganishwa na shilingi 1,571.70 mwaka 2012. Vile vile, mwishoni mwa mwaka 2013 Dola moja ya Kimarekani iliuzwa kwa shilingi 1,578.57 ikilinganishwa na shilingi 1,571.62 mwishoni mwa mwaka 2012. Kushuka kwa thamani ya shilingi kulitokana na kuongezeka kwa uagizaji wa bidhaa mbalimbali nchini ikilinganishwa na mauzo ya bidhaa za Tanzania nje kulikosababisha mahitaji zaidi ya fedha za kigeni. Aidha, thamani ya shilingi ya Tanzania iliendelea kushuka ambapo Aprili 2014 Dola moja ya Kimarekani ilinunuliwa kwa wastani wa shilingi za Tanzania 1,637.38.

1.2.7 Sekta ya Nje

Katika mwaka 2013, mwenendo wa biashara ya bidhaa na huduma nje haukuwa wa kuridhisha ikilinganishwa na ilivyokuwa mwaka 2012. Thamani ya mauzo ya bidhaa na huduma nje ilipungua kwa asilimia 1.7 kutoka Dola za Kimarekani milioni 8,675.6 mwaka 2012 hadi Dola milioni 8,532.0. Upungufu huu ulichangiwa zaidi na kupungua kwa mauzo ya dhahabu na bidhaa asilia zikiwemo tumbaku, kahawa, pamba na katani. Kwa upande mwingine, thamani ya uagizaji wa bidhaa na huduma kutoka nje iliongezeka kwa asilimia 6.6 na kufikia Dola za Kimarekani milioni 13,517.6 kutoka Dola milioni 12,678.0 mwaka 2012.

Katika mwaka 2013, thamani ya mauzo ya bidhaa na huduma nje ilikuwa dola za kimarekani milioni 8,532.0 ikilinganishwa na dola za kimarekani milioni 8,675.6 mwaka 2012. Kushuka kwa thamani ya mauzo ya bidhaa na huduma nje kulitokana na kushuka kwa bei na uzalishaji wa baadhi ya mazao na pia kushuka kwa bei ya dhahabu katika soko la dunia. Kwa upande mwingine, thamani ya mauzo ya bidhaa za viwandani nje iliongezeka kutoka dola za Kimarekani milioni 1,037.3 mwaka 2012 hadi dola milioni 1,072.1 mwaka 2013. Aidha, mapato yaliyotokana na huduma za utalii yaliongezeka kutoka dola za Kimarekani bilioni 1.37 mwaka 2012 hadi dola bilioni 1.81 mwaka 2013. Vilevile, thamani ya huduma za usafirishaji kupitia Tanzania kwenda nchi jirani (transit trade) iliongezeka mwaka 2013 ikilinganishwa na mwaka 2012. Thamani ya bidhaa na huduma zilizoagizwa kutoka nje ilikuwa dola za kimarekani milioni 13,616.9 ikilinganishwa na dola za kimarekani milioni 12,678.0 mwaka 2012. Ongezeko hili lilitokana na uagizaji wa mafuta ambapo kiwango cha ongezeko katika bidhaa hii kilikuwa asilimia 27.4.

1.2.8 Thamani ya Fedha ya Tanzania

Katika mwaka 2013, thamani ya shilingi ya Tanzania dhidi ya Dola ya Kimarekani ilishuka kwa wastani wa asilimia 1.7 ikilinganishwa na kushuka kwa asilimia 0.9 mwaka 2012. Dola moja ya Kimarekani ilinunuliwa kwa wastani wa shilingi za Tanzania 1,598.60 mwaka 2013, ikilinganishwa na shilingi 1,571.70 mwaka 2012. Vile vile, mwishoni mwa mwaka 2013 Dola moja ya Kimarekani iliuzwa kwa shilingi 1,578.57 ikilinganishwa na shilingi 1,571.62 mwishoni mwa mwaka 2012. Kushuka kwa thamani ya shilingi kulitokana na kuongezeka kwa uagizaji wa bidhaa mbalimbali nchini ikilinganishwa na mauzo ya bidhaa za Tanzania nje kulikosababisha mahitaji zaidi ya fedha za kigeni. Aidha, thamani ya shilingi ya Tanzania iliendelea kushuka ambapo Aprili 2014 Dola moja ya Kimarekani ilinunuliwa kwa wastani wa shilingi za Tanzania 1,637.38.

1.2.9 Akiba ya Fedha za Kigeni

Hali ya akiba ya fedha za kigeni mpaka mwisho wa mwezi Desemba 2013 iliendelea kuwa ya kuridhisha. Katika kipindi kilichoishia Desemba 2013, akiba ya fedha za kigeni ilifikia Dola za Kimarekani milioni 4,676.2 ikilinganishwa na Dola milioni 4,069.1 katika kipindi kama hicho mwaka 2012. Kiasi hiki cha akiba ya fedha za

kigeni kwa mwaka 2013 kinatosheleza uagizaji bidhaa na huduma kutoka nje kwa zaidi ya miezi 4.5 (ukiondoa bidhaa na huduma ambazo zinalipiwa na fedha za uwekezaji wa moja kwa moja) ikilinganishwa na miezi 3.9 iliyofikiwa mwaka 2012. Uimara wa hazina ya fedha za kigeni ni muhimu kwa ajili ya utulivu wa thamani ya shilingi na kukidhi mahitaji ya fedha za kigeni kwa ajili ya kuagiza bidhaa nje ya nchi na pia kuongeza imani ya wawekezaji katika uchumi wa Taifa. Aidha, akiba ya fedha za kigeni katika benki za biashara ilipungua kwa asilimia 2.2 na kufikia Dola za Kimarekani milioni 867.3 kutoka Dola milioni 887.1 mwaka 2012.

1.2.10 Deni la Taifa

Hadi Desemba 2013, deni la Taifa lilikuwa limefikia Dola za Kimarekani bilioni 17.10, sawa na shilingi trilioni 27.04 ikilinganishwa na shilingi trilioni 22.71 katika kipindi kama hicho mwaka 2012, ikiwa ni ongezeko la asilimia 19.1. Ongezeko hilo lilitokana na mikopo mipya yenye masharti nafuu na ya kibiashara na malimbikizo ya riba ya deni la nje hasa kwenye nchi zisizo wanachama wa kundi la Paris ambazo hazitoi misamaha ya madeni kulingana na makubaliano. Mikopo hii ilitumika kugharamia miradi mbalimbali ya maendeleo ikiwemo: ujenzi wa bomba la gesi kutoka Mtwara hadi Dar es salaam; ujenzi na ukarabati wa miundombinu ya barabara; ujenzi wa miundombinu ya umeme; na mradi wa maji wa Ruvu juu na Ruvu chini.

1.2.11 Mapato na Matumizi ya Serikali

Katika mwaka 2013/14, Serikali ilikadiria kukusanya mapato ya jumla ya shilingi bilioni 18,248.9. Hadi Machi, 2014, jumla ya mapato yote ya Serikali yalikuwa shilingi bilioni 11,559 ikiwa ni sawa na asilimia 63.0 ya bajeti ya Serikali. Hadi Machi 2014, mapato ya ndani ya Serikali kuu yalifikia shilingi bilioni 7,533 ambayo ni sawa na asilimia 68 ya makisio ya makusanyo kwa mwaka mzima. Aidha, Machi 2014, mapato yasiyotokana na kodi yalifikia shilingi bilioni 324 ikiwa ni asilimia 44 ya lengo la kukusanya shilingi bilioni 741 kwa mwaka 2013/14. Katika mwaka 2013/14, Serikali ilipanga kutumia shilingi bilioni 18,249 kwa matumizi ya kawaida na ya maendeleo. Hadi Machi 2014, shilingi bilioni 11,559 kilitumika sawa na asilimia 63. Kati ya kiasi hicho, matumizi ya kawaida yalikuwa shilingi bilioni 8,823 wakati matumizi ya maendeleo yalikuwa shilingi bilioni 2,735.

1.3 Shabaha na Misingi ya Uchumi Jumla

1.3.1 Shabaha

Shabaha na malengo ya uchumi jumla katika kipindi cha 2014/15- 2015/16 ni kama ifuatavyo:-

- i. Pato halisi la Taifa linatarajiwa kukua kwa asilimia 7.2 mwaka 2014. Asilimia 7.4 mwaka 2015, asilimia 7.7 mwaka 2016 na asilimia 8.0 mwaka 2017;
- ii. Kuendelea kudhibiti kasi ya upandaji bei ili ibaki kwenye viwango vya tarakimu moja, ambapo maoteo kwa kipindi kinachoishia Juni 2014 ni asilimia 6.0 na asilimia 5.0 Juni 2015;

- iii. Kuongezeka kwa mapato ya ndani yatakayofikia uwiano na Pato la Taifa wa asilimia 18.8 mwaka 2014/15 ikilinganishwa na matarajio ya asilimia 18 kwa mwaka 2013/14;
- iv. Kuwa na nakisi ya bajeti (ikijumuisha misaada) isiyozidi asilimia 4.9 ya Pato la Taifa mwaka 2014/15;
- v. Kudhibiti ongezeko la ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3) katika wigo wa asilimia 15.0 kwa mwaka unaoishia Juni 2014 utakaowiana na malengo ya ukuaji wa uchumi na kasi ya upandaji bei;
- vi. Kuwa na akiba ya fedha za kigeni itakayotosheleza mahitaji ya uagizaji wa bidhaa na huduma kutoka nje kwa kipindi kisichopungua miezi minne mwaka 2014/15;
- vii. Kupunguza tofauti ya viwango vya riba vya kuweka na kukopa; na
- viii. Kuimarisha thamani ya shilingi na kuwa na kiwango imara cha ubadilishanaji wa fedha kitakachotokana na mwenendo wa soko la fedha.

1.3.2 Misingi

Misingi ya Mpango kwa kipindi cha 2014/15 ni kama ifuatavyo:-

- i. Kuendelea kuimarisha utengamavu wa viashiria vya uchumi jumla na maendeleo ya jamii;
- ii. Kuwepo kwa nishati ya umeme ya uhakika;
- iii. Kuendelea kutekeleza Mpango wa Kwanza wa Maendeleo wa Miaka Mitano chini ya dhana ya Matokeo Makubwa Sasa;
- iv. Kuendelea kuimarika kwa thamani ya shilingi;
- v. Kuboresha mazingira ya biashara na uwekezaji;
- vi. Kuimarisha utekelezaji wa Sera za Fedha na Bajeti;
- vii. Kuendelea kuimarisha mahusiano na Washirika wa Maendeleo;
- viii. Kuendelea kutekeleza sera ya upelekaji wa madaraka kwa wananchi;
- ix. Kuendelea na utekelezaji wa maboresho katika sekta ya umma;
- x. Kupunguza utegemezi; na
- xi. Kuimarisha ushiriki wa wananchi katika shughuli za maendeleo.

SURA YA PILI

UTEKELEZAJI WA MIRADI YA MAENDELEO MWAKA 2013/14

2.1 Utekelezaji wa Miradi ya Matokeo Makubwa Sasa

Katika kipindi cha Julai 2013 hadi Machi, 2014 mafanikio mbalimbali yamepatikana katika sekta zinazotekeleza miradi ya Matokeo Makubwa Sasa: Kilimo, Uchukuzi, Nishati, Elimu, Maji, na Fedha.

Katika **sekta ya kilimo** mafanikio yaliyopatikana ni pamoja na:- maafisa ugani 95 kati ya lengo la maafisa 480 na wakulima 95 kati ya lengo la wakulima 195 wamepatiwa mafunzo ya kuendesha skimu za umwagiliaji; Mashamba mawili (Bagamoyo - hekta 22,000 na Mkulazi - hekta 63,000); yamepata hati miliki kati ya mashamba 7 na mafunzo kuhusu biashara, kilimo bora na kuunda vyama vya wakulima yamefanyika katika miradi ya Bagamoyo, Lukulilo na Ngalimila; mashamba ya wakulima wadogo 1,052 yamepimwa kwa ajili ya kupatiwa Hati za kimila na tayari hati 185 zimekamilika; na Maghala 50 yanaendelea kufanyiwa tathmini kwa ajili ya ukarabati.

Katika **sekta ya elimu** mafanikio yaliyopatikana ni pamoja na:- wakuu wa shule za Sekondari 3,001 kati ya 3,510 kupatiwa mafunzo ya kuimarisha utendaji wa kazi zao; kufanyika kwa upimaji wa stadi za Kusoma, Kuandika na Kuhesabu kwa wanafunzi wa darasa la pili; kukamilika kwa zoezi la upimaji wa shule "school ranking" ya matokeo ya mtihani wa kumaliza elimu ya msingi na mtihani wa kidato cha nne mwaka 2012 na kuwekwa kwenye tovuti ya Baraza la Mitihani la Taifa (www.necta.go.tz) na tovuti ya Wizara ya Elimu na Mafunzo ya Ufundi (www.moe.go.tz).

Katika **sekta ya nishati**, jumla ya wateja 70,002 wapya wameunganishiwa umeme kati ya lengo la wateja 150,000 kwa mwaka 2013/14. TANESCO imepunguza upotevu wa umeme kutoka asilimia 21 (2012) hadi asilimia 19 (2013) baada ya kufanya yafuatayo: kufunga mita za kisasa kwa watumiaji wakubwa wa umeme zinazoendeshwa kwa mfumo wa mtandao (Automatic Meter Reading); Matumizi ya mita za LUKU kwa wateja wenye matumizi ya kawaida; na ukarabati wa vituo vya kupozea umeme vilivyokuwa chakavu.

Ujenzi wa bomba la gesi lenye urefu wa km 542 na kipenyo cha inchi 36 kutoka Mnazi bay (Mtwara) na Songosongo (Lindi) hadi Dar es Salaam uliendelea kutekelezwa. Kazi zilizofanyika hadi Machi, 2014 ni: kukamilisha upokeaji wa mabomba ya gesi ambapo mabomba yote yamewasili nchini kwa ajili ya ujenzi wa mradi wenye urefu wa kilomita 542. Aidha mabomba yenye urefu wa kilomita 362, sawa na asilimia 70 yameunganishwa. Ufukiaji wa mabomba hayo umekamilika kwa umbali wa kilomita 171, sawa na asilimia 34. Vilevile, ujenzi wa bomba la baharini lenye urefu wa kilomita 25.6 umekamilika.

Katika **sekta ya Uchukuzi** mafanikio yaliyopatikana hadi Aprili, 2014 ni pamoja na:- kuboreshwa kwa kilometa 115.82 za barabara za Manyoni–Itigi-Chaya (km 30.72), Nyahau-Tabora (km 29), Tabora-Ndono (km 42), na Ndono-Urambo (km 14); Kuanzishwa kwa mradi wa kielektroniki wa kufuatilia usafirishaji wa mizigo ambapo magari yenye kifaa hiki hayatakuwa na haja ya kusimama katika vituo vya ukaguzi vya Misugusugu, Dumila na Isaka hivyo kuokoa muda barabarani. Aidha, Mamlaka ya Bandari Tanzania imevuka malengo ya kuhudumia zaidi ya tani milioni 13 Machi, 2014 ikilinganishwa na tani milioni 12 mwaka 2012. Kwa upande wa reli mafanikio yaliyopatikana ni kukamilika kwa utandikaji wa reli nzito ya ratili 80 kwa yadi kwa km 89 kutoka Kitaraka hadi Malongwe, ujenzi wa madaraja mawili kati ya stesheni za Kilosa na Gulwe na moja katika ya stesheni za Bahi na Kintinku, kujenga upya vichwa 8 vya treni ambapo vitatu vimekamilika, kukamilika malipo ya ununuzi wa vichwa vipya 13, mabehewa ya mizigo 274 yamekamilika na malipo ya mwisho yanatarajiwa kabla ya mwisho wa mwaka wa fedha 2013/14.

Katika **sekta ya maji**, ujenzi wa miradi ya maji 228 kwenye jumla ya vijiji 243 katika Halmashauri 98 imekamilika ambapo jumla ya vituo vya kuchotea maji 10,560 vimekamilika na kuundwa kwa jumuiya za watumiaji (COWSCO's) maji 373 hadi Machi 2014; watu 2,640,000 waishio vijijini wamepatiwa maji safi kwa kipindi cha miezi sita ikilinganishwa na idadi ya wananchi kati ya 300,000 hadi 500,000 ambao walikuwa wakipatiwa maji safi na salama hapo awali; na kuongezeka kwa ufanisi katika masuala ya ununuzi wa huduma katika mikataba kutoka siku 265 hadi siku 90.

Kwa upande wa utafutaji wa **rasilimali-fedha**, Mamlaka ya Mapato Tanzania sasa inatumia kanzidata bora inayohifadhi taarifa inayoweza kuthaminisha bidhaa na hivyo kutoa makadirio bora zaidi ya viwango vya kodi; na tozo kwa ajili ya uwekezaji katika elimu umeanza Julai 2013 ikiwa asilimia 2.5 ya mapato ghafi ya kampuni za simu.

2.2 Miradi ya Kitaifa ya Kimkakati

2.2.1 Miundombinu

A. Reli

a. Kubadilisha km 197 za njia ya reli kwa kuweka reli ya kiwango cha ratili 80 kwa yadi

Lengo la mradi ni kubadilisha njia ya reli kwa kuondoa reli nyepesi kwa urefu wa kilometa 197 na kuweka nzito ya ratili 80 kwa yadi. Katika mwaka 2013/14 kazi zilizopangwa kufanyika ni kukamilisha kilometa 47 kati ya kilometa 89 katika eneo la Kitaraka na Malongwe na kukarabati mtambo wa kuzalisha kokoto ulipo mkoani Tabora. Hadi kufikia Aprili, 2014 kazi ya kutandika reli kwa km 47 ilikuwa imekamilika. Kazi zinazoendelea sasa ni kuweka kokoto, kuimarisha tuta na kuunga reli hiyo kwa kutumia teknolojia ya "Themit Welding" ili treni ziweze kupita kwa

usalama na kasi zaidi. Aidha, kazi ya matengenezo ya kawaida ya mgodi ulioko Tura, Tabora imekamilika na kuwezesha uzalishaji wa kokoto kwa wastani wa mita za ujazo 300 kwa siku.

b. Ukarabati wa Reli (Kaliua-Mpanda)

Katika mwaka 2013/14, kazi iliyopangwa kufanyika ni kuendelea na matengenezo ya njia kati ya Kaliua na Mpanda ili huduma za reli ziweze kutolewa kwa usalama katika maeneo hayo. Hadi Aprili, 2014, hatua iliyofikiwa ni kukamilika kwa ukarabati wa tuta la reli linalokatiza mto Ugalla na daraja lililoko km 112 kutoka Mpanda.

c. Ukarabati na Ununuzi wa Vichwa vya Treni, Mabehewa na Vifaa mbalimbali

Lengo la mradi huu ni kuboresha huduma ya uchukuzi kwa njia ya reli kwa kukarabati na kununua vichwa vya treni na mabehewa na vifaa mbalimbali. Kazi zilizopangwa kufanyika katika mwaka 2013/14 ni: kukamilisha ununuzi wa vichwa vya treni 13, mabehewa 22 ya abiria, mabehewa 274 ya mizigo, mabehewa 34 ya breki, mashine ya nyakua, toroli 30 na vifaa mbalimbali; na kujenga upya vichwa 8 vya treni, kukarabati mabehewa 123 ya mizigo, na kukarabati majengo ya karakana, stesheni pamoja na matengenezo ya njia ya reli. Hatua iliyofikiwa hadi Aprili, 2014 ni: kuendelea na kazi ya kutengeneza upya vichwa 8 vya treni ambapo tayari vichwa vitatu vimekamilika na vitano vinatarajiwa kukamilika Septemba, 2014; ukarabati wa mabehewa 123 unaendelea ambapo tayari mabehewa 60 yamekamilika; kufanya malipo ya mwisho kwa ajili ya ununuzi wa mabehewa 34 ya breki na mabehewa 25 ya kokoto yanayotarajiwa kuwasili Julai, 2014; kufanya malipo ya asilimia 50 kwa ajili ya ununuzi wa mabehewa 274 ya mizigo; kukamilisha malipo ya ununuzi wa vichwa 13 vinavyotarajiwa kuwasili Desemba, 2014 na mabehewa 22 ya abiria yanayotarajiwa kuwasili Septemba, 2014. Aidha ukarabati wa mabehewa ya mizigo na njia ya reli iliyoharibiwa na mvua unaendelea.

d. Ukarabati wa Njia Kuu ya Reli

Kazi zilizopangwa kufanyika katika mwaka 2013/14 ni kukamilisha ujenzi wa madaraja matatu yaliyoko km 293, km 303, na km 517 kutoka Dar es Salaam na kufanya usanifu wa madaraja yaliyo chini ya tani 15 kwa ekseli kufikia tani 25 kwa ekseli. Hadi Aprili, 2014 utekelezaji ni kama ifuatavyo:-

- i. Ujenzi wa daraja lililopo km 293 na km 303 kutoka Dar es Salaam umekamilika kwa kiwango cha kuweza kupitika na kazi inayoendelea ni ya kujenga mwelekeo wa mkondo wa maji;
- ii. Ujenzi wa daraja lililopo km 517 kutoka Dar es Salaam kati ya stesheni za Bahi na Kintinku umekamilika; na
- iii. Mshauri Mwelekezi atakayefanya tathmini na usanifu wa madaraja ili kufikia uwezo wa kupitisha uzito wa tani 25 kwa ekseli amepatikana.

e. Mradi wa Reli ya Kati ya Isaka – Mwanza

Katika mwaka 2013/14, Serikali imepanga kufanya usanifu wa kina wa njia ya reli

kati ya Isaka – Mwanza ili iendane na kiwango cha njia ya reli kati ya Dar es Salaam - Isaka. Hatua iliyofikiwa hadi Aprili, 2014 ni kuanza kwa kazi ya kufanya usanifu wa kina. Kazi hii inafanywa na kampuni ya COWI kutoka Denmark ambapo taarifa ya awali (interim report) imewasilishwa.

f. Mradi wa Reli Mtwara – Mbamba bay na Mchuchuma - Liganga

Serikali ilipanga kufanya upembuzi yakinifu wa njia ya reli kati ya Mtwara –Mbamba Bay na matawi ya Mchuchuma na Liganga kwa kiwango cha kimataifa cha standard gauge (mm 1,435) katika mwaka wa fedha 2013/14. Hadi Aprili, 2014 hatua iliyofikiwa ni kupatikana kwa Mtaalam mwelekezi wa kufanya kazi hii ambaye ni Kampuni ya *Dong Myeong* ya Korea Kusini.

g. Reli ya Tanga (Mwambani) – Arusha – Musoma

Katika mwaka 2013/14, kazi zilizopangwa kufanyika ni: kulipa fidia ya wakazi wa Mwambani; usanifu wa kina wa njia ya reli ya Tanga-Arusha; na upembuzi yakinifu wa njia ya reli ya Arusha - Musoma. Kazi zilizofanyika ni: kulipa fidia wakazi wapato 607 kati ya 619 ambao wamelipwa jumla ya shilingi bilioni 4.7; kuanza kazi ya kufanya usanifu wa kina wa kuboresha reli ya kutoka Tanga – Arusha inayofanywa na kampuni ya COWI; na kuanza kwa kazi ya upembuzi yakinifu na usanifu wa awali wa ujenzi wa reli mpya kwa kiwango cha "standard gauge" kutoka Arusha hadi Musoma inayofanywa na kampuni ya H.P. Gauff kutoka Ujerumani.

h. Ujenzi na Uboreshaji wa Reli (DSM-Isaka-Kigali)

Katika mwaka 2013/14, kazi zilizopangwa kufanyika ni kukamilisha upembuzi wa kina wa njia ya reli kati ya Dar es Salaam – Isaka – Kigali/Keza - Msongati ili kuongeza uwezo wa reli ya kati pamoja na kuendeleza mtandao mzima wa reli. Hadi Aprili, 2014 hatua iliyofikiwa ni kukamilika kwa kazi ya upembuzi wa kina iliyotekelezwa na Mshauri mwelekezi kampuni ya CANARAIL ya Canada. Hatua inayofuata ni kumpata "Transaction Advisor" atakeyeshauri namna ya kupata wawekezaji kwa utaratibu wa kushirikisha sekta binafsi "PPP" unaendelea.

i. Usafiri wa Treni Dar es Salaam

Lengo la mradi huu ni kuboresha usafiri wa treni jijini Dar es Salaam. Katika mwaka 2013/14, fedha zilitengwa kwa ajili ya kufanya upembuzi yakinifu wa njia mpya ya reli jijini Dar es Salaam. Hadi Aprili, 2014 hatua iliyofikiwa ni kuanza taratibu za kumpata mtaalam mwelekezi kwa ajili ya kazi ya upembuzi yakinifu ambapo wazabuni wachache waliokidhi sifa za kufanya kazi hizo wamechaguliwa.

B. Barabara

a. Barabara Kuu

Katika mwaka 2013/14, Serikali ilipanga kujenga kilometa 495 kwa kiwango cha lami na kukarabati kilometa 190 za barabara kuu kwa kiwango cha lami. Kazi zilizofanyika hadi Aprili, 2014 ni kukamilisha ujenzi wa kilometa 600.17 za barabara kuu kwa kiwango cha lami sawa na asilimia 121 ya lengo la kilometa 495 kwa mwaka

2013/14 na kukamilisha ukarabati wa kilometa 193.5 za barabara kuu kwa kiwango cha lami sawa na asilimia 102 ya lengo la kilometa 190.

b. Barabara Zenye Kufungua Fursa Kiuchumi

Katika mwaka 2013/14, miongoni mwa barabara zilizokusudiwa kujengwa na kukarabatiwa zipo katika maeneo maalum ya kufungulia ukuaji wa uchumi ambazo ni:-

i. Kidatu – Ifakara – Lupilo – Malinyi – Londo – Lumecha / Songea (km 396)

Lengo la mradi huu ni kujenga barabara hii kwa kiwango cha lami. Katika mwaka 2013/14 Serikali ilipanga kukamilisha upembuzi yakinifu na usanifu wa kina wa barabara hii. Hadi Aprili, 2014 taratibu za kumpata Mhandisi Mshauri zimekamilika na rasimu ya mkataba imeandaliwa na kuwasilishwa Benki ya Maendeleo ya Afrika kwa ajili ya kupata kibali. Mradi huu unagharamiwa na Benki hiyo kwa kushirikiana na Serikali ya Tanzania.

ii. Barabara ya Sumbawanga – Mpanda – Nyakanazi (km 829)

Katika mwaka 2013/14 Serikali ilipanga kuendelea na ujenzi wa barabara hii kiwango cha lami. Lengo ni kujenga barabara hii katika sehemu nne za utekelezaji ambazo ni: Sumbawanga – Kanazi (km 75), Kanazi – Kizi – Kibaoni (km 76.6), Sitalike – Mpanda (km 36.9) na Mpanda – Uvinza - Nyakanazi (km 582.4). Hadi kufikia April, 2014, kazi zilizofanyika katika barabara ya Sumbawanga – Kanazi ni kusafisha barabara km 45, kujenga tuta la barabara km 34.8, kujenga tabaka la chini la msingi km 27.5, kujenga tabaka la juu la msingi km 25 na tabaka la lami km 25. Utekelezaji wa barabara hii umefikia asilimia 47. Kazi zilizofanyika kwa barabara ya Kanazi – Kibaoni ni kusafisha barabara km 76.6, kujenga tuta la barabara km 25, kujenga tabaka la chini la msingi km 2, kujenga tabaka la juu la msingi km 0.5. Utekelezaji wa barabara hii umefikia asilimia 35. Kwa upande wa barabara ya Sitalike – Mpanda kazi zilizofanyika ni kujenga tuta la barabara km 12, na kujenga tabaka la kwanza la msingi km 8. Utekelezaji wa barabara hii umefikia asilimia 35. Aidha, kwa barabara ya Mpanda – Uvinza (km 195.4), usanifu wa kina wa barabara hii umekamilika na ujenzi utafanyika kwa awamu kulingana na upatikanaji wa fedha ambapo awamu ya kwanza itahusisha ujenzi wa sehemu ya Mpanda – Mishamo (km 100).

iii. Barabara ya Mbeya – Makongorosi – Rungwa-Itigi-Mkiwa (km 528)

Katika mwaka 2013/14, Serikali ilipanga kuendelea na ujenzi wa barabara hii kiwango cha lami katika sehemu nne za utekelezaji ambazo ni: Mbeya-Lwanjilo (km 36), Lwanjilo-Chunya (km 36), kipande cha Chunya – Makongolo (km 43), na kukarabati barabara ya Makongolosi – Rungwa-Itigi - Mkiwa (km 413) kwa kiwango cha changarawe. Hadi kufikia April, 2014, kazi zilizofanyika katika barabara ya Mbeya – Lwanjilo ni kujenga tuta la barabara km 22.8 ambapo utekelezaji umefikia asilimia 21; kwa upande wa barabara ya Lwanjilo – Chunya kazi zilizofanyika ni kujenga tuta la barabara km 34.31, tabaka la msingi km 25.75, na tabaka la juu km 20.2. Utekelezaji umefikia asilimia 75. Aidha kwa barabara za Chunya – Makongorosi

na Makongorosi – Mkiwa, usanifu wa miradi hii umekamilika na ujenzi utafanyika kwa awamu kulingana na upatikanaji wa fedha.

iv. Barabara ya Manyoni – Itigi – Tabora (km 264.35)

Katika mwaka 2013/14, Serikali ilipanga kuendelea na kazi ya ujenzi kiwango cha lami kwenye barabara hii katika sehemu tatu za utekelezaji ambazo ni: Manyoni – Itigi – Chaya (km 89.35), Chaya - Nyahua (km 90), na Nyahua – Tabora (km 85). Hadi kufikia Aprili, 2014, kazi zilizofanyika ni katika barabara ya Manyoni – Itigi – Chaya ni kujenga tuta la barabara km 84, tabaka la chini la msingi km 40, tabaka la juu la msingi km 38.35 na tabaka la lami km 37.9. Utekelezaji wa barabara hii umefikia asilimia 49. Kwa upande wa barabara ya Tabora – Nyahua, kazi zilizotekelezwa ni kujenga tuta la barabara km 44.4, tabaka la msingi km 35.5, tabaka la juu km 35.3 na tabaka la lami km 31.5. Utekelezaji wa barabara hii umefikia asilimia 60. Kwa upande wa barabara ya Chaya - Nyahua, taratibu za kumpata Mhandisi Mshauri kwa ajili ya kufanya mapitio ya upembuzi yakinifu na usanifu wa kina zinaendelea. Aidha, taarifa ya uchambuzi wa mapendekezo ya Kampuni zilizoomba kufanya kazi hii imewasilishwa *Kuwait Fund* kwa ajili ya kutoa kibali cha kuendelea na hatua ya kutangaza zabuni ya kumpata Mhandisi Mshauri.

v. Barabara ya Tunduma – Sumbawanga (km 223.2)

Katika mwaka 2013/14, Serikali ilipanga kuendelea na kazi ya ujenzi kiwango cha lami katika sehemu tatu za utekelezaji ambazo ni:- Tunduma – Ikana (km 63.7), Ikana – Laela (km 64.2), na Laela – Sumbawanga (km 93.3). Kazi zilizofanyika ni kukamilisha kwa barabara za Tunduma – Ikana na Ikana – Laela. Kwa barabara ya Laela – Sumbawanga, kazi zilizofanyika ni kujenga tuta la barabara km 65.6, kujenga tabaka la chini la msingi km 62.7 kujenga tabaka la kwanza la lami km 57.8, na tabaka la pili la lami km 47.18. Kwa ujumla utekelezaji umefikia asilimia 70.5.

vi. Barabara ya Dodoma – Babati (km 251.4)

Katika mwaka 2013/14, Serikali ilipanga kuendelea na kazi ya ujenzi kiwango cha lami kwenye barabara hii katika sehemu nne za utekelezaji ambazo ni:- Dodoma – Mayamaya (km 43.65), Mayamaya – Mela (km 99.35), Mela – Bonga (km 88.8) na Bonga – Babati (km 19.6): Hadi Aprili, 2014, kazi zilizofanyika ni kukamilika kwa ujenzi kwa barabara ya Bonga – Babati. Kwa upande wa barabara ya Dodoma – Mayamaya, kazi zilizofanyika ni kujenga tuta la barabara km 37.1, kujenga tabaka la kwanza km 35, kujenga tabaka la juu km 34 na kujenga tabaka la lami km 34.13. Utekelezaji wa barabara hii umefikia asilimia 74. Aidha, katika barabara za Mayamaya – Mela na Mela – Bonga, Mikataba ya ujenzi ilisainiwa tarehe 2 Desemba, 2013 na wakandarasi wanaendelea na maandalizi kwa ajili ya kuanza ujenzi.

vii. **Barabara ya Iringa – Dodoma (km 259.8)**

Katika mwaka 2013/14, Serikali ilipanga kuendelea na kazi ya ujenzi kiwango cha lami kwenye barabara hii katika sehemu tatu za utekelezaji ambazo ni:- Iringa – Migori km 95.1, Migori – Fufu km 93.8, na Fufu – Dodoma km 70.9. Hadi Aprili, 2014, kazi zilizofanyika katika barabara ya Iringa – Migori ni kusafisha eneo la ujenzi, km 86, kujenga tuta la barabara km 85.9, kujenga tabaka la kwanza la msingi km 83.1, kujenga tabaka la juu la msingi km 67.3, na tabaka la lami km 69.15. Utekelezaji wa barabara hii umefikia asilimia 75. Kwa upande wa barabara ya Migori Fufu, kazi zilizotekelezwa ni kusafisha eneo la ujenzi km 93.8, kujenga tuta la barabara km 91.7, kujenga tabaka la kwanza la msingi km 72.2, tatabaka labaka la juu km 69.2 na ta km 69.2 na tabaka la lami km 68.2. Utekelezaji wa barabara hii umefikia asilimia 72. Aidha kwa barabara ya Fufu – Dodoma, kazi zilizofanyika ni kusafisha eneo la ujenzi km 70.9, kujenga tuta la barabara km 70.9, kujenga tabaka la kwanza la msingi km 70.9, tabaka la juu la msingi km 70.9 na tabaka la lami km 68. Utekelezaji wa barabara hii umefikia asilimia 90.

viii. **Barabara ya Ndundu – Somanga (km 60)**

Katika mwaka 2013/14 Serikali ililenga kukamilisha ujenzi wa barabara hii. Hadi Aprili, 2014 maandalizi ya kuanza ujenzi yamekamiliika.

c. **Barabara Zinzounganisha Tanzania na Nchi Jirani**

Barabara zilizokusudiwa kujengwa na kukarabatiwa kwa kiwango cha lami ni zile zinzounganisha Tanzania na nchi jirani. Barabara hizo ni:-

- i. **Barabara ya Arusha – Namanga (km 105):** Barabara hii imekamiliika kwa kiwango cha lami. Hata hivyo, kazi za nyongeza za ujenzi wa *One Stop Border Post (OSBP)* zilizoanza Desemba, 2011 zinaendelea kutekelezwa. Hadi Aprili 2014, kazi ya ujenzi wa kituo cha pamoja cha Forodha (OSBP) umefikia asilimia 96.67;
- ii. **Barabara ya Nyanguge – Musoma (km 165.5) na mchepuko wa Usagara – Kisesa (km 16) na Bulamba – Kisorya (km 51):** Katika mwaka 2013/14, Serikali ilipanga kuendelea na kazi ya ujenzi kiwango cha lami kwenye Barabara hii katika sehemu tatu za utekelezaji ambazo ni:- Mwanza/Mara Boarder – Musoma km 85.5, Kisesa – Usagara km 16, na Nansio – Kisesa – Bunda (Kisorya – Bunda) km 51. Hadi Aprili, 2014, kazi zilizofanyika katika barabara ya Mara Boarder – Musoma ni kujenga tuta la barabara km 83.5, kujenga tabaka la kwanza la msingi km 81.3, kujenga tabaka la juu la msingi km 80 na kujenga tabaka la lami km 76.2. Utekelezaji wa barabara hii umefikia asilimia 89. Kwa upande wa barabara ya Kisesa – Usagara kazi iliyofanyika ni kukamilisha km 10.18 za tuta la barabara. Utekelezaji umefikia asilimia 8. Aidha, kwa upande wa barabara ya Kisorya – Bulambwa maandalizi ya kuanza ujenzi yanaendelea;
- iii. **Barabara ya Isaka – Lusahunga (km 242):** Katika mwaka 2013/14, Serikali ilipanga kuendelea na kazi ya ujenzi kiwango cha lami kwenye Barabara hii katika sehemu mbili za utekelezaji ambazo ni:- Isaka – Ushirombo km 132,

Ushirombo – Lusahunga km 110. Hadi Aprili, 2014, kazi zilizofanyika ni kukamilisha ujenzi kwa barabara ya Isaka – Ushirombo na kujenga kilomita 53.5 sawa na asilimia 49 kwa barabara ya Ushirombo – Lusahunga;

- iv. **Barabara ya Sumbawanga – Matai – Kasanga Port (km 112):** Katika mwaka 2013/14, Serikali ilipanga kuendelea na kazi ya ujenzi kiwango cha lami kwenye Barabara hii. Hadi April, 2014, kazi zilizofanyika ni kufanya usanifu wa kina km 100, kusafisha barabara km 80, kujenga tuta la barabara km 62, kujenga tabaka la msingi km 54, kujenga tabaka la juu km 36.8 na tabaka la lami km 32.8. Utekelezaji wa barabara hii umefikia asilimia 45;
- v. **Barabara ya Arusha – Moshi – Holili pamoja na Arusha Bypass (km 140):** Katika mwaka 2013/14, Serikali ilipanga kuanza kazi ya kupanua barabara kuwa njia nne kiwango cha lami kwa sehemu ya Sakina – Tengeru (km 14.1) na barabara ya mchepuko (Arusha Bypass km 42.41). Hadi Aprili, 2014, utekelezaji wa mradi huu haujaanza kwa kuwa maandalizi ya manunuzi kwa ajili ya utekelezaji wa mradi huu hayajakamilika; na
- vi. **Barabara ya Mbinga – Mbambabay (km 66):** Katika mwaka 2013/14, Serikali ilipanga kukamilisha usanifu wa kina na kumpata mkandarasi wa ujenzi. Hadi Aprili, 2014, Usanifu wa kina wa barabara hii umekamilika. Hatua itakayofuata ni kumpata Mkandarasi wa ujenzi. Ujenzi utafanyika baada ya kupatikana fedha.

d. Barabara za Mikoa

Katika mwaka 2013/14, Serikali ilipanga kujenga barabara za mikoa na kuendelea na ukarabati ili kuboresha barabara zinazounganisha mikoa hapa nchini. Katika mwaka 2013/14 kazi zilizopangwa kutekelezwa ni ukarabati wa km 867.6 kwa kiwango cha changarawe na ujenzi wa km 66.1 kwa kiwango cha lami. Hadi Aprili 2014, kazi zilizofanyika ni kukamilika ujenzi wa kilomita 59.25 za barabara kwa kiwango cha lami, na kukamilika ukarabati wa km 424.5 kiwango cha changarawe.

e. Barabara za Kupunguza Msongamano Mijini

Lengo la mradi huu ni kujenga, kufanya upanuzi na kukarabati barabara za jiji la Dar es Salaam ili kupunguza msongamano wa magari. Ujenzi wa barabara za kupunguza msongamano wa magari ulianza katika mwaka 2009/10. Barabara hizo ni Kawawa Roundabout - Msimbazi Valley - Jangwani/Twiga Junction (km 2.7), Ubungo Bus Terminal - Kigogo - Kawawa Roundabout (km 6.4), Jet Corner - Vituka - Devis (km 10.3) na ujenzi wa mfereji wa Bungoni unaoanzia barabara ya Nyerere hadi Uhuru (Bungoni). Pamoja na miradi hiyo, barabara zingine zinazoendelea kujengwa/kuboreshwa kwa lengo la kupunguza msongamano katika jiji la Dar es Salaam ni ujenzi wa barabara za mabasi yaendayo haraka (Bus Rapid Transit Infrastructure) na vituo vyake, barabara ya Ubungo Maziwa – External(km 2.25) & Tabata Dampo - Kigogo (km 1.65), Mbezi (Morogoro Road) – Malamba Mawili – Kinyerezi - Banana (km 14), Tegeta Kibaoni – Wazo Hill - Goba - Mbezi Mwisho (km 20), Tangi Bovu - Goba (km 9), Kimara Baruti – Msewe - Changanyikeni (km 2.6), Kimara – Kilungule - External Mandela Road (km 9), Old Bagamoyo Road - Garden

Road (km 9.1) na Kibamba – Kisopwa (Kibamba – Mlonganzila Section – km 4.0). Hadi Aprili, 2014, hatua zilizofikiwa katika utekelezaji wa ujenzi wa barabara ni kama ifuatavyo:-

- i. Ubungo Bus Terminal – Mabibo – Kigogo Round about (km 6.4): Kazi ya ujenzi imekamilika, mradi upo katika kipindi cha uangalizi cha mwaka mmoja;
- ii. Kigogo Roundabout – Bonde la Msimbazi – Twiga/Msimbazi Junction (km 2.7): kazi zilizofanyika ni kusafisha tuta km 2.7, kujenga tuta la barabara km 2.6, tabaka la msingi km 2 na tabaka la juu la lami km 2. Utekelezaji umefikia asilimia 75;
- iii. Jet Corner – Vituka – Devis Corner (km 10.3): Mkandarasi amemaliza kazi na kukabidhi mradi tarehe 19 Septemba, 2013;
- iv. Tabata Dampo – Kigogo (km 1.65) na Ubungo Maziwa - External (km 2.25): Kazi za ujenzi kwa sehemu ya Tabata Dampo – Kigogo (km 1.65) zinaendelea na kukamilika kwa sehemu ya Ubungo Maziwa – External (km 2.25);
- v. Kuendelea na ujenzi wa mradi wa miundombinu ya Mabasi Yaendayo Haraka (Bus Rapid Transit Infrastructure) na vituo vyake upo katika hatua mbalimbali za utekelezaji kama ifuatavyo:-
 - *Package 1* – Ujenzi wa Barabara: Mradi unahusisha ujenzi wa barabara ya Morogoro yenye urefu wa km 15.8 kutoka Kimara hadi Kivukoni, Barabara ya Kawawa kutoka Magomeni hadi Morocco (km 3.4) na Barabara ya Msimbazi kutoka Fire hadi Kariakoo (km 1.7). Aidha, kuna vituo vya mabasi 27, vituo vikubwa (*depots*) vitatu na madaraja ya waenda kwa miguu matatu. Hadi Aprili, 2014, utekelezaji umefikia asilimia 65;
 - *Package 2* - Ujenzi wa Karakana na Kituo cha Mabasi cha Ubungo: Mradi huu ulichelewa kuanza kutokana na kutopatikana kwa eneo la ujenzi hadi kusababisha mkataba kusitishwa. Hadi Aprili, 2014 Mhandisi Mshauri kwa ajili ya kufanya mapitio ya usanifu ameshaanza kazi;
 - *Package 3* - Ujenzi wa Karakana (Depot) ya Jangwani: Hadi Aprili, 2014, maendeleo ya mradi yamefikia asilimia 70;
 - *Package 4* - Ujenzi wa Kituo Kikuu cha Mabasi (Terminal) Kivukoni: Hadi Aprili, 2014, utekelezaji umefikia asilimia 95. Aidha, mkataba wa ujenzi umesitishwa Machi, 2014 kutokana na Mkandarasi kukiuka makubaliano ya mkataba na taratibu za kumpata Mkandarasi mwingine wa kumaliza kazi zilizobaki unaendelea;
 - *Package 5* - Ujenzi wa Kituo Kikuu cha Mabasi (Terminal) Kariakoo: Mradi ulipangwa kutekelezwa kwa miezi 12. Kazi haikuweza kuanza kama ilivyopangwa kutokana na zuio la mahakama. Mazungumzo na Mkandarasi ya kuhuisha mkataba yalishindikana kwa hiyo zabuni zilitangazwa upya na kufunguliwa tarehe 30 Julai, 2013. Tathmini ya kumpata mkandarasi imekamilika na mkataba mpya ulisainiwa tarehe 27 Desemba, 2013.
 - *Package 6* – Ujenzi wa Vituo vya Mlisho (*Feeder Stations*): Maendeleo ya kazi zilizotekelezwa kwa kila kituo ni kama ifuatavyo: Kituo cha Shekilango asilimia 25, kituo cha Magomeni Mapipa asilimia 30, kituo cha Kinondoni A asilimia 40, Kituo cha Mwinyijuma asilimia 25. Kituo cha fire na Urafiki

bado hakijaanza kutokana na kuchelewa kupata maeneo ya Ujenzi. Maendeleo ya mradi kwa ujumla ni asilimia 45; na

- *Package 7* – Mradi huu unahusisha kuhamisha miundombinu ya umeme kupisha ujenzi wa miundombinu ya barabara na vituo vya mabasi yaendayo haraka jijini Dar es Salaam. Kazi hizi zimekamiliwa;
- vi. Mbezi (Morogoro Road) – Malambamawili – Kinyerezi - Banana (km 14): Mradi huu utatekelezwa kwa awamu kulingana na upatikaji wa fedha. Awamu ya kwanza ni kutoka Kinyerezi hadi Kifuru (km 4.0). Mkataba wa ujenzi umesainiwa na maandalizi ya kuanza ujenzi yanaendelea.
- vii. Tegeta Kibaoni - Wazo – Goba - Mbezi Mwisho (km 20): Barabara hii ni kiunganisho cha barabara ya pete (DSM Outer Ring Road) ambayo utekelezaji wake umepangwa kufanyika chini ya mpango wa Matokeo Makubwa Sasa (BRN). Mkataba wa ujenzi wa barabara hii umesainiwa na maandalizi ya kuanza ujenzi yanaendelea.
- viii. Tangi Bovu - Goba (km 9): Mkataba wa ujenzi umesainiwa na maandalizi ya kuanza ujenzi yanaendelea.
- ix. Kimara Baruti - Msewe (km 2.6): Mkataba wa ujenzi umesainiwa na maandalizi ya kuanza ujenzi yanaendelea.
- x. Kimara – Kilungule - External Mandela Road (km 9): Mradi huu unatekelezwa kwa awamu, ambapo awamu ya kwanza ni kutoka makutano ya barabara ya External na Mandela hadi Maji Chumvi (km 3.0). Mkataba wa ujenzi umesainiwa na maandalizi ya ujenzi yanaendelea.
- xi. Kibamba – Kisopwa (km 12.0): Mkataba wa ujenzi umesainiwa na kazi za ujenzi zinaendelea.

f. Mradi wa Dar es Salaam – Chalinze – Morogoro Expressway

Lengo la barabara hii ni kupunguza msongamano wa magari katika barabara hiyo inayounganisha jiji la Dar es Salaam na mikoa iliyoko kanda ya kati, kaskazini na kusini mwa Tanzania ili kuongeza ufanisi katika sekta ya uzalishaji na hatimaye kukuza uchumi wa nchi. Mradi huu utatekelezwa kwa njia ya ubia kati ya Serikali na sekta binafsi. Hadi Aprili, 2014, kazi zilizofanyika ni pamoja na kutoa tangazo la kualika kampuni kuonyesha nia (*Expression of Interest*) ya kushiriki katika ujenzi wa barabara hii kwa utaratibu wa PPP ambapo kampuni 12 zimeonyesha kuwa na uwezo wa kujenga barabara hiyo. Aidha, maandalizi ya kumpata Mtaalam Mwelekezi (*Transaction Advisor - TA*) atakayeishauri Serikali kuhusu utekelezaji wa mradi huu yanaendelea.

g. Madaraja

Katika mwaka 2013/14, Serikali ilipanga kuendelea kujenga madaraja makubwa ya Kirumi kwenye barabara ya Makutano – Sirari, daraja la Nangoo kwenye barabara ya Mingoyo – Masasi – Tunduru, daraja la Sibiti kwenye barabara ya Ulemo – Gumanga – Sibiti, daraja la Maligisu (Mwanza) kwenye barabara ya Bukwimba – Kadashi - Maligisu, daraja la Kilombero kwenye barabara ya Mikumi - Ifakara – Mahenge, daraja la Kavuu kwenye barabara ya Majimoto-Inyonga, daraja la Mbutu kwenye

barabara ya Igunga-Manonga, daraja la Ruhekei kwenye barabara ya Mbinga-Mbamba Bay, daraja la Ruhuhu (Ruvuma) na ununuzi wa *'Mabey Compact Emergency Bridges na Crane Lorry'*. Hadi Aprili, 2014, kazi zilizofanyika ni kama ifuatavyo:

- i. Daraja la Kirumi: Kazi za usanifu wa kina zimekamilika. Taratibu za kumpata Mhandisi Mshauri wa kupitia usanifu (review) na kusimamia kazi zinaendelea;
- ii. Daraja la Nangoo: Ujenzi wa daraja la Nangoo umekamilika;
- iii. Daraja la Sibiti: Maendeleo ya kazi ya ujenzi yamefikia asilimia 21;
- iv. Daraja la Maligisu: Ujenzi wa Daraja hili umekamilika;
- v. Daraja la Mto Kilombero: Kazi zipo katika hatua za awali ambapo mkandarasi anaendelea na ujenzi wa daraja la muda kwa ajili ya kuvushia vifaa na vitendea kazi. Maendeleo ya kazi kwa ujumla ni asilimia 4.5;
- vi. Daraja la Kavuu: Ujenzi wa msingi na nguzo za daraja unaendelea. Aidha, ununuzi wa vyuma vya daraja (Mabey Bridge Parts) umekamilika;
- vii. Daraja la Mbutu: Kazi imefikia asilimia 96;
- viii. Ununuzi wa *'Mabey Compact Emergency Bridge Parts na Crane Lorry'*. Ununuzi wa *'Mabey Compact Emergency Bridge Parts'* upo katika hatua za mwisho. Aidha, ununuzi wa *'Crane Lorry'* umekamilika;
- ix. Daraja la Ruhekei: Kazi ya ujenzi imekamilika;
- x. Daraja la Ruhuhu: Kazi ya usanifu kwa ajili ya ujenzi wa daraja inaendelea; na
- xi. Daraja la Momba: Kazi ya upembuzi yakinifu na usanifu wa kina inaendelea.

h. Vivuko na Maegesho ya Vivuko

Katika mwaka 2013/14, Serikali ilipanga kujenga na kukarabati vivuko mbalimbali ili kuimarisha usafiri na usalama majini. Hadi Aprili, 2014, kazi zilizofanyika ni: kukamilisha ukarabati wa kivuko cha MV Chato, kuendelea na ujenzi wa kivuko kipya huko Bangladesh kitakachotumika kati ya Dar es Salaam – Bagamoyo ambapo ujenzi utakamilika Mei 2014, kuendelea kukarabati vivuko vya MV Kome na Geita; kuendelea na taratibu za ununuzi kwa ajili ya ukarabati wa vivuko vya MV Magogoni na MV Kilombero. Kwa upande wa maegesho ya vivuko, kazi zilizofanyika ni: kukamilika kwa ujenzi wa maegesho kivuko cha Msangamkuu na Kilombero; kuendelea na ujenzi wa maegesho ya Kahunda na Maisome; kuendelea na taratibu za manunuzi kwa ajili ya kuwapata makandarasi wa ujenzi wa maegesho ya vivuko vya Kilambo (Mtwara), Ukara (Mwanza), Ilagala, Bugolora (Mwanza) na maegesho ya vivuko vya Magogoni, Jangwani Beach na Rungwe Oceanic.

C. Bandari

a. Bandari ya Dar es Salaam

Katika mwaka 2013/14, Mamlaka ya Bandari Tanzania ilipanga kuboresha Bandari ya Dar es Salaam ili kuwa lango kuu la biashara kwa soko la ndani na kwa nchi jirani na kuongeza uwezo wa kuhudumia shehena kwa ufanisi. Katika kufanikisha hilo

Mamlaka imepanga kuboresha gati namba 1 hadi 7, ujenzi wa awamu ya pili ya ujenzi wa boya la mafuta (Farm -Tank), kuanza ujenzi wa gati Na. 13 na 14, na kununua chelezo (floating dock). Hatua iliyofikia hadi Aprili, 2014 ni: kukamilika kwa kazi ya upembuzi yakinifu wa gati nambari 1 hadi 7; kukamilika kwa "Hydrographic" na "Topographic Survey" kwa ajili ya ujenzi wa gati namba 13 na 14; kukamilika kwa nyaraka za zabuni kwa ajili ya ununuzi wa chelezo na wazabuni waliokidhi vigezo wamewasilisha maandiko ya kina na uchambuzi unaendelea.

b. Bandari Kavu ya Kisarawe, Pwani

Mradi huu utaongeza uwezo wa bandari ya Dar es Salaam kupokea shehena ya mizigo na kupunguza msongamano ndani ya bandari na katika barabara za jiji la Dar es Salaam. Katika mwaka 2013/14, kazi zilizolengwa ni kukamilisha upembuzi yakinifu awamu ya pili; kuanza usanifu wa kina na kuandaa michoro; na kufanya uthamini wa fidia kwa eneo la mradi lenye hekta 1,468. Hadi April, 2014 hatua iliyofikiwa ni: Kupatikana kwa Mtaalamu Mshauri ambaye ni Kampuni ya *Royal Haskoning* ya Uholanzi na anatarajiwa kuanza kazi Julai, 2014.

c. Bandari ya Mwambani - Tanga

Katika mwaka 2013/2014 kazi zilizopangwa ni kukamilisha usanifu wa kina, kuandaa michoro, pamoja na kuendelea kutafuta wawekezaji. Hadi Aprili, 2014 hatua iliyofikiwa ni kutangazwa kwa zabuni kwa wawekezaji wenye nia ya kuendelea mradi huu kwa njia ya "Design Build Finance" ambapo zabuni zinatarajiwa kufunguliwa tarehe 26 Juni, 2014.

d. Bandari ya Mtwara

Katika mwaka 2013/14, Mamlaka ya Bandari Tanzania imeendelea na hatua ya pili ya usanifu wa kina, kuandaa michoro kwa ajili ya ujenzi wa miundombinu, kufanya tathmini ya fidia na taratibu za umiliki wa ardhi. Hatua iliyofikiwa hadi Aprili, 2014 ni kutangazwa kwa zabuni kwa wawekezaji watakaoundelea bandari hii kwa njia ya PPP na zabuni zitafunguliwa tarehe 26 Juni, 2014.

e. Bandari ya Kigoma

Katika mwaka 2013/14, Mamlaka ya Bandari Tanzania ilipanga kuendelea na hatua ya usanifu wa kina na kuandaa michoro kwa ajili ya upanuzi wa bandari ya Kigoma. Hadi Aprili, 2014 hatua ya utekelezaji iliyofikiwa ni kukamilika kwa kazi ya uthamini wa mali eneo la Kibirizi lenye hekta 10 kwa ajili ya upanuzi wa bandari ambapo fidia inatarajiwa kulipwa kabla ya mwisho wa Juni, 2014. Aidha, kazi ya uthamini wa mali imekamilika kwa eneo la Katosho lenye hekta 80 kwa ajili ya kujenga bandari kavu.

f. Bandari ya Mbegani - Bagamoyo

Katika mwaka 2013/14, Mamlaka ya Bandari Tanzania ilipanga kuendelea na uthamini wa mali na kulipa fidia, kufanya usanifu wa kina na kuandaa michoro kwa ajili ya ujenzi wa bandari ya Mbegani na kuendelea kushirikiana na wawekezaji wenye nia ya kuwekeza katika bandari hiyo. Hatua iliyofikiwa hadi Aprili, 2014

kusainiwa kwa makubaliano ya kuendeleza mradi (Implementation Agreement) kati ya Serikali na Kampuni ya *China Merchants Holdings International Limited* (CMHI). Kazi ya tathmini ya mali zilizo kwenye eneo husika itakamilika Juni, 2014 na malipo ya fidia yatafanyika katika mwaka wa fedha 2014/2015.

D. Nishati

a. Bomba la Gesi (Mtwara - Dar es Salaam)

Katika mwaka 2013/14, ujenzi wa bomba la gesi lenye urefu wa km 542 na kipenyo cha inchi 36 kutoka Mnazi bay (Mtwara) na Songosongo (Lindi) hadi Dar es Salaam uliendelea kutekelezwa. Kazi zilizofanyika hadi Aprili, 2014 ni: kukamilisha upokeaji wa mabomba ya gesi ambapo mabomba yote yamewasili nchini kwa ajili ya ujenzi wa mradi wenye urefu wa kilomita 542. Aidha, ufukiaji wa mabomba hayo umekamilika kwa umbali wa kilomita 182, sawa na asilimia 34. Vilevile, ujenzi wa bomba la baharini lenye urefu wa kilomita 25.6 umekamilika kwa asilimia 100. Kwa ujumla ujenzi wa Bomba la gesi asilia umekamilika kwa asilimia 78. Vilevile maandalizi maandalizi ya kufunga mitambo ya gesi asilia yamekamilika kwa asilimia 45.

b. Mtambo wa Kufua Umeme Kinyerezi I (MW 150)

Katika mwaka 2013/14, mradi ulikuwa na lengo la: kujenga majengo ya mitambo; kujenga kituo cha kupoozea umeme na miundombinu yake; ununuzi, usafirishaji na ufungaji wa mitambo pamoja na vifaa vitakavyotumika katika uzalishaji wa umeme. Kazi zilizofanyika mwaka 2013/14 ni: kuwasili kwa mitambo miwili yenye jumla ya MW 75 kati ya manne (4) kutoka Texas, Marekani na kupelekwa katika eneo la mradi; kukamilika kwa ujenzi wa misingi ya kufungia majenereta na matanki mawili (2) ya kuhifadhia mafuta kwa matumizi ya dharura; na kuendelea na ujenzi wa majengo ya utawala, karakana na miundombinu ya barabara na maji ndani ya eneo la mradi.

c. Mtambo wa Kufua Umeme Kinyerezi II (MW 240)

Katika mwaka 2013/14, malengo katika mradi huu yalikuwa ni: kukamilisha nyaraka za miradi ikiwemo mikataba ya mikopo kati ya Serikali na Wafadhili. Serikali imeendelea na juhudi za kutafuta fedha kwa ajili ya kutekeleza mradi huu. Katika kipindi cha mwaka 2013/14 kazi zilizofanyika ni pamoja na: kukamilisha majadiliano ya mkopo wa asilimia 85 ya gharama ya mradi kati ya Serikali na Benki za Sumitomo Mitsui Banking Corporation (SMBC) na Japan Bank of International Cooperation (JBIC) za Japani; na kuidhinishwa kwa mkopo wa asilimia 15 ya gharama ya mradi kutoka Benki ya Maendeleo ya Afrika Kusini (DBSA). Gharama ya mradi ni Dola za Marekani milioni 344 sawa na shilingi bilioni 564.

d. Mradi wa Makaa ya Mawe Kiwira (MW 200)

Katika mwaka 2013/14, malengo ya mradi huu yalikuwa ni kulipa madeni yote na kuendelea na taratibu za kupata mwekezaji. Katika kipindi hicho, kazi zilizofanyika ni

kukamilisha malipo ya madeni kwa asilimia 100 ambapo Mfuko wa Hifadhi ya Jamii NSSF na Benki ya CRDB walilipwa madai yao yote. Kwa sasa Serikali imekamilisha taratibu za kurejesha mgodi kwa asilimia 100 Serikalini kutoka Kampuni ya TanPower Resource Ltd. Aidha taarifa za kitaalamu za utafiti, upembuzi yakinifu na mazingira zilizofanyika miaka ya nyuma zilipitiwa upya. Serikali imeendelea na taratibu za kuandaa nyaraka za kumpata mwekezaji wa kuendeleza mradi wa makaa ya mawe Kiwira unaojumuishia mgodi, mitambo ya kufua umeme wa MW 200 na njia ya usafirishaji umeme umbali wa kilomita 100 kutoka eneo la mradi hadi Mbeya.

e. Umeme wa Msongo kV 220 Makambako - Songea

Katika mwaka 2013/14, Serikali ilipanga: kufanya uthamini wa mali zilizoko ndani ya njia kuu ya kusafirishia umeme, na kulipa fidia; kusafisha njia kuu ya umeme (220kV) yenye umbali wa kilomita 250, kuanza maandalizi ya ujenzi wa kilomita 900 za njia za usambazaji umeme wa msongo wa kV 33 pamoja na maeneo ya kujengea vituo viwili vya kupoozea umeme wa msongo wa kV 220/33 eneo la Madaba na Songea. Katika kipindi cha mwaka 2013/14 kazi zilizofanyika ni pamoja na: kusainiwa kwa mkataba Januari 2014 kati ya TANESCO na Kampuni ya Isolux ya Hispania kwa ajili ya ujenzi wa miundombinu ya kusambaza umeme na kuunganisha wateja; kukamilisha uchambuzi wa zabuni kwa ajili ya ujenzi wa njia ya usafirishaji umeme kutoka Makambako – Songea na kuwasilisha maombi ya no objection Shirika la Maendeleo la Sweden (SIDA). Aidha, ulipaji fidia kwa watakaopisha mradi katika maeneo ya Mkoa wa Ruvuma umekamilika kwa asilimia 95 na uhakiki wa malipo kwa Mkoa wa Njombe unaendelea.

f. Umeme wa Msongo wa kV 400 Iringa - Shinyanga

Mradi huu unahusika na ujenzi wa kilomita 670 wa njia ya umeme wa msongo wa kV 400 kutoka Iringa- Shinyanga na ujenzi wa vituo vikuu vya kupoozea umeme (kV 400/220/33) wa gridi na njia za usambazaji umeme katika miji ya Iringa, Dodoma, Singida na Shinyanga. Hadi Mei, 2014, kazi zilizofanyika ni pamoja na: kupatikana kwa wakandarasi wa mradi ambapo mikataba ilisainiwa rasmi Novemba 2013 kati ya TANESCO na Kampuni za KEC International Limited na Jyoti Structures Limited za India na kukamilika kwa ulipaji wa fidia kwa maeneo yaliyosalia kwenye Wilaya za Igunga, Kishapu na Shinyanga. Vilevile kazi za upimaji (detailed survey), utayarishaji, usanifu na uidhinishaji wa michoro zinaendelea.

g. Umeme wa Msongo wa kV 400 (North – West Grid)

Mradi huu unahusika na ujenzi wa njia ya umeme kutoka Mbeya – Sumbawanga – Mpanda - Kigoma – Nyakanazi yenye urefu wa kilomita 1,148. Awamu ya kwanza ya mradi huu inahusika na ujenzi wa njia ya umeme wa msongo wa kV 400 yenye urefu wa kilomita 340 kutoka Mbeya hadi Sumbawanga, na vituo vikubwa vipya vya kupoozea umeme vya Mbeya (sehemu ya Uyole) na Sumbawanga.

Kazi zilizofanyika kwa mwaka 2013/14 ni pamoja na: kukamilika kwa kazi ya kupitia upya Taarifa ya Tathmini ya Athari za Kimazingira na Kijamii (ESIA) iliyofanyika

Oktoba, 2013; kuboresha upembuzi yakinifu wa awali kutoka kV 220 kwenda kV 400; na upimaji wa mkuza kwa ajili ya njia ya umeme na kuandaa tathmini ya fidia ya mali kwa awamu ya kwanza ya mradi.

h. Miradi ya Umeme Vijijini

Katika mwaka 2013/14, Serikali ilipanga kuendelea kusambaza umeme vijijini kupitia TANESCO na Wakala wa Nishati Vijijini (REA). Pamoja na juhudi nyingine, Serikali ilitekeleza Awamu ya Kwanza ya Mradi Kabambe wa Kusambaza Umeme Vijijini uliokuwa na miradi midogo 41 katika mikoa 16 ya Tanzania Bara ambayo ni Arusha, Dodoma, Kagera, Kigoma, Kilimanjaro, Manyara, Mara, Mbeya, Morogoro, Mwanza, Pwani, Rukwa, Shinyanga, Singida, Tabora na Tanga. Hadi Aprili, 2014, jumla ya wateja wapya 138,931 waliunganishwa umeme sawa na asilimia 92.62 ya lengo la wateja wapya 150,000 kwa mwaka. Vilevile, REA imesaini mikataba 35 na wakandarasi 16 wa kutekeleza Awamu ya Pili ya Mradi Kabambe wa Usambazaji Umeme Vijijini katika mikoa mbalimbali Tanzania Bara.

i. Mradi wa Makaa ya Mawe Mchuchuma - Njombe

Katika mwaka 2013/14, malengo ya mradi huu yalikuwa ni kukamilisha tathmini ya athari za mazingira na kulipa fidia kwa wananchi waishio eneo la mradi. Hadi Machi, 2014 kazi iliyofanyika ni kukamilisha utafiti juu ya athari za mazingira na kijamii, kuanza majadiliano na TANESCO juu ya uuzaji wa umeme, na kuomba leseni ya kuchimba madini. Mradi huu utakapokamilika unatarajiwa kuzalisha umeme megawati 600, ambapo megawati 300 zitatumika katika mradi wa chuma Liganga, na megawati 300 zitaingizwa kwenye Gridi ya Taifa.

j. Mradi wa Makaa ya Mawe Ngaka – Ruvuma

Mradi wa makaa ya mawe Ngaka unatekelezwa na TANCOAL ambayo ni kampuni ya ubia kati ya Serikali ya Tanzania na kampuni ya Intra Energy ya Australia. Lengo la mradi huu ni kufua umeme wa MW 200 katika awamu ya kwanza. Umeme utaingizwa kwenye gridi ya Taifa baada ya kukamilika kwa njia ya usafirishaji umeme ya Makambako – Songea yenye msongo wa kV 220. Hadi Machi, 2014 majadiliano kati ya TANESCO na Kampuni ya TANCOAL yameendelea kufanyika kuhusu mauzo ya umeme wa MW 200 unaotarajiwa kufuliwa.

E. Teknolojia ya Habari na Mawasiliano

a. Anuani za Makazi na Misimbo ya Posta

Katika mwaka 2013/14, kazi zilizopangwa kufanyika ni: kuelimisha umma kuhusu mfumo mpya wa Anuani za Makazi na Misimbo ya Posta; kuhamasisha taasisi, makampuni mbalimbali ya kitaifa na kimataifa kuchangia katika utekelezaji wa mradi huu; na kuwezesha utekelezaji katika mikoa ya Arusha na Dar es Salaam. Hatua ya utekelezaji iliyofikiwa hadi Machi 2014 ni pamoja na: mwongozo wa uwekaji majina ya mitaa na uwekaji namba za nyumba pamoja na mpango wa utekelezaji kwa mkoa wa Dar es Salaam umekamilishwa na kuanza kutekelezwa; majina ya mitaa katika kata kumi zilizochaguliwa kwa ajili ya kuanza utekelezaji katika manisipaa za Ilala, Temeke na Kinondoni (5-Ilala, 3-Kinondoni na 2-Temeke) yameainishwa na

utekelezaji umeanza Desemba, 2013 ambapo utekelezaji utaendelea katika kata thelathini kwa lengo la kukamiliisha kata arobaini ifikapo mwezi Juni 2014; kubandika vibao vya anwani za makazi na Misimbo ya Posta katika ofisi arobaini (40) za Wizara na baadhi ya taasisi za Serikali zilizoko jijini Dar es Salaam; na mwongozo wa Anuani za Makazi na Misimbo ya Posta unaandaliwa ili kuwezesha uendeshaji wa mpango huu utakapokamilika.

b. Ujenzi wa Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano

Katika mwaka 2013/14, shughuli zilizopangwa kufanyika ni pamoja na kujenga awamu ya III sehemu ya kwanza inayohusu kupanua mkongo kwa baadhi ya maeneo ambayo hayakufanifikiwa katika awamu ya I na ya II; kujenga vituo vya kumbukumbu Dar es Salaam, Dodoma na Zanzibar; kujenga 'IP Network' itakayoongeza uwezo wa mkongo katika kumfikia mtumiaji wa mwisho; na kufanya tathimini ya kimazingira. Hadi Machi 2014, hatua iliyofikiwa ni: kuwasilishwa kwa mkandarasi makabrasha yenye kuonesha mahitaji ya namna ambavyo mradi wa awamu ya III sehemu ya kwanza unavyotakiwa kutekelezwa ambapo kinachosubiriwa sasa ni mkandarasi kuwasilisha makabrasha ya usanifu; kufanyika kwa tathimini ya kimazingira ya awali ya Awamu ya III; na kujengwa jumla ya km 91 za mkongo katika mji wa Dar es Salaam ambazo zimeanza kutumika katika kutoa huduma. Aidha, tayari vibali vya ujenzi vimepatikana katika miji ya Morogoro, Arusha, Mwanza na Dodoma.

c. Maendeleo ya TEHAMA (ICT Development)

Katika mwaka 2013/14, kazi zilizopangwa kufanyika ni: kuongeza vifaa kwenye vituo vya mawasiliano vya Ludewa na Isaka; kuendelea kusaidia uwekaji wa mtandao wa kompyuta kwenye vituo vitano vitakavyokidhi vigezo vilivyowekwa na Wizara na kuviunganisha katika mtandao; kutoa mafunzo kwa waratibu wa vituo vya mawasiliano ili kuwaongezea uwezo wa kuviendesha pamoja na kubadilishana uzoefu na maarifa ya kuendeleza vituo hivyo; kuelimisha umma juu ya umuhimu wa vituo vya mawasiliano; na kuratibu na kuwezesha uendelezaji wa mradi wa PAN-African e-network ikiwemo afya mtandao. Hatua ya utekelezaji hadi Machi 2014, ni:- kukamilika kwa mwongozo wenye kuelekeza mfumo wa uanzishaji, usimamiaji, uendeshaji na uendelezaji wa vituo vya mawasiliano nchini umekamilika Februari, 2014; na kuandaliwa kwa rasimu ya andiko jipya la mradi wa maendeleo ya TEHAMA.

d. Maeneo Maalum ya TEHAMA

Katika mwaka 2013/14 Serikali ilipanga kuanza ujenzi wa miundombinu wezeshi ikiwemo *high connectivity facility*, barabara, maji na umeme katika kijiji hicho cha kisasa cha mawasiliano ambacho kitachangia sana kuleta makampuni makubwa ya kimataifa kuwekeza na hatimaye kuweza kukuza uchumi unaongozwa na maarifa. Hatua ya utekelezaji hadi Machi 2014 ni pamoja na kupatikana kwa eneo lenye ekari 438 kwa ajili ya kuanzisha Kijiji Mahiri cha TEHAMA (Smart ICT Village) Bagamoyo, Pwani. Tume ya Taifa ya Sayansi na Teknolojia ipo katika hatua za mwisho za

kusaini mkataba wa makubaliano (MoU) na Mamlaka ya Uwekezaji (EPZA) kwa ajili ya umiliki wa eneo hili.

F. Maji Safi na Maji-taka

a. Mradi wa Maji wa Ruvu Chini - Pwani

Mradi huo ulilenga kukamilisha upanuzi wa mtambo wa kusafisha maji katika eneo la mradi; kukamilisha ujenzi wa bomba kuu kutoka Ruvu chini hadi matanki yaliyopo maeneo ya Chuo Kikuu cha Dar es Salaam; na kuendelea na ujenzi wa kingo za mto Ruvu katika eneo la Kidogozero. Katika mwaka 2013/2014 kazi zilizotekelezwa hadi kufikia Machi, 2014 ni: Ujenzi wa mtambo wa kusafisha maji katika eneo la mradi umekamilika; utandazaji wa mabomba kutoka Bagamoyo hadi Dar es Salaam ambapo kilomita 35.16 zimekamilika kati ya kilomita 55.93 za mradi wote sawa na asilimia 62.87. Mradi wa ulazaji bomba kuu unatarajiwa kukamilika Mei 2014. Aidha, kazi ya ujenzi wa kingo za mto Ruvu katika eneo la Kidogozero ulikamilika Novemba, 2013 na umekabidhiwa kwa DAWASA na kwa sasa mkandarasi yuko kwenye kipindi cha uangalizi. Mradi huu utaongeza uwezo wa sasa wa mita za ujazo 182,000 hadi mita za ujazo 272,000 kwa siku ili kukidhi mahitaji ya maji hadi mwaka 2032.

b. Mradi wa Maji Ruvu Juu - Pwani

Katika mwaka 2013/14 mradi ulilenga kupata msimamizi na mkandarasi wa ujenzi kwa ajili ya upanuzi wa mtambo wa kusafisha maji na ujenzi wa njia ya kusafirisha maji kutoka Ruvu Juu hadi Kimara, Dar es Salaam. Hadi Aprili, 2014 kwa upande wa upanuzi wa mtambo wa Ruvu Juu hatua iliyofikiwa ni usainiwaji wa mkataba na Kampuni ya *VA-TECH WABAG* kwa ajili ya kufanya kazi za *survey* na utafiti wa udongo. Aidha, mkataba kwa ajili ya ujenzi wa bomba umesainiwa baina ya Serikali na kampuni ya *Megha Engineering and Infrastructural Ltd* Januari, 2014 na amekamilisha utafiti wa udongo na uchunguzi wa awali wa matanki ya Kibamba na Kimara. Kazi hii inasimamiwa na Kampuni ya WAPCOs Limited ya India. Mradi huu utaongeza uwezo wa sasa wa lita za ujazo 82,000 hadi lita za ujazo 196,000 kwa siku ili kukabiliana na ukuaji kasi wa miji ya Mlandizi na Kibaha pamoja na jiji la Dar es Salaam.

c. Ujenzi wa Bwawa la Kidunda - Morogoro

Katika ujenzi wa bwawa la Kidunda, shughuli zilizopangwa kufanyika ni kulipa fidia na ujenzi wa barabara yenye urefu wa kilomita 76 kutoka Ngerengere hadi bwawa la Kidunda. Hadi Machi 2014, kazi zilizofanyika ni: Kukamilika kwa taarifa ya athari za kimazingira na kijamii (ESIA) zitakazotokana na ujenzi wa barabara kuelekea eneo la mradi; na usanifu wa bwawa umekamilika na vitabu vya zabuni vimeandaliwa kwa ajili ya kumpata mkandarasi na ujenzi wa barabara ya Kidunda - Ngerengere ambao utaanza baada ya ulipaji wa fidia kwa watakaothirika na mradi.

d. Mradi wa Visima Virefu vya Kimbiji, Dar es Salaam na Mpera, Pwani

Mradi huu ulilenga kuchimba visima virefu vya Kimbiji katika eneo la Kigamboni (Dar

es Salam) na Mpera eneo la Kisarawe (Pwani) ambao unahusisha uchimbaji wa visima 20 vya uzalishaji na visima vinane (8) vya kubaini mwenendo wa rasilimali za maji chini ya ardhi na unatarajia kuongeza upatikanaji maji katika jiji la Dar es Salaam kwa kuzalisha mita za ujazo 390,000. Hadi Machi, 2014, mkandarasi ameanza kazi ya uchimbaji wa visima virefu vinane (8) vya uchunguzi wa mwenendo wa maji chini ya ardhi anaendelea na uchimbaji na amechimba kisima kipya ili kufidia kisima cha eneo la Mwasomba kilichoharibika. Kazi ya majaribio ya wingi wa maji katika kisima hicho pamoja na kupima ubora wa maji imekamilika. Vilevile, mkandarasi ameanza kuchimba kisima cha pili eneo la Mkuranga na hadi sasa amechimba mita 200 kati ya mita 600. Maandalizi ya kuanza kuchimba kisima cha tatu katika eneo la Kibada yameanza. Aidha, ulipaji wa fidia kwenye eneo la mita 60 kuzunguka kila kisima katika maeneo ya Kimbiji na Mpera umekamilika. Vilevile, taratibu za uthamini katika maeneo ya ujenzi wa njia za mabomba na barabara kwenda kwenye visima zimeanza.

e. Mradi wa Maji Same - Mwanga - Korogwe

Katika mwaka 2013/2014 mradi huu unatekelezwa katika awamu mbili, ambapo awamu ya kwanza inalenga kukamilisha mtambo wa kusukuma maji, ujenzi wa miundombinu katika chanzo cha maji ya bwawa la Nyumba ya Mungu, mtambo wa kusafisha maji, ujenzi wa njia ya umeme, ulazaji wa bomba kuu na mabomba ya kusambaza maji na ujenzi wa tanki kuu la kuhifadhi maji kwa ushirikiano kati ya Serikali, BADEA na Mfuko wa Maendeleo wa Nchi zinazozalisha Mafuta. Mradi huo utakapokamilika utahudumia wananchi 122,000 wa miji hiyo pamoja na vijiji 38 vilivyopo katika Wilaya za Same, Mwanga na Korogwe. Hadi Machi 2014, Mtaalam Mshauri amekamilisha usanifu wa mradi kutoka kwenye chanzo hadi miji ya Same na Mwanga na taratibu za kuwapata wakandarasi wa ujenzi wa miundombinu ya maji zinaendelea.

f. Miradi ya Maji Vijijini

Katika mwaka 2013/2014, mradi wa vijiji kumi (10) katika kila Halmashauri umelenga kujenga miundombinu ya miradi ya maji 1,473 katika vijiji 1,555 na kujenga vituo 32,274 vya kuchotea maji ili kuwanufaisha jumla ya wananchi 8,068,500. Miradi 763 kwa ajili ya vijiji 830 itajengwa kwenye Halmashauri 167 kati ya Halmashauri 168. Kutokana na msukumo wa ufuatiliaji unaotokana na programu ya Matokeo Makubwa Sasa (BRN) hadi Aprili 2014, ujenzi wa miradi ya maji 228 kwenye jumla ya vijiji 243 katika Halmashauri 98 imekamilika ambapo jumla ya vituo 10,560 vya kuchotea maji vimejengwa na watu 2,640,000 wanapata huduma ya maji. Aidha, jumuiya za watumia maji (COWSCO's) 373 zimeundwa na kuanza kutoa huduma vijijini. Ujenzi wa miundombinu ya miradi ya maji 538 na vituo vya kuchotea maji 9,630 inaendelea kujengwa kwenye vijiji 587 ambayo inauwezo wa kuhudumia jumla ya watu 2,40,500. Mikataba ya ujenzi wa miradi 707 kwa ajili ya vijiji 725 itakayokuwa na vituo 13,050 vyenye uwezo wa kuhudumia watu 3,262,500 imesainiwa.

g. Upanuzi wa Mradi wa Maji Ziwa Victoria – Shinyanga – Kahama

Katika mwaka 2013/14, lengo la mradi lilikuwa ni kuongeza usambazaji maji katika wilaya za Nzega, Igunga na Tabora pamoja na miji midogo ya Isaka, Kagongwa na Tinde. Hadi Aprili, 2014, kwa upande wa ujenzi wa miundombinu ya majisafi kutoka bomba kuu la Ziwa Victoria kwenda miji ya Nzega, Igunga na Tabora Wizara ya Maji imeandaa mkataba wa kumpata Mtaalam Mshauri wa kufanya usanifu na kuuwasilisha Serikalini kwa ajili ya kupatiwa kibali cha kusainiwa. Aidha, mradi wa kupeleka maji katika miji midogo ya Isaka, Kagongwa na Tinde taratibu za kumpata Mtaalam Mshauri wa kusanifu mradi huu zinaendelea.

h. Miradi ya Maji ya Kitaifa

Serikali katika mwaka 2013/14 ililenga kukarabati miundombinu ya maji katika miradi mikubwa saba ya Kitaifa ili kuongeza ufanisi wake. Hadi Machi 2014, Serikali imeendelea kuboresha huduma za maji kwa kununua pampu, mabomba, kukarabati miundombinu ya maji na kugharamia malipo ya umeme kwa ajili ya kuendesha mitambo katika miradi ya Maji ya Kitaifa. Miradi hiyo ni Makonde (Mtwara), Wanging'ombe (Njombe), Kahama-Shinyanga (Shinyanga), na Maswa (Simiyu), Chalinze (Pwani), Mugango-Kiabakari (Mara), na Handeni Trunk Main (Tanga).

2.2.2 Kilimo

a. Kilimo cha Miwa

Katika mwaka 2013/14, kazi zilizopangwa ni kupata ardhi kwa ajili ya uwekezaji katika kilimo cha miwa kwenye mabonde ya Wami, Ruvu, Rufiji, Kagera, Kilombero na Malagarasi; kuandaa mpango wa kina wa matumizi bora ya ardhi katika eneo la Ukanda wa Kilimo Kusini mwa Tanzania - SAGCOT na kupima ardhi kwa ajili ya uwekezaji. Hadi Machi 2014, utekelezaji ni pamoja na: kuhakikiwa kwa jumla ya hekta 254,675 ambapo mashamba mawili yenye jumla ya hekta 85,000 yalipata hati miliki katika bonde la Ruvu eneo la Bagamoyo (hekta 22,000) na Mkulazi Rufiji (hekta 63,000); kukamilika kwa mipango ya kina ya matumizi bora ya ardhi katika vijiji vya wilaya za Kilombero na Rufiji na taratibu za kutangaza Mpango wa matumizi ya ardhi ya kijiji katika gazeti la Serikali kwa mashamba ya Tawi hekta 9,365.59 na Muhoro hekta 3,915.85 zinaendelea. Aidha, katika eneo la Mkongo jumla ya hekta 5,510.89 zimepatikana kwa ajili ya uwekezaji ambapo kampuni ya Frontline Development Partners imeonesha nia ya kuwekeza katika eneo hilo.

Wawekezaji wengine waliopatikana kwa baadhi ya mashamba ni: Kampuni ya Agroforestry (Muhoro Rufiji- hekta 3,915.85); na Rufiji Sugar (Tawi - hekta 9,365.59) pamoja na Ecoenergy (bonde la Ruvu - hekta 22,000) ambapo taratibu za mwanzo za uwekezaji ikiwa ni pamoja na kupatikana kwa hati miliki zinaendelea. Kampuni ya Ecoenergy inakamilisha mazungumzo na TANESCO juu ya mkataba wa mauziano ya umeme na kilimo cha miwa kimeanza Machi, 2014.

Kwa upande wa bonde la Malagarasi, mashamba mawili yamepatikana katika maeneo ya Kasulu Hekta 47,000 na Kibondo Hekta 25,000 ambapo Kampuni ya Kigoma Sugar imeonesha nia ya kuwekeza katika eneo la Kasulu. Aidha, taratibu muhimu za kuhaulisha eneo la Kasulu kutoka ardhi ya kijiji kuwa ardhi kwa ajili ya uwekezaji zinaendelea.

b. Miradi ya Ukanda wa SAGCOT

Miradi ya Kilimo ya umwagiliaji katika ukanda wa Kusini mwa Tanzania (SAGCOT) iliyotekelezwa ni pamoja na:-

- i. **Mradi wa Umwagiliaji Lupiro, Ulanga -Morogoro (Hekta 4,000):** Eneo la umwagiliaji la Lupiro lenye jumla ya hekta 4,000 linafaa kwa kilimo cha umwagiliaji wa mpunga. Katika mwaka 2013/14 malengo ya mradi yalikuwa ni pamoja na kukamilisha kazi ya upembuzi yakinifu; usanifu na kuanza ujenzi. Hadi Machi 2014, kazi mafanikio yaliyofikiwa ni pamoja na kukamilika kwa kazi ya upembuzi yakinifu. Aidha, kazi ya usanifu inayotekelezwa na wahandisi kutoka Wizara ya Kilimo, Chakula na Ushirika imekamilika kwa asilimia 45.
- ii. **Mradi wa Umwagiliaji – Itete, Morogoro (Hekta 1,000):** Mradi huu umelenga kuendeleza kilimo cha umwagiliaji wa zao la mpunga kwa wakulima wadogo. Katika mwaka 2013/14 lengo ilikuwa ni kuendelea na ujenzi wa miundombinu ya umwagiliaji. Hadi Machi 2014, ujenzi wa ofisi ya mradi umekamilika, ujenzi wa banio umefikia asilimia 60; na ujenzi wa mfereji mkuu wa kushoto na kulia umekamilika kwa asilimia 50 na 15 kwa mtiririko huo.
- iii. **Mradi wa Umwagiliaji Sonjo – Kilombero, Morogoro (Hekta 1,340)** Kazi zilizopangwa kutekelezwa ni kuandaa michoro na kuanza ujenzi wa skimu. Hadi kufika Machi 2014, kazi ya usanifu imekamilika kwa asilimia 80. Kazi hii inatekelezwa na timu ya Wahandisi wa Wizara ya Kilimo, Chakula na Ushirika.
- iv. **Kambi ya Vijana ya Kilimo Mkongo –Rufiji:** Katika mwaka 2013/14 Serikali ilipanga kuanzisha kambi ya mafunzo ya kilimo kwa vijana eneo la Mkongo-Rufiji. Lengo la mafunzo hayo ni kuhamasisha vijana kushiriki katika kilimo cha umwagiliaji kibiashara. Hadi Machi, 2014 mafanikio yaliyofikiwa ni pamoja na kukamilika kwa ukarabati wa majengo 11 ambayo miaka ya 1970 yalikuwa yanatumika kama kituo cha utafiti wa kilimo; kambi ilizinduliwa rasmi 5 Oktoba, 2013 na Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na jumla ya vijana 50 wanaendelea na mafunzo katika kambi hiyo.

c. Ujenzi na Ukarabati wa Miundombinu ya Umwagiliaji

Katika kuendeleza kilimo cha umwagiliaji mwaka 2013/14 Serikali ilipanga kuendelea na ujenzi na ukarabati wa miundombinu ya umwagiliaji kwenye skimu 37 zenye jumla ya hekta 19,890 na ujenzi wa mabwawa 6 yenye hekta 2,160 katika maeneo mbalimbali nchini. Hadi Machi, 2014 hatua iliyofikiwa ni pamoja na kuanza kwa ujenzi na ukarabati wa skimu 6 za Makorora (Korogwe), Misozwe (Muheza), Ndongosi (Songea), Bugolora (Ukerewe), Namingongo (Mbozi) na Mwendamtitu

(Mbarali) zenye ukubwa wa hekta 9,096; ujenzi wa mabwawa sita (6) umefikia katika hatua mbalimbali kama ifuatavyo: Bwawa la Itagata (Manyoni) na Kasuga (Kakonko) ujenzi umekamilika; Lwanyo (Mbarali)- ujenzi wa tuta la bwawa umefikia asilimia 96; Mahiga (Kwimba)- ujenzi umefikia asilimia 95; Dongobesh (Mbulu) ujenzi umefikia asilimia 85; na Inala (Tabora Manispaa)- ujenzi umefikia asilimia 57.

d. Tafiti za Kilimo

Katika mwaka 2013/14, kazi zilizopangwa katika kuimarisha tafiti za kilimo ni pamoja na kufanya tafiti mbalimbali, kuimarisha upatikanaji wa mbegu bora zinazohimili ukame, na kukarabati miundombinu katika vituo vya utafiti vya KATRIN, Ukiliguru na Dakawa. Hadi Machi 2014, mafanikio yaliyofikiwa ni pamoja na: kufanya tafiti 4 katika masuala ya udongo na maji; kugunduliwa aina mbili za mbegu bora za mpunga zinazohimili ukame na magonjwa; na kukarabati miundombinu katika vituo vya utafiti ambapo miundombinu ya umwagiliaji katika kituo cha KATRIN - Morogoro imekamilika kwa asilimia 95, Ukiriguru kwa asilimia 85 na kituo cha Dakawa zabuni kwa ajili ya ukarabati wa miundombinu imetangazwa.

e. Ujenzi wa Maghala ya Kuhifadhi Chakula

Katika mwaka 2013/14 kazi zilizopangwa ni kukamilisha ujenzi wa ghala la Songea lenye uwezo wa kuhifadhi tani 5,000 pamoja na kuanza kwa ujenzi wa maghala mawili Songea na Mbozi yenye uwezo wa kuhifadhi tani 5000 kila moja. Hadi Machi 2014, hatua iliyofikiwa ni pamoja na kutangaza zabuni kwa ajili ya ujenzi wa maghala ya Songea na Mbozi. Kwa upande wa ghala la Songea ujenzi wa paa unaendelea. Aidha, mazungumzo ya kupata mkopo kutoka benki za Exim China kwa ajili ya ujenzi wa vihenge vya kisasa (*Silos*) katika kanda za Kipawa, Makambako, Sumbawanga, Songea, Arusha na Dodoma yanaendelea.

2.2.3 Viwanda

a. Maeneo Maalum ya Uwekezaji

i. EPZ/SEZ

Katika mwaka 2013/14 Serikali ilipanga kuendeleza maeneo maalum ya uwekezaji ambapo hadi Machi 2014, fidia ya shilingi bilioni 3 imelipwa kwa eneo la Bagamoyo na shilingi bilioni 3 eneo la Tanga. Aidha, jumla ya fidia inayotakiwa katika eneo la Bagamoyo ni shilingi bilioni 58.8, ambapo hadi sasa kiasi kilicholipwa ni shilingi bilioni 19.9. Kwa upande wa Tanga, fidia inayotakiwa ni shilingi bilioni 4.2, hivyo baada ya malipo ya awali, kiasi kitakachobaki ni shilingi bilioni 1.2 ambazo zinatarajiwa kulipwa katika awamu ya pili.

ii. Kituo cha Biashara na Uwekezaji Kurasini, Dar es Salaam

Malengo kwa mwaka 2013/14, ni kukamilisha ulipaji fidia, ambayo jumla yake ni shilingi bilioni 94.1. Hadi Machi 2014, kazi zilizofanyika ni kulipa fidia ya shilingi bilioni 20 na hivyo kufanya jumla ya fidia iliyolipwa katika eneo hilo kufikia bilioni 44.7, kwa kaya 472. Kiasi cha fidia kilichobaki ni shilingi bilioni 49.4. Kampuni ya

YIWU Panafric International Investment ya China inatarajia kujenga kituo hicho ambapo jumla ya uwekezaji ni dola za kimarekani milioni 400 sawa na shilingi bilioni 640.

b. Mradi wa Chuma Liganga

Kazi zilizopangwa kwa mwaka 2013/14, ni kukamilisha tafiti za kubaini wingi na ubora wa chuma na kufanya maandalizi ya mgodi. Hadi Machi 2014, kazi zilizofanyika ni pamoja na: kukamilika kwa uchorongaji ambao umebaini uwepo wa mashapo ya chuma kiasi cha tani milioni 219; kukamilisha upembuzi yakinifu na michoro kwa ajili ya ujenzi wa mgodi; kukamilisha taarifa ya utafiti juu ya athari za kimazingira zitakazotokana na mradi; na kuanza ununuzi wa mitambo.

c. Kiwanda cha Viuadudu Kibaha, Pwani

Kazi zilizopangwa katika mwaka 2013/14 ni kukamilisha ujenzi wa kiwanda na kuanza uzalishaji. Hadi Machi, 2014 hatua iliyofikiwa ni pamoja na ujenzi wa miundombinu muhimu, ikiwa ni pamoja na kuanza ujenzi wa barabara za kuingilia kiwandani, na kuendelea na usimikaji wa mitambo. Kiwanda hiki kiliwekewa jiwe la msingi Oktoba, 2013 na Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Dkt. Jakaya Mrisho Kikwete, na kilitarajiwa kuwa kimeshaanza uzalishaji Novemba, 2013. Hata hivyo kutokana na kuchelewa kwa baadhi ya mitambo iliyoagizwa, pamoja na ujenzi wa miundombinu wezeshi, matarajio sasa ni kuanza uzalishaji kabla ya Desemba 2014.

d. Mradi wa Magadi Soda- Ziwa Natron na Bonde la Engaruka

Katika mwaka 2013/14, kazi zilizopangwa ni kutafuta mtaalam mwelekezi wa kufanya utafiti yakinifu; kuchoronga mashapo 16 katika bonde la Engaruka na kufanya utafiti wa kitaalam wa athari za mradi kwa ndege aina ya Korongo (flamingo) katika Ziwa Natron. Hadi Machi 2014, kazi zilizofanyika ni pamoja na: kuendelea na tafiti za kubaini athari za mradi kuhusu mwenendo na tabia ya Korongo na kutafiti teknolojia bora za uchimbaji wa magadi soda katika mradi wa magadi soda bonde la Engaruka na Ziwa Natron. Eneo la Engaruka limebainika kuwa na magadi yenye mita za ujazo bilioni 4.68 kiasi ambacho ni kikubwa kutosheleza uchimbaji magadi soda kwa zaidi ya miaka 400. Upatikanaji wa magadi soda utasaidia kuendeleza viwanda vya kuchakata chuma, viwanda vya madawa, sabuni, nguo, rangi, n.k.

2.2.4 Maendeleo ya Rasilimali Watu

Kwa upande wa Maendeleo ya Rasilimali Watu, malengo kwa mwaka 2013/14 yalikuwa ni: kuendeleza ujuzi katika nyanja maalum hasa utaalamu na ujuzi katika gesi na mafuta, chuma, urani na madini. Hadi Machi 2014, wataalamu wapatao 374 wameendelea kugharamiwa na Serikali katika nyanja maalumu. Kati ya hao wanafunzi 76 wanasoma masuala ya mafuta na Gesi katika ngazi za stahada, shahada na shahada ya uzamili katika vyuo mbalimbali ndani na nje ya nchi.

2.2.5 Utalii na Huduma za Kifedha

A. Utalii

Kwa upande wa huduma za utalii, malengo yalikuwa ni kuboresha huduma za utalii ili kuvutia watalii wengi zaidi na hivyo kuongeza mapato yatokanayo na utalii. Idadi ya watalii kutoka nje iliongezeka kutoka watalii 930,753 mwaka 2012 hadi watalii 1,090,905 mwaka 2013. Vile vile mapato yatokanayo na utalii yaliongezeka kutoka Dola za Marekani bilioni 1.37 mwaka 2012 hadi Dola za Marekani bilioni 1.81 mwaka 2013.

a. Utalii House Awamu ya II

Katika mwaka 2013/14 lengo ilikuwa ni kujenga jengo la kitega uchumi katika eneo lililokuwa Ubalizi wa Marekani. Hadi Machi 2014, kazi inayoendelea ni maandalizi ya kuandaa michoro ya ramani ya jengo husika.

b. Kuhifadhi Magofu ya Kilwa Kisiwani, Lindi

Katika mwaka 2013/14 lengo ilikuwa ni kuendeleza na kuhifadhi magofu yaliyopo Kilwa Kisiwani. Hadi Machi 2014, utekelezaji wake ni: hali ya uhifadhi katika makaburi ya Kilwa Kisiwani na Songo Mnara iliimarishwa; ukuta wa jumba la makutani, msikiti na nyumba sita zilifanyiwa matengenezo katika eneo la Songo Mnara; ujenzi wa hifadhi ya maji (birika la Maji) katika eneo la Jiwe la Maji katika kijiji cha Songo Mnara na kukamilisha rasimu ya Mpango wa Maendeleo na matumizi ya ardhi kwa ajili ya kijiji cha Songo Mnara imekamilika.

B. Huduma za Kifedha

a. Benki ya Maendeleo ya Kilimo Tanzania

Katika mwaka 2013/14 lengo lilikuwa ni kuongeza mtaji ili kuimarisha upatikanaji wa mikopo na huduma hususan kwa wakulima wadogowadogo. Hadi Machi 2014, kazi zilizofanyika ni: kuzinduliwa na kuanza kufanya kazi kwa bodi Desemba, 2013 na kufanyika kwa usaili wa Mtendaji Mkuu na wafanyakazi wa benki Machi 2014. Aidha, Benki iliongezewa mtaji wa shilingi bilioni 10 na hivyo kufanya mtaji kufikia shilingi bilioni 100.

b. Benki ya Uwekezaji Tanzania - TIB

Benki ya Uwekezaji Tanzania ilianzishwa mwaka 1970 kama taasisi ya fedha ya maendeleo (DFI). Baada ya kufanya kazi kama DFI kwa miaka 25, TIB ilibadilishwa na kuwa benki ya uwekezaji ili kuongeza uwezo wa kukabiliana na changamoto ya soko. Lengo kuu ni kutoa fedha na huduma za uwekezaji za kibenki kwa wateja kwa misingi ya kibiashara. Hadi Machi 2014, benki iliongezewa mtaji wa shilingi bilioni 10 na hivyo mtaji kufikia shilingi bilioni 152 ambapo mikopo iliyotolewa hadi Julai, 2013 ilikuwa ni shilingi bilioni 275. Sekta zilizopata kiwango kikubwa cha mikopo ni kilimo (asilimia 40.6), utalii (asilimia 15.3) na biashara (asilimia 10.7). Benki hiyo ina jumla ya matawi matano katika mikoa ya Mbeya, Arusha, Mwanza na Dar es Salaam (Samora na Mlimani).

c. Benki ya Wanawake Tanzania

Malengo kwa mwaka 2013/14 yalikuwa ni kuongeza mtaji ili kuimarisha huduma ambapo kiasi cha shilingi bilioni 2 kilitengwa kwa ajili ya kuongeza mtaji. Hadi Machi 2014, Benki iliongezewa mtaji wa shilingi milioni 450. Aidha, Benki imeendelea kutoa mikopo na kufungua vituo vya kutolea mikopo katika mikoa ya Dar es Salaam maeneo ya Kawe, Airwing, Mbezi Luis, Kibaha, Tabata, Mbande, Makongo, Tegeta, Jeti, Uamsho, Buza, Kurasini, Kijichi, Kipunguni, Kigamboni, Kongowe, Kibamba, Mabibo, Mbezi Kati, Polisi Ufundi, Banana, Ubungo, Kibangu na Kitunda; Dodoma katika maeneo ya Uwanja wa Ndege, Chamwino, Ipagala, Posta, Hazina Kikuyu, Kizota, Savanna Kikuyu, Chang'ombe, Mnadani, Veyula, Mpwapwa, kongwa na Mbande; na Mwanza katika maeneo ya Nyakato, Igogo, Nyegezi, Pansiansi, Igoma, Kisesa, Magu na Misungwi na Kitangiri.

2.3 Miradi Mingine Muhimu kwa Ukuaji wa Uchumi

2.3.1 Elimu na Mafunzo ya Ufundi

a. Mfumo wa Matokeo Makubwa Sasa katika sekta ya elimu 2013/14

Katika kutekeleza Mfumo wa Matokeo Makubwa Sasa, sekta ya Elimu imefanikiwa kutekeleza yafuatayo:

- i. Kuongeza ufaulu wa wanafunzi wa kidato cha nne kutoka asilimia 43.08 mwaka 2012 hadi asilimia 58.25 mwaka 2013. Ufaulu katika ngazi ya Elimu ya msingi uliongezeka kutoka asilimia 31.0 mwaka 2012 hadi asilimia 50.3 mwaka 2013;
- ii. Serikali imetoa mafunzo kwa walimu 12,476 kati ya hao walimu 8,400 wa masomo ya Sayansi na Hisabati, hii imechangia kuongezeka kwa ufaulu wa masomo ya sayansi kwa wastani wa asilimia 9.4. Walimu 4,076 wa masomo yanayosomwa na wanafunzi wote (Hisabati, Biolojia, Kingereza na Kiswahili) walipatiwa mafunzo chini ya mkakati wa kuwajengea uwezo walimu na wanafunzi ambapo ufaulu wake uliongezeka kwa wastani wa asilimia 23.4 katika matokeo ya kidato cha nne 2013 ukilinganisha na mwaka 2012;
- iii. Kutolewa kwa tuzo za fedha na zisizo za fedha kwa shule 3,000 zilizofanya vizuri na zile zilizoonesha kupiga hatua kwa kulinganisha matokeo ya mwaka 2012 na 2013. Aidha, upimaji wa stadi za Kusoma, Kuandika na Kuhesabu (KKK) umefanyika katika sampuli ya shule 200 kati ya Oktoba na Novemba 2013, na kuandaa moduli ya mafunzo ya kufundishia KKK;
- iv. Ujenzi wa miundombinu ya shule umekamilika katika shule 56 kati ya 264 za awamu ya kwanza; na
- v. Hadi Desemba, 2013 jumla ya madai ya walimu 19,530 kutoka TAMISEMI na 1,814 yenye muda zaidi ya miezi 3 yamelipwa.

b. Chuo Kikuu cha Dodoma

Malengo kwa mwaka 2013/14 ni kukamilisha ujenzi wa madarasa na maabara ya chuo cha Sayansi za Ardhi na chuo cha Sayansi Asili na Hisabati. Utekelezaji ni;

ujenzi wa madarasa na maabara katika Chuo cha Sayansi Asilia na Hisabati na Chuo cha Sayansi za Ardhi umekamilika kwa asilimia 65.

c. Chuo Kikuu cha Afya na Sayansi Shirikishi Muhimbili, Kampasi ya Muhimbili - Dar es Salaam

Malengo katika mwaka 2013/14 ni ujenzi wa majengo na miundombinu mingine ya chuo. Ujenzi wa jengo litakalotumika kwa matumizi ya ofisi na madarasa ya mafunzo endelevu na weledi wa kiafya umekamilika kwa asilimia 80. Aidha, ujenzi wa Kampasi mpya ya MUHAS, michoro ya awali ya majengo na miundombinu imewasilishwa Serikalini na mazungumzo yanaendelea kati ya Serikali na Mifuko ya Hifadhi ya Jamii ili kufadhili mradi huu.

d. Chuo Kikuu Mzumbe

Malengo katika mwaka 2013/14 ni ujenzi na ukarabati wa madarasa, mabweni, na miundombinu ya maji katika kampasi kuu, Dar es Salaam na Mbeya. Hatua iliyofikiwa hadi Machi, 2014 ni kukamilisha ujenzi wa jengo la ghorofa tano katika kampasi ya Dar es Salaam na kazi ya uwekaji wa samani katika kumbi za mihadhara imekamilika; kutayarisha michoro ya ujenzi wa madarasa katika Kampasi ya Mzumbe; kukamilisha ujenzi wa darasa na maktaba na kukamiliasha uunganishaji wa mfumo wa maji taka kutoka hosteli ya mama Maria Nyerere na bwawa la maji machafu katika kampasi ya Mbeya.

e. Chuo cha Ufundi Arusha

Malengo kwa mwaka 2013/14 ni kumaliza ujenzi wa jengo la uhandisi ujenzi na umwagiliaji; kukarabati uzio kuzunguka chuo; kutafuta msanifu msimamizi wa mradi wa uchimbaji visima; na ununuzi wa samani za jengo la utawala. Hatua ya utekelezaji ni kuwa ujenzi wa jengo la Uhandisi-Ujenzi na Umwagiliaji umefikia asilimia 90. Aidha, kuhusu kuendeleza shamba la mafunzo ya kilimo na umwagiliaji la Oljoro, Mkandarasi ameshaanza kazi ya kutambua maeneo yenye maji kwa kutumia mitambo maalum. Vilevile, ununuzi wa samani za kuweka katika jengo la utawala umefanyika.

f. Chuo Kikuu cha Afya na Sayansi Shirikishi Muhimbili, Kampasi ya Mloganzila-Dar es Salaam

Katika mwaka wa fedha 2013/14 kazi zilizopangwa kufanyika ni kujenga barabara yenye urefu wa Km 4 kutoka Kibamba CCM hadi eneo la mradi; kuweka miundombinu ya umeme katika eneo la mradi na kuanza ujenzi wa hospitali ya kufundishia. Hadi Machi 2014, utekelezaji wake ni kuwa mkandarasi wa kujenga Hospitali ya kufundishia amepatikana na kusaini mkataba Desemba, 2013 na ujenzi wa barabara na miundombinu ya maji na umeme unaendelea.

g. Vyu vya Maendeleo ya Wananchi

Katika mwaka 2013/14, kazi zilizopangwa kufanyika ni ukarabati wa majengo na miundombinu katika vyuo vya Maendeleo ya Wananchi vya Tarime, Mwanahala,

Kilwa Masoko, Mputa, Masaginya, Masasi Chilala, Mto wa Mbu, Kilosa, Mahukuru na Ikwiriri. Kwa upande wa vyuo vya maendeleo ya jamii, kazi zilizopangwa kutekelezwa ni ukarabati wa majengo ya utawala na miundombinu katika vyuo vya Maendeleo ya Jamii vya Mabaghai, Mlale na Misungwi.

Hadi Machi 2014, hatua iliyofikiwa ni kulipa shilingi 84,114,523 zikiwa ni gharama za ujenzi zilizoongezeka katika ujenzi wa bwalo, jiko na nyumba za watumishi katika vyuo vya Maendeleo ya Wananchi ya Mputa na Muhukuru mkoani Ruvuma.

Kazi nyingine zilizotekelezwa ni; ukarabati wa mabweni na jengo la utawala katika chuo cha Maendeleo ya Wananchi Tarime; ukarabati wa nyumba za watumishi na uwekaji wa mfumo wa umeme katika chuo cha maendeleo ya wananchi Mwanahala; ukarabati wa jengo la utawala na bwani katika chuo cha maendeleo ya wananchi Kilwa Masoko; ukarabati wa mabweni na nyumba za watumishi katika chuo cha Maendeleo ya Wananchi Msaginya; ujenzi wa vyoo katika chuo cha Maendeleo ya Wananchi Masasi na Chilala; na kuvipatia vyuo vya Maendeleo ya Wananchi 25 vifaa vya kujifunzia na kufundishia masomo ya ufundi stadi.

h. Vyuo vya Mafunzo ya Ufundi Stadi-VETA

Katika mwaka 2013/14 VETA ilipanga kujenga vyuo vya ufundi stadi katika wilaya za Ludewa, Kilindi, Ukerewe, na Namtumbo, Karagwe, Korogwe na Chunya; ujenzi wa vyuo vya ufundi stadi katika mikoa ya Geita, Njombe, Simiyu, na Rukwa na ujenzi wa mabweni katika chuo cha ualimu wa ufundi stadi Morogoro; ujenzi wa majengo ya utawala katika chuo cha ufundi stadi na huduma Kihonda na karakana mbili za useremala na viyoyozi; ujenzi wa madarasa manne na maabara moja ya kompyuta katika chuo cha ufundi stadi Songea; ujenzi wa karakana moja moja kwa Lindi, Manyara, Pwani Korogwe; Uandaaji wa miundombinu ya TEHAMA, Singida, Mbeya, Oljoro, Mpanda, Kagera na Ulyankulu; na uwekaji wa mitambo mipya katika karakana za MVTTC, Tanga, Mwanza, Moshi na Kihonda, Dar es Salaam-*mechatronics and Mbeya CJ*.

Hadi Machi 2014, taratibu za kumpata mshauri elekezi kwa wilaya za Namtumbo na Ludewa zimefikia hatua ya tathmini na taratibu za kupata mkopo wa riba nafuu toka Benki ya Maendeleo Afrika wa dola za kimarekani milioni 23 kwa ajili ya ujenzi wa vyuo katika mikoa ya Geita, Njombe, Simiyu na Rukwa unaendelea. Aidha, ujenzi wa majengo ya utawala katika chuo cha Kihonda na karakana mbili za uselemala unaendelea. Vilevile, ujenzi wa madarasa manne na maabara umefikia asilimia 40 kukamilika na uandaaji wa miundombinu ya TEHAMA katika mikoa tajwa hapo juu uko katika hatua mbalimbali za manunuzi.

2.3.2 Afya na Ustawi wa Jamii

a. Taasisi ya Mifupa Muhimbili (MOI)

Katika kuboresha utoaji wa huduma katika Taasisi ya Mifupa - MOI, Serikali ilianza utekelezaji wa awamu ya tatu wa upanuzi wa miundombinu ya Taasisi hiyo. Awamu hii inajumuisha ujenzi wa jengo la ghorofa saba litakalokuwa na sehemu za kutolea huduma pamoja na malazi kwa wagonjwa. Hadi Mei 2014, ujenzi wa jengo umefikia asilimia 80.

b. Hospitali ya Taifa Muhimbili

Kazi zilizolengwa kutekelezwa katika mwaka 2013/14 ni ununuzi wa vifaa na vifaa tiba katika Hospitali hii ikiwemo ununuzi wa vifaa kwa ajili ya Kituo cha Mafunzo na Tiba ya Moyo. Hadi Machi 2014, hatua iliyofikiwa ni ununuzi wa vifaa tiba kwa ajili ya Kituo cha Tiba na Mafunzo ya Upasuaji Moyo.

c. Hospitali za Rufaa za Kikanda

Katika kipindi cha Julai 2013 hadi Machi 2014 hatua ya utekelezaji iliyofikiwa ni: kuendelea na ujenzi wa Wodi ya Wagonjwa wa Saratani katika Hospitali ya Bugando na ununuzi wa vifaa tiba; kujenga jengo la wodi kwa ajili ya kuhudumia wagonjwa wa ngozi, viungo na mifupa na kuboresha mfumo wa kutunza kumbukumbu katika hospitali ya Kilimanjaro Christian Medical Center (KCMC); ununuzi wa vifaa na vifaa tiba na ukarabati wa chumba cha X-rays na Wodi za wagonjwa katika hospitali ya Rufaa ya Mbeya; na maandalizi ya ujenzi wa jengo la wagonjwa wa nje yameanza ikiwemo kusafisha na kusawazisha eneo litakapojengwa jengo hilo katika hospitali ya Rufaa ya Mtwara.

2.3.3 Mifugo na Uvuvi

A. Mifugo

i. Ujenzi wa Miundombinu ya Maji

Programu ya Kuendeleza Sekta ya Kilimo sehemu ya Mifugo (ASDP-L) kipengele cha Afya ya Mifugo na Binadamu inatekelezwa katika Wilaya za Bahi, Chamwino, Kondoa na Kiteto. Katika mwaka 2013/14 kazi zilizopangwa kutekelezwa ni pamoja na uchimbaji wa visima na mabwawa, ununuzi wa pampu na kuweka mabomba ya kusambaza maji. Hadi Machi 2014, mafanikio yaliyofikiwa ni pamoja na: kuchimbwa kwa mabwawa manne (4) katika Wilaya za Bahi (1), Kondoa (1) na Kiteto (2); Visima virefu 16 katika Wilaya za Kondoa (3), Bahi (3), Kiteto (9) na Chamwino (1) na ununuzi wa pampu na injini 6 kwa ajili ya visima hivyo.

ii. Kuimarisha Mifumo ya Utoaji Taarifa na Utambuzi wa Mifugo

Kazi zilizopangwa kutekelezwa katika mwaka 2013/14 ni kuimarisha mfumo wa utambuzi na ufuatiliaji na kutoa elimu kwa maafisa ugani kuhusu matumizi ya mfumo huo. Hadi Machi 2014, mafanikio yaliyofikiwa ni pamoja na: kukamilisha ujenzi wa mfumo wa utambuzi na ufuatiliaji na kuandaa kanzidata na mafunzo ya

awali kwa waendeshaji na wasimamizi wa kanzidata hiyo yametolewa kwa wataalam sita (6). Aidha, uhamasishaji wa matumizi ya mfumo wa TANLITS umefanyika katika wilaya za majaribio za Kibaha, Bagamoyo na Muheza.

iii. Kuimarisha Taasisi za Tafiti za Mifugo

Katika mwaka 2013/14 kazi zilizopangwa kutekelezwa katika kuimarisha tafiti za mifugo ni pamoja na: kuendelea na ujenzi wa maabara ya sayansi ya nyama Mabuki, Maabara za lishe ya mifugo Mpwapwa, Tanga na 'West Kilimanjaro', kukamilisha ujenzi wa maabara ya uhawilishaji kiinitete – Mpwapwa na kuboresha vituo vipya vya kanda vya uhimilishaji vya Sao Hill na Katavi. Hadi kufikia Machi 2014, hatua iliyofikiwa ni pamoja na: kukamilika kwa ujenzi wa jengo la maabara sambamba na nyumba tatu za watumishi katika kituo cha Mabuki – Mwanza; kukamilika kwa ukarabati wa jengo la maabara ya lishe kituo cha West Kilimanjaro; ujenzi wa maabara ya maziwa TARILI-Uyole upo katika hatua za mwisho kukamilika; ukarabati wa maabara ya uhawilishaji kiinitete umekamilika; na ununuzi wa matanki ya kuhifadhia mbegu (*LN2-tanks*) kwa vituo vya Sao Hill na Katavi.

iv. Miradi ya Kuongeza Thamani ya Mazao ya Mifugo

Katika mwaka 2013/14, Serikali ilitenga fedha kwa ajili ya ujenzi wa machinjio ya kisasa ya Ruvu. Kazi zilizopangwa kutekelezwa ni pamoja na kukamilisha michoro mipya ya ujenzi wa machinjio na kuanza ujenzi. Hadi Aprili 2014, hatua iliyofikiwa ni pamoja na kupata Mshauri mwelekezi kwa ajili ya kuanza kazi ya kupitia na kuandaa michoro ili kuendelea na ujenzi. Mshauri mwelekezi alikabidhiwa rasmi eneo la ujenzi wa machinjio ya kisasa yaliyoko Ranchi ya Ruvu tarehe 9 Aprili 2014.

B. Uvuvi

i. Kukuza huduma za Uzalishaji wa Samaki

Katika mwaka 2013/14 Serikali ilipanga kuanzisha vituo vitatu (3) vya kuzalisha vifaranga vya samaki wa maji baridi katika maeneo ya Mwamapuli - Tabora, Katonga - Kigoma na Nyamirembe – Chato (Geita) na vituo viwili vya maji ya bahari vya Mtwara na Tanga na ukarabati vituo vya Kingolwira- Morogoro, Ruhila – Songea, Mtama – Lindi, Moshi, Musoma, Mwanza, Bukoba na Mbegani-Bagamoyo. Hadi kufikia Machi 2014, hatua iliyofikiwa ni pamoja na kukamilika kwa asilima 75 ujenzi wa bwawa la kulelea vifaranga kituo cha Mwamapuli Tabora na taratibu za manunuzi ya vifaa vya ujenzi na kuzalishia vifaranga zinaendelea. Kwa upande wa kituo cha Nyamirembe – Chato (Geita) maandalizi muhimu ikiwa ni pamoja na kusafisha eneo kwa ajili ya uchimbaji wa mabwawa mawili yamekamilika. Kituo cha Machui- Tanga: ujenzi wa magari sita (6) yenye kipenyo cha mita 4.5 kwa kiwango cha zege umekamilika na ujenzi wa "shed" katika eneo lenye magari umefikia asilimia 80. Aidha, katika kituo cha Kingolwira, ujenzi wa mabwawa mawili (2) kwa kiwango cha zege na chumba cha kuzalishia vifaranga (indoor hatchery) umekamilika na ukarabati wa matanki 17 upo katika hatua za mwisho kukamilika.

ii. Kuimarisha Taasisi zinazoshughulikia Tafiti za Uvuvi

Katika mwaka 2013/14 malengo katika eneo hili yalikuwa ni: kukarabati boti 2 za utafiti, ununuzi wa injini mbili za boti kwa ajili ya vituo vya Sota na Kyela na ununuzi wa vifaa vya maabara. Hadi kufikia mwezi Machi 2014, injini mbili (2) za Boti kubwa za doria zimenunuliwa, trekta la kuvutia boti, Generator, pamoja na GPS tano (5) kwa ajili ya kuimarisha Hifadhi za Bahari na Maeneo Tengefu zimenunuliwa. Aidha, taratibu za ununuzi wa boti nne (4) za doria kwa ajili ya vituo vya Mbamba Bay, Kasanga, Ikola na Igoma unaendelea.

2.3.4 Madini

a. Ujenzi wa Ofisi za Madini za Kanda

Serikali imeendelea na maandalizi ya ujenzi wa ofisi za madini za kanda, ambapo lengo kwa mwaka 2013/14 lilikuwa ni kuanza ujenzi wa ofisi katika kanda za Dodoma, Katavi na Mtwara. Hadi Machi 2014, kazi zilizofanyika ni pamoja na kupatikana kwa wakandarasi kwa ajili ya ujenzi wa ofisi za Katavi na Mtwara ambapo ujenzi unatarajiwa kuanza Mwezi Mei 2014.

b. Usimamizi Endelevu wa Madini na Kuimarisha Taasisi za Madini

Lengo la mradi ni kuimarisha miundombinu ya taasisi za madini kwa kujenga maabara ya kisasa za ofisi ya GST, ujenzi wa ukumbi wa mikutano wa taasisi ya utafiti wa madini, kujenga uwezo wa wachimbaji wadogo na wakati na kuweka mazingira wezeshi kwa ajili ya wawekezaji. Hadi Machi 2014, mafanikio yaliyofikiwa ni pamoja na: kununua vifaa vya kisasa vya maabara za GST na Wakala wa Ukaguzi wa Madini Tanzania; kuwezesha utoaji wa ramani za kijiolojia; kuanzishwa kwa mfumo wa kidijitali wa kuhifadhi takwimu na ramani za zamani kwa Wakala wa Jiolojia Tanzania; kuwezesha uboreshaji wa Mfumo wa Utoaji Leseni; kuimarisha mtandao wa mikoani na kuanzisha mfumo wa kisasa wa kutunza kumbukumbu za leseni za madini; na kufadhili mafunzo kwa wachimbaji wadogo

2.3.5 Usafiri wa Anga na Majini

A. Viwanja vya Ndege

a. Kiwanja cha Ndege cha Kigoma

Katika mwaka wa fedha 2013/2014 kazi zilizopangwa kufanyika ni kuanza ujenzi wa jengo la abiria pamoja na miundombinu yake (maegesho ya ndege, maegesho ya magari na barabara ya kuingia na kutoka) na kurefusha njia ya kuruka na kutua ndege. Hatua iliyofikiwa hadi Aprili 2014, ni:- kutangaza zabuni inayotarajiwa kufunguliwa Juni, 2014 kwa ajili ya ujenzi wa jengo la abiria, maegesho ya magari, barabara ya kuingia kiwanjani na upanuzi wa maegesho ya ndege.

b. Kiwanja cha Ndege cha Songwe – Mbeya

Katika mwaka 2013/14 malengo yalikuwa ni kukamilisha jengo jipya la abiria, jengo la hali ya hewa, uzio wa usalama, ujenzi wa tangi la maji ya akiba kwa ajili ya zimamoto na barabara ya kuzunguka kiwanja. Hatua iliyofikiwa hadi Aprili 2014, ni:-

kukamilika kwa ujenzi wa jengo dogo la abiria, jengo la kuongozea ndege, jengo la zimamoto na ujenzi wa kituo cha kuchunguzia hali ya hewa. Ujenzi wa barabara ya kiunganishi kati ya wakazi wa kijiji cha Iweleje na Ikumbi umekamilika kwa asilimia 80 na ujenzi wa jengo kubwa la abiria unaendelea na unatarajiwa kukamilika Desemba, 2014.

c. Kiwanja cha Ndege cha Mwanza

Kazi zilizopangwa kufanyika mwaka 2013/14 ni ujenzi wa jengo jipya la abiria; mnara wa kuongozea ndege; jengo la mizigo; kituo cha umeme pamoja na miundombinu yake; na urefushaji wa barabara ya kuruka na kutua ndege (mita 500). Hadi Aprili, 2014 hatua iliyofikiwa ni pamoja na kuchimba eneo la kurefusha barabara ya kuruka na kutua ndege; na kuanza ujenzi jengo la mizigo na jengo la kuongozea ndege.

d. Kiwanja cha Ndege cha Arusha

Katika mwaka 2013/2014 kazi zilizopangwa kutekelezwa ni maboresho ya barabara ya kuingia na kutoka kiwanjani pamoja na kufanya ukarabati wa jengo la abiria. Hadi Aprili, 2014 hatua iliyofikiwa ni kufungua zabuni ya kumpata Mhandisi Mshauri wa kufanya marejeo ya usanifu wa miundombinu ya kiwanja pamoja na kuandaa makabrasha ya zabuni kwa ajili ya kumpata Mkandarasi.

e. Kiwanja cha Ndege cha Bukoba

Katika mwaka 2013/14 kazi zilizopangwa ni ukarabati na upanuzi wa miundombinu ya kiwanja (barabara ya kuruka na kutua ndege, maegesho ya ndege, barabara ya kiungio); usimikaji wa mfumo wa taa za kuongozea ndege, ujenzi wa jengo jipya la abiria na uzio wa usalama. Hadi Aprili 2014, hatua iliyofikiwa ni: kukamilika kwa ukarabati wa barabara ya kuruka, kutua ndege, barabara ya kiungio na maegesho ya ndege kwa kiwango cha lami. Aidha, ujenzi wa jengo la abiria unaendelea.

f. Jengo la III la Abiria - Kiwanja cha Ndege cha Kimataifa cha Julius Nyerere

Katika mwaka 2013/14, Serikali ilipanga kufanya upanuzi wa kiwanja hiki kwa kuanza ujenzi wa jengo jipya la abiria. Kazi zilizopangwa ni pamoja na: usanifu wa kina wa jengo na miundombinu yake, ujenzi wa uzio katika eneo la mradi, ujenzi wa ofisi za mradi, kukamilisha ujenzi wa maabara na vifaa vyake, kupima udongo, matayarisho mbalimbali ya uendeshaji, kazi za kuondoa udongo na kuweka matabaka yanayotakiwa, maandalizi ya kusimika mitambo na kuanza kwa kazi za ujenzi. Hatua iliyofikiwa hadi Aprili 2014 ni: kuanza kwa ujenzi mwezi Januari 2014 ambapo kazi za kuchimba/kuondoa na kujaza udongo zinaendelea.

g. Kiwanja cha Ndege cha Tabora

Katika mwaka 2013/14 kazi zilizopangwa kufanyika ni: ujenzi wa barabara ya pili ya kuruka na kutua ndege, barabara ya kiungio, maegesho ya ndege pamoja na jengo la abiria na miundombinu yake. Hatua iliyofikiwa hadi Aprili 2014, ni:- kutangaza

zabuni kwa ajili kumpata mkandarasi wa ujenzi wa jengo la abiria, maegesho ya magari, barabara ya kuingia kiwanjani na upanuzi wa maegesho ya ndege.

h. Kiwanja cha ndege cha Mpanda

Katika mwaka 2013/14 kazi zilizopangwa kuafanyika ni kukamilisha deni la mkandarasi na ukamilishaji wa ujenzi wa uzio wa usalama wa kiwanja. Hadi Aprili 2014, hatua iliyofikiwa ni kulipwa kwa deni la mkandarasi kiasi cha shilingi bilioni 1.5.

i. Kiwanja cha ndege cha Mafia

Katika mwaka 2013/14 kazi zilizopanga kufanyika ni:- ukarabati wa barabara ya kuruka na kutua ndege, barabara ya kiungio na maegesho ya ndege kwa kiwango cha lami; ujenzi wa mfumo wa maji ya mvua na uzio wa usalama. Hadi Aprili 2014, hatua iliyofikia ni; kukamilika kwa ukarabati wa barabara ya kuruka na kutua ndege, barabara ya kiungio na maegesho ya ndege kwa kiwango cha lami; kukamilika kwa ujenzi wa mfumo wa maji; na uzio wa usalama ambapo kiwanja kilifunguliwa rasmi Oktoba 2013.

j. Kiwanja cha ndege cha Mtwara

Katika mwaka 2013/14 kazi iliyopangwa kufanya ni ukarabati mdogo wa njia ya kuruka na kutua ndege ili kuimarisha usalama. Hatua iliyofikiwa hadi Aprili, 2014 ni kukamilika kwa ukarabati wa eneo la kutua na kuruka ndege.

2.3.6 Usafiri wa Majini

Katika mwaka 2013/2014 Serikali ilipanga kuendelea na ujenzi wa meli mpya 4 katika ziwa Viktoria, Tanganyika na Nyasa na ukarabati wa meli za Umoja na MV. Iringa. Hadi Aprili 2014, mtaalam mwelekezi amepatikana kwa ajili ya kufanya usanifu wa ujenzi wa meli mpya 4 (Ziwa Viktoria-1, Ziwa Tanganyika-2, Ziwa Nyasa-1) na kukarabati meli 3 (MV. Viktoria, MV. Serengeti na MV. Umoja) kwa kushirikiana na Serikali ya Denmark; kukamilika kwa ukarabati mdogo wa meli ya MV. Umoja na kuagizwa kwa vipuri vya ukarabati wa meli ya MV. Iringa.

2.3.7 Hali ya Hewa

Katika mwaka 2013/2014, Mamlaka ya Hali ya Hewa ilipanga kukamilisha ununuzi wa rada itakayofungwa Mwanza, vifaa vya hali ya hewa na kufanya matayarisho ya ujenzi wa jengo la utabiri wa hali ya hewa. Hadi kufikia Aprili, 2014 rada ya Hali ya Hewa ilikuwa imeshawasili na ufungaji unaendelea na unatarajiwa kukamilika Juni, 2014. Aidha, ufungaji wa mitambo 11 ya kupima hali ya hewa inayojiendesha yenyewe katika sehemu mbalimbali nchini na upembuzi yakinifu kwa ajili ya ujenzi wa kituo kikuu cha utabiri umekamilika.

2.3.8 Maendeleo ya Sayansi Teknolojia na Ubunifu

Katika mwaka wa fedha 2013/14 Serikali ilipanga kuanzisha kituo cha Sayansi Teknolojia na Ubunifu kitakachosambaza matokeo ya sayansi na kuhawilisha fedha

kwenye mashirikia ya kimataifa hususan yanayohusu utafiti wa maendeleo. Hatua iliyofikiwa hadi Machi 2014 ni kufanyika kwa uhawilishaji wa fedha kwenda katika mashirika ya kimataifa na kupitia upya mfumo wa Sayansi Teknolojia na Ubunifu nchini ikiwa ni pamoja na kuandaa rasimu ya programu ya mageuzi ya Sayansi Teknolojia na Ubunifu nchini. Programu hii ya mageuzi katika Sayansi, Teknolojia na Ubunifu itawezesha mabadiliko makubwa katika miongozo ya kuendeleza Sayansi, Teknolojia na Ubunifu ikiwemo kutungwa kwa sheria ya sayansi, teknolojia na ubunifu ili kuvutia sekta binafsi kushiriki katika kuendeleza sekta ya Sayansi Teknolojia na Ubunifu.

2.3.9 Ardhi, Nyumba na Makazi

Kazi zilizopangwa kutekelezwa katika mwaka 2013/14 ni kuendelea na maandalizi ya ujenzi wa mji mpya wa Kigamboni; uhakiki wa mipaka kati ya Tanzania na nchi jirani; na kutekeleza mpango wa matumizi bora ya ardhi. Hadi Machi 2014, hatua ya utekelezaji iliyofikiwa katika sekta ya ardhi ni pamoja na:- mradi wa mji wa kisasa wa Kigamboni, kiasi cha shilingi bilioni 9 kimetengwa kati ya shilingi bilioni 32 zinazohitajika kulipa fidia kwa eneo la Uvumba na Kifurukwe. Aidha, Mtaalam Mshauri wa masuala ya fedha kwa ajili ya uendelezaji wa mji wa kisasa wa Kigamboni amepatikana na maeneo ya uwekezaji katika mji mpya Kigamboni yametangazwa katika mkutano uliofanyika Seoul, Korea Kusini ulioitishwa na wawekezaji wa miundombinu na mabenki. Vilevile, uandaaji wa rasimu ya muundo wa Wakala wa uendelezaji wa Mji Mpya wa Kigamboni na ofisi yake katika eneo la mradi imekamilika.

Programu ya BEST imeendelea kutekelezwa ambapo upimaji wa nguvu za uvutano ardhini umekamilika na usimikaji wa mtandao wa alama za msingi uko katika hatua za mwisho na hatimiliki za kimila 22,045 zimetolewa katika mji wa Babati; na mipaka ya vijiji 101 vimepimwa katika mikoa ya Njombe na Ruvuma; mtambo wa kudurufu ramani na nyaraka nyingine za Serikali umesimikwa na kufanyiwa majaribio; mkakati wa utekelezaji wa Sheria za Ardhi wa mwaka 2013 uliandaliwa; ukaguzi na uimarishaji wa mpaka wa Tanzania na Burundi ulifanyika katika Wilaya ya Ngara; mazungumzo kuhusu mpaka wa Tanzania na Malawi uliopo kwenye Ziwa Nyasa yalifanyika ambapo Tanzania ilijibu hoja zilizowasilishwa na jopo la usuluhishi; mipango ya matumizi bora ya ardhi kwa vijiji 188 imeandaliwa katika Wilaya 16 nchini; na kanuni za Sheria ya Mipango ya Matumizi ya ardhi ziliandaliwa.

2.3.10 Ushirikiano wa Kikanda na Kimataifa

Katika mwaka 2013/14 lengo lilikuwa ni: kuimarisha utekelezaji wa Umoja wa Forodha na Soko la Pamoja ikijumuisha kukamilisha ujenzi wa vituo vya utoaji huduma za pamoja mipakani; kuimarisha mfumo wa ufuatiliaji na tathmini ya utekelezaji wa itifaki ya Soko la Pamoja; na kukamilisha majadiliano ya Umoja wa Fedha na Mpango-kazi wa utekelezaji wa Umoja wa Fedha. Hadi Machi 2014, utekelezaji ni pamoja na: kukamilika kwa ujenzi wa vituo vya vya Holili/Taveta katika mpaka wa Tanzania na Kenya na Sirari/Isebania na Mutula/Mutukula. Kwa upande

wa Horohoro - Lungalunga (Tanzania na Kenya) ujenzi upo katika hatua za mwisho. Aidha, katika mipaka ya Kabanga/Kobero (Tanzania na Burundi), Namanga/Namanga (Kenya na Tanzania) na Rusumo/Rusumo (Tanzania na Rwanda) ujenzi wa vituo hivyo unaendelea. Kwa upande wa Uanzishwaji wa Umoja wa Fedha wa Afrika Mashariki, nchi wanachama zilikamilisha majadiliano ya Itifaki ya kuanzisha Umoja huo.

2.3.11 Ujenzi na Ukarabati wa Balazi

Katika mwaka 2013/14 kazi zilizopangwa ni ununuzi wa majengo mawili (Ofisi na Makazi ya Balazi) Paris - Ufaransa na kukarabati jengo la Ubalazi wa Tanzania Maputo - Msumbiji. Kazi zilizotekelezwa ni malipo ya awali ya shilingi bilioni 6.4 kati ya shilingi bilioni 24.2 zilizotengwa kwa ajili ya ununuzi wa majengo mawili ya ubalazi katika jiji la Paris – Ufaransa. Aidha, ukarabati wa jengo la ubalazi wa Tanzania Maputo - Msumbiji uko katika hatua za mwisho.

2.3.12 Katiba Mpya

Tume ya Mabadiliko ya Katiba katika mwaka 2013/14, iliwasilisha rasimu ya katiba mpya ambayo ilijadiliwa na kusambazwa kwa wananchi ambao walipata fursa ya kutoa maoni kupitia mabaraza ya Katiba. Kazi nyingine zilizotekelezwa ni pamoja na: kuidhinishwa na Bunge kwa Muswada wa Marekebisho ya Sheria ya mabadiliko ya Katiba ya mwaka 2014; na kukamilika kwa rasimu ya pili ya Katiba mpya iliyowasilishwa katika Bunge maalum la Katiba Machi, 2014.

2.3.13 Vitambulisho vya Taifa

Mamlaka ya Vitambulisho vya Taifa imeendelea na zoezi la utambuzi, usajili na utengenezaji wa vitambulisho vya Taifa kwa watumishi wa Serikali kwa Zanzibar na mkoa wa Dar es Salaam pamoja na vyombo vya ulinzi na usalama nchini. Hadi Machi, 2014 kazi zilizotekelezwa ni: ununuzi wa vifaa vya usajili 280 (Mobile Enrollment Unit); uchukuaji picha na alama za kibailojia umekamilika kwa wakazi wa mkoa wa Dar es Salaam. Aidha, usajili kwa wakazi wa Unguja umekamilika na zoezi hili linaendelea katika mikoa ya Kusini Pemba na Kaskazini Pemba na kwa wakazi waliobaki katika mkoa wa Dar es Salaam; kuanza taratibu za upanuzi wa jengo la makao makuu, Dar es Salaam; kulipwa kwa sehemu ya deni la mkandarasi wa mradi kampuni ya IRIS ya Malaysia; na kukamilika kwa ukarabati wa ofisi za usajili katika Wilaya za Temeke, Ilala na Kinondoni.

2.3.14 Sensa ya Watu na Makazi

Matokeo ya Sensa ya Watu na Makazi ya mwaka 2012 inaonesha idadi ya watu nchini Tanzania ni 44,928,923. Kati ya hao, 43,625,354 wanaishi Tanzania Bara na 1,303,569 wanaishi Tanzania Zanzibar. Ripoti ya kina katika ngazi za Taifa, mkoa na wilaya kuhusu mgawanyo wa watu kwa umri na jinsi kwa takwimu za Sensa ya Watu na Makazi ya mwaka 2012 imetolewa Septemba, 2013 kwa ajili ya matumizi mbalimbali. Chapisho na makadirio ya idadi ya watu kuanzia mwaka 2013 hadi 2030 katika ngazi ya Taifa, mkoa, wilaya na kata/shehia litakamilika Juni, 2014.

2.3.15 Kazi na Ajira

Serikali imeandaa programu ya Ajira kwa Vijana nchini itakayoanza kutekelezwa kuanzia 2014/15 hadi 2016/17. Lengo kuu la programu hiyo ni kuongeza fursa za ajira kwa vijana kwa kuwawezesha vijana wenye nia na uwezo wa kuanzisha miradi ya kiuchumi iliyoendelevu ya kujajiri na kuajiri wengine hususan vijana wahitimu wa vyo vya elimu ya juu wapatao 840,000. Programu hiyo itatoa fursa ya ajira za moja kwa moja kwa wahitimu wa elimu ni 300,000 na ajira zisizo za moja kwa moja zitakuwa 540,000. Maeneo makuu ya programu ni: (i) kujenga uwezo wa vijana katika stadi za kazi na ujasiriamali; (ii) kuwapatia vijana mitaji, nyenzo na vifaa vya kufanyia kazi; na (iii) kuwapatia vijana maeneo ya uzalishaji na biashara.

2.3.16 Biashara na Masoko

Katika mwaka 2013/14 malengo yalikuwa ni: kuendelea kukamilisha uanzishwaji wa Masoko ya Mazao na Bidhaa za Kilimo; kuendeleza miundombinu ya masoko ya mikoa na kuanzisha masoko katika vituo vya mpakani ili kukuza biashara ya ndani na kikanda ikiwa ni pamoja na kuendelea na maandalizi ya kujenga masoko saba ya mipakani. Utekelezaji ni: mapendekezo ya uanzishwaji wa masoko ya mazao na bidhaa za kilimo yanasubiri maamuzi ya Baraza la Mawaziri na marekebisho ya Sheria ya Soko la Hisa na Mitaji; ujenzi katika masoko ya Kabanga – Ngara, Nkwenda – Karagwe, Murongo – Karagwe, Remagwe – Tarime na Busoka - Kahama unaendelea.

2.3.17 Sekta Binafsi

Katika mwaka 2013/14, Serikali imeendelea kuboresha mazingira ya biashara na uwekezaji ili kuvutia sekta binafsi kushiriki katika kutekeleza miradi ya maendeleo. Kwa kipindi cha Januari 2013 hadi Februari, 2014, Kituo cha Uwekezaji kimesajili jumla ya miradi 1,004, ambapo miradi 484 ni ya wawekezaji wa ndani, 318 ya ubia na miradi 202 ya wawekezaji kutoka nje. Kati ya miradi yote iliyosajiliwa, miradi 303 ni ya viwanda, 186 ya utalii, 224 ya usafirishaji, 151 ya ujenzi wa majengo ya biashara; 49 ya kilimo na iliyosalia katika sekta nyingine. Sehemu kubwa ya miradi hii ipo katika hatua za mwanzo za uwekezaji.

Baadhi ya miradi iliyoanza kutekelezwa katika mwaka 2013/14 ni pamoja na ujenzi kiwanda cha ngozi cha Meru Tanneries – Arusha; kiwanda cha nguo cha Dahong Shinyanga; kiwanda cha ngozi cha Xinghua Ltd – Shinyanga; kiwanda cha saruji cha Dangote – Mtwara; kilimo cha miwa Bagamoyo. Hatua zilizofikiwa ni kukamilika kwa ujenzi wa kiwanda cha ngozi Arusha chenye uwezo wa kusindika vipande 159,000 vya ngozi ya ngombe na vipande 468,000 vya ngozi ya mbuzi na kondoo; kukamilika kwa ujenzi wa kiwanda cha ngozi Shinyanga chenye uwezo wa kusindika vipande 936,000 vya ngozi ya ngombe na vipande 2,200,000 vya ngozi za mbuzi na kondoo, na kuajiri watu 500; na ujenzi wa kiwanda cha nguo Shinyanga ambacho kinatarajiwa kukamilika kabla ya Desemba 2014 na kitatumia pamba tani 30,000 kwa mwaka; na kiwanda cha saruji cha Dangote – Mtwara ambapo hatua iliyofikiwa ni

kuanza kwa ujenzi. Miradi mingine ya viwanda inayoendelezwa na sekta binafsi ni ujenzi wa kiwanda cha saruji Tanga kinachojengwa na kampuni ya Rhino Cement; na kiwanda cha Saruji cha MEIS - Lindi ambacho kinatarajiwa kukamilika na kuanza uzalishaji Novemba 2014. Kwa upande wa kilimo, kampuni ya Bagamoyo Eco energy imeanza hatua za awali za uwekezaji katika kilimo cha miwa eneo la Bagamoyo.

Katika juhudi za kuendeleza sekta hii, kazi zilizofanyika ni pamoja na kutoa mafunzo ya huduma za utalii huduma kwa wateja kwa maafisa 42 wa idara za usalama, forodha na uhamiaji, katika viwanja vya ndege vya Julius Nyerere, Kilimajaro na Arusha, idadi ya waendesha huduma za utalii (tour operators) imeongezeka kutoka 240 Julai 2013 hadi 350 Februari 2014. Kazi nyingine zilizofanyika ni kutoa mafunzo ya mipango na ujasiriamali kwa taasisi ndogo na za kati (SMEs) 500; kununua mashine za kusindika chakula na kutoa mafunzo ya usindikaji kwa wakulima 50 na taasisi 12; kutoa mafunzo ya kilimo cha biashara kwa wakulima 250 kutoka mikoa ya Arusha na Dodoma; na mafunzo ya kilimo cha zabibu kwa wakulima 250.

Mchanganuo wa utekelezaji wa miradi ya maendeleo 2013/14 yanapatikana katika **KIAMBATANISHO I.**

SURA YA TATU

MIRADI YA KIPAUMBELE KATIKA MWAKA 2014/15

3.1 Utangulizi

Sura hii inaelezea miradi ya kitaifa ya kimkakati, pamoja na miradi mingine muhimu kwa ukuaji wa uchumi itakayotekelezwa katika mwaka 2014/15. Miradi ya kitaifa ya kimkakati inajumuisha ile iliyo katika utaratibu wa Matokeo Makubwa Sasa.

3.2 Miradi ya Kitaifa ya Kimkakati

3.2.1 Miundombinu

A. Reli

a. Reli ya Kati

i. Kubadilisha km 197 za njia ya reli kwa kuweka reli ya kiwango cha ratili 80 kwa yadi

Lengo la mradi ni kutandika reli na mataruma mazito ya ratili 80/yadi na kuondoa reli nyepesi na zilizochooka za ratili 56.12 na 45 kwa yadi. Mradi huu utakapokamilika utaongeza uwezo wa njia ya reli na kuwezesha treni kusafiri kwa usalama, kasi na kubeba mizigo mizito zaidi, kutoa ajira, kukuza uchumi na biashara. Katika mwaka 2014/15 mradi umetengewa shilingi bilioni 33.3. Kati ya fedha hizo shilingi bilioni 4.5 ni fedha za ndani na shilingi bilioni ni 28.8 fedha za nje kutoka Benki ya Dunia (WB). Fedha hizo ni kwa ajili ya kutekeleza kazi zifuatazo:-

- a. Kununua mataruma mapya na utandikaji wa reli na mataruma ya uzito wa ratili 80/yadi kati ya Igalula-Tabora -km 37 ;
- b. Kukarabati mgodi wa kuzalisha kokoto wa Tura;
- c. Kununua vifaa vya kukagua na kupimia njia ya reli; na
- d. Kuanza utandikaji wa reli na mataruma mapya ya uzito wa ratili 80/yadi kati ya Dar es Salaam – Munisagara.

ii. Ukarabati wa reli (Kaliua-Mpanda)

Lengo la mradi ni kuimarisha miundombinu ya reli iliyoharibika. Katika mwaka 2014/15 shilingi bilioni 5 zimetengwa kwa ajili ya kuendelea na matengenezo ya njia ya reli kati ya Kaliua-Mpanda; kufanya usanifu wa kina wa uboreshaji wa njia ya reli kati ya Kaliua-Mpanda kuwa kiwango cha kimataifa; na kufanya upembuzi wa kipande cha Mpanda hadi Karema.

iii. Ukarabati wa njia kuu ya Reli

Katika mwaka 2014/15 shilingi bilioni 24.85 fedha za ndani na bilioni 27.2 fedha za nje zimetengwa kwa ajili ya kazi zifuatazo:-

- a. Ukarabati na uimarishaji wa njia ya reli, madaraja na mfumo wa maji kati ya Kilosa na Gulwe;
- b. Kufanya tathmini na usanifu wa madaraja ili kuongeza kiwango kufikia uwezo wa tani 25 kwa ekseli;

- c. Usanifu na ujenzi wa madaraja 16 kati ya 25 yenye hali mbaya yaliyopo kati ya DSM na Tabora;
- d. Kufanya utafiti wa ufumbuzi wa kudumu wa tatizo la mafuriko yanayoharibu miundombinu ya reli kati ya Kilosa na Gulwe;
- e. Kuboresha mfumo wa mawasiliano kati ya DSM-Dodoma, Tabora-Kigoma na Tabora-Mwanza;
- f. Kufufua mfumo wa ufuatiliaji wa mizigo; na
- g. Kujenga mabwawa mawili eneo la Kimagai kati ya Godegode na Gulwe (km 351) na Msagali (km 384) kwa ajili ya kuzuia mafuriko.

iv. **Ukarabati na Ununuzi wa Vichwa vya Treni, Mabehewa na Vifaa Mbalimbali**

Jumla ya shilingi bilioni 126.9 fedha za ndani zimetengwa katika mwaka 2014/15 kwa ajili ya kazi zifuatazo:

- a. Kujenga upya vichwa vinane katika karakana ya Morogoro;
- b. Kununua vichwa 11 vyenye nguvu kubwa;
- c. Kununua mabehewa mapya 204 ya mizigo; na
- d. Matengenezo ya kawaida ya njia kuu.

v. **Reli ya Dar es Salaam - Isaka - Kigali/Keza –Musongati**

Serikali itaendelea kushirikiana na Serikali za Rwanda na Burundi kuinua kiwango cha reli ya Dar – Isaka na kujenga reli mpya ya kutoka Isaka hadi Kigali na Musongati kwa kiwango cha kimataifa (standard gauge). Katika mwaka 2014/15 shilingi milioni 178 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kuanza taratibu za kutafuta wawekezaji.

vi. **Reli ya Tanga -Arusha-Musoma**

Mradi una lengo la kubadilisha kiwango cha reli cha sasa cha *meter gauge* kuwa kiwango cha kimataifa (standard gauge) kwa kipande cha Tanga – Arusha; na ujenzi wa reli mpya ya kutoka Arusha hadi Musoma pamoja na michepuko ya kwenda Minjingu na Engaruka. Katika mwaka 2014/15 shilingi bilioni 7.55 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya:-

- a. Kukamilisha Usanifu wa kina kwa kipande cha Tanga - Arusha na mchepuko kati ya Ruvu Junction na Mruazi Junction;
- b. Kukamilisha upembuzi yakinifu kwa kipande cha Arusha - Musoma na michepuko ya kwenda Minjingu na Engaruka; na
- c. Ukarabati wa njia ya reli kati ya Tanga – Arusha.

vii. **Reli ya Tabora - Kigoma na Isaka – Mwanza**

Mwaka 2014/15 jumla ya shilingi bilioni 11.2 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya usanifu wa kina wa kipande cha reli cha Isaka – Mwanza, Tabora – Kigoma; upembuzi yakinifu wa kipande cha Uvinza– Musongati pamoja na kulipa fidia kwa ajili ya kupisha eneo la kupanga mabehewa lililopo Buhongwa.

viii. **Reli ya Mtwara-Mbamba Bay na Liganga-Mchuchuma**

Reli hii ina mchango mkubwa katika kukuza uchumi na biashara ya Tanzania na nchi jirani hususan Malawi na Msumbiji. Vilevile, itakuza utendaji na ufanisi wa bandari ya Mtwara na kuwezesha usafirishaji wa makaa ya mawe-Mchuchuma na chuma-Liganga. Katika mwaka 2014/15 Serikali imetenga shilingi bilioni 4 fedha za ndani ili kukamilisha kazi ya upembuzi yakinifu wa njia ya reli hii.

b. Usafiri wa Treni Dar es Salaam

Lengo la mradi huu ni kupunguza msongamano katika jiji la Da es Salaam ambapo katika mwaka 2014/15 Serikali imetenga shilingi bilioni 2.9 kwa ajili ya kufanya tafiti za njia mpya za reli ili kuanzisha huduma ya usafiri wa treni ya abiria kwenda sehemu nyingine za jiji za kama maeneo ya Bunju/Kerege, Kibaha, Chamazi na Pugu.

c. Reli ya TAZARA

Katika mwaka wa fedha 2014/15 shilingi bilioni 2.4 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kazi zifuatazo:

- i. Kukarabati karakana ya Dar es Salaam
- ii. Kukarabati mtambo wa kuzalisha kokoto wa Kongolo; na
- iii. Kuboresha vituo vya kupandia abiria jijini DSM.

B. Barabara, Madaraja na Vivuko

a. Barabara zenye Kufungua Fursa za Kiuchumi

Katika mwaka 2014/15, ujenzi na ukarabati wa barabara katika maeneo maalum yenye fursa za kiuchumi na ambazo zitaongeza uzalishaji na upatikanaji wa masoko utaendelezwa. Miongoni mwa barabara hizo ni zile zilizopo kwenye maeneo ya kilimo (eneo la SAGCOT na maeneo mengine nchini) na maliasili za misitu na madini.

- i. **Barabara ya Kidatu – Ifakara – Lupilo – Malinyi – Londo – Lumecha/Songea (km 396):** Barabara hii ni ya ukanda maalum wa Kilimo wa Kusini mwa Tanzania (SAGCOT) yenye jumla ya km 396 zitakazojengwa kwa kiwango cha lami. Kazi zilizopangwa kutekelezwa kwa mwaka 2014/15 ni kukamilisha upembuzi yakinifu na usanifu wa kina katika barabara hii. Shilingi milioni 100 fedha za ndani na shilingi bilioni 1.6 fedha za nje zimetengwa kwa ajili ya kutekeleza kazi hizo;
- ii. **Barabara ya Itoni – Mkiu – Ludewa – Manda (km 211):** Lengo la barabara hii ni kufungua fursa za kiuchumi zilizoko katika kanda ya juu **kusini** kwenye maeneo yanayopatikana madini ya chuma eneo Liganga na makaa ya mawe eneo la Mchuchuma. Ujenzi wa barabara hii utahusisha pia ujenzi wa michepuko ya barabara za Mkiu - Mndindi –Liganga - Madaba (km 46) na Nkomang’ombe – Mchuchuma (km 7). Shilingi bilioni 4.4 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kuanza ujenzi wa km 50 kwa kiwango cha lami;
- iii. **Barabara ya Tabora – Ipole – Rungwa (Ipole – Rungwa - km 95):** Serikali imepanga kujenga barabara hii sehemu ya Ipole – Rungwa yenye urefu

- wa km 95 kwa kiwango cha lami. Katika mwaka 2014/ 15, shilingi milioni 50 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kukamilisha upembuzi yakinifu na usanifu wa kina;
- iv. **Barabara ya Mbeya – Makongorosi - Rungwa-Itigi-Mkiwa (km 528):** Barabara hii imegawanyika katika sehemu tatu za utekelezaji ambazo zinajengwa kwa kiwango cha lami. Barabara hizo ni: Mbeya-Lwanjilo (km 36), Lwanjilo-Chunya (km 36), Chunya – Makongorosi (km 43) na kukamilisha upembuzi yakinifu na usanifu wa kina kwa barabara ya Makongorosi – Rungwa-Itigi-Mkiwa (km 413). Katika mwaka 2014/15, shilingi bilioni 13.3 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kuendelea na ujenzi kwa sehemu ya Mbeya – Lwanjilo, Lwanjilo – Chunya, Chunya – Makongorosi na kumaliza deni la Mhandisi Mshauri aliyefanya kazi ya usanifu wa kina wa sehemu ya Makongorosi – Rungwa – Itigi – Mkiwa;
 - v. **Barabara ya Manyoni – Itigi – Tabora (km 264):** Barabara hii imegawanyika katika sehemu tatu ambazo zitajengwa kwa kiwango cha lami: Tabora – Nyahua (km 85), Nyahua – Chaya (km 90), na Manyoni – Itigi – Chaya (km 89.35). Katika mwaka 2014/15, shilingi bilioni 21.5 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kuendelea na ujenzi kwa sehemu ya Tabora – Nyahua na Manyoni – Itigi – Chaya na kuanza ujenzi kwa kiwango cha lami barabara ya Nyahua – Chaya (km 90);
 - vi. **Barabara ya Tunduma – Sumbawanga (km 223.2):** Mradi huu unagharamiwa kwa fedha za msaada kutoka serikali ya Marekani kupitia *Millennium Challenge Corporation (MCC)* na umegawanyika katika sehemu nne za utekelezaji ambazo zitajengwa kwa kiwango cha lami. Barabara hizo ni: Tunduma – Ikana (km 63.7), Ikana – Laela (km 64.2) na Laela – Sumbawanga (km 95.31) na sehemu ya Tunduma mjini (km 1.6). Katika mwaka 2014/15, shilingi bilioni 1.1 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya Kuhamisha miundombinu katika eneo la ujenzi na usimamizi kwa sehemu ya Tunduma – Ikana, Ikana – Laela, Laela – Sumbawanga na kuanza ujenzi wa sehemu ya Tunduma mjini (km 1.6);
 - vii. **Barabara ya Dodoma – Babati (km 261):** Barabara hii imegawanyika katika sehemu nne za utekelezaji wa mradi kiwango cha lami ambazo ni: Barabara ya Dodoma – Mayamaya (km 43.65), Mayamaya – Mela (km 99.35), Mela – Bonga (km 188.15) na Bonga – Babati (km 19.2). Katika mwaka 2014/15, shilingi bilioni 8.4 fedha za ndani na shilingi bilioni 20 fedha za nje zimetengwa kwa ajili ya kuendelea na ujenzi kwa sehemu ya Dodoma – Mayamaya, Mayamaya – Mela, Mela - Bonga na kulipa sehemu ya madai ya mkandarasi aliekamilisha ujenzi wa barabara ya Bonga – Babati;
 - viii. **Barabara ya Iringa – Dodoma (km 260):** Barabara hii imegawanyika katika sehemu tatu za utekelezaji wa mradi kiwango cha lami ambazo ni: Barabara ya Iringa – Migori (km 95.2, Migori – Fufu (km 93.8) na Fufu – Dodoma (km 70.9). Katika mwaka 2014/15, shilingi bilioni 1.74 fedha za ndani na shilingi bilioni 20 fedha za nje zimetengwa kwa ajili ya kuendelea na ujenzi sehemu za Iringa – Migori, Migori – Fufu Escarpment na Fufu Escarpment – Dodoma;

- ix. **Barabara ya Masasi - Songea – Mbambabay (km 1,154.7):** Lengo la mradi ni kujenga barabara hii kwa kiwango cha lami. Utekelezaji wa mradi umegawanyika katika sehemu za Masasi – Mangaka (km 54), Mangaka – Nakapanya – Tunduru (km 146), Mangaka – Mtambaswala (km 65.5), Namtumbo – Kilimasera (km 60.7), Kilimasera – Matemanga (km 68.2), Matemanga – Tunduru (km 58.7), Mbinga – Mbamba Bay (66), na Masasi – Newala – Mtwara (km 209). Katika mwaka 2014/15, shilingi bilioni 68.4 zimetengwa, kati ya hizo shilingi bilioni 8.4 ni fedha za ndani na shilingi bilioni 60 ni fedha nje. Fedha hizo zitatumika kwa ajili ya kuendelea na kazi ya ujenzi katika sehemu za Mangaka – Nakapanya, Nakapanya – Tunduru, Mangaka – Mtambaswala, Tunduru – Matemanga, Matemanga – Kilimasera, na Kilimasera – Namtumbo na kuanza ujenzi wa barabara ya Mbinga – Mbamba Bay. Vilevile fedha hizo zitatumika kwa ajili ya usimamizi na ufuatiliaji wa barabara za Songea – Namtumbo na Peramiho – Mbinga ambazo zipo katika kipindi cha uangalizi na pia kugharamia usanifu wa kina, kuandaa nyaraka za zabuni na kutangaza zabuni kwa ajili ya ujenzi kwa kiwango cha lami barabara ya Masasi – Newala – Mtwara;
- x. **Barabara ya Bagamoyo - Sadani – Tanga (km 178):** Lengo la mradi ni kujenga barabara hii kiwango cha lami. Kazi ya upembuzi yakinifu imekamilika na kazi ya usanifu na utayarishaji wa nyaraka za zabuni inaendelea. Katika mwaka 2014/15 shilingi bilioni 1.49 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kumlipa Mhandisi Mshauri anayefanya usanifu wa kina na utayarishaji wa nyaraka za zabuni;
- xi. **Barabara ya Ndundu – Somanga (km 60):** Lengo la mradi ni kujenga barabara hii kwa kiwango cha lami. Katika mwaka 2014/15, Shilingi bilioni 5.29 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kukamilisha ujenzi wa barabara hii; na
- xii. **Barabara ya Murugarama – Rulenge – Nyakahura (km 86):** Lengo la mradi ni kujenga barabara hii kwa kiwango cha lami Katika mwaka wa fedha 2014/15, Barabara hii imetengewa shilingi milioni 160 kwa ajili ya kazi ya upembuzi yakinifu na usanifu wa kina.

b. Barabara Zinazounganisha Tanzania na Nchi Jirani

Barabara zilizokusudiwa kujengwa na kukarabatiwa kwa kiwango cha lami ni zile zinazounganisha Tanzania na nchi jirani ili kusaidia kuimarisha ushirikiano na kupanua masoko ya kikanda. Barabara hizo ni pamoja na:-

- i. **Barabara ya Arusha – Namanga (km 105):** Barabara hii imekamilika mwezi Novemba 2012. Katika mwaka 2014/15, shilingi bilioni 2.23 fedha za ndani na shilingi bilioni 2.29 fedha za nje zimetengwa kwa ajili ya Kulipa sehemu ya madai ya mkandarasi;
- ii. **Barabara ya Nyanguge – Musoma (km 183) na mchepuo wa Usagara – Kisesa (km 17):** Barabara hii imegawanyika katika sehemu tano za utekelezaji wa mradi kiwango cha lami ambazo ni: Barabara ya Nyanguge - Simiyu / Mara Boarder (km 85.5), Kisesa – Usagara (km 17), Simiyu/Mara boarder – Musoma (km 80), Makutano – Sirari (km 83), Nansio – Kisorya –

Bunda (sehemu ya Kisorya – Bulamba – km 51) na Nyamuswa – Bunda (km 24.5). Katika mwaka 2014/15, shilingi bilioni 19.24 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili Kuendelea na ukarabati wa mradi wa barabara za Nyanguge – Simiyu/Mara Boader, Simiyu/Mara Border – Musoma, na kuendelea na ujenzi kwa kiwango cha lami wa sehemu ya barabara ya Kisesa – Usagara (km 17). Vilevile fedha hizo zitatumika kwa ajili ya ujenzi wa sehemu ya Nansio – Kisorya – Bunda (sehemu ya Kisorya – Bulamba – km 51) na kuanza ujenzi wa barabara ya Nyamuswa – Bunda;

- iii. **Barabara ya Isaka – Lusahunga (km 242), Lusahunga – Rusumo na Nyakasanza – Kobero (km 150):** Barabara hii imegawanyika katika sehemu tatu za utekelezaji wa mradi kiwango cha lami ambazo ni: Barabara ya Isaka – Ushirombo (km 132), Ushirombo – Lusahunga (km 110), Lusahunga – Rusumo na Nyakasanza - Kobero (km 150). Katika mwaka 2014/15, shilingi bilioni 20.52 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kukamilisha malipo ya mkandarasi aliyekamilisha barabara ya Isaka - Ushirombo na kuendelea na ukarabati sehemu ya Ushirombo – Lusahunga;
- iv. **Barabara ya Sumbawanga – Matai – Kasanga Port (km 112):** Katika mwaka 2014/15, shilingi bilioni 10.24 zimetengwa kwa ajili ya kuendelea na ujenzi kwa kiwango cha lami;
- v. **Barabara ya Sumbawanga – Mpanda - Uvinza – Kanyani - kasulu - Nyakanazi na Kidahwe – Kanyani – Kasulu - Nyakanazi (Jumla km 815):** Katika mwaka 2014/15 lengo ni kujenga barabara hizi kwa kiwango cha lami. Kazi zitakazotekelezwa ni kukamilisha km 10 za tabaka la kiwango cha lami kwa barabara ya Kidahwe – Kasulu – Nyakanazi na kwa upande wa barabara ya Sumbawanga – Mpanda - Uvinza – Kanyani - kasulu – Kibondo - Nyakanazi Serikali imepanga kujenga barabara hii kwa awamu kwa kuanza na ujenzi wa sehemu ya Sumbawanga – Kanazi (km 75), Kanazi-Kizi-Kibaoni (km 75.6) na Kizi – Sitalike – Mpanda (km 36.9) na kuanza ujenzi wa sehemu ya Mpanda – Mishamo (km 100). Katika mwaka 2014/15, shilingi bilioni 38.9 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili yakutekeleza kazi zilizopangwa.

c. Barabara za Mikoa

Katika mwaka 2014/15, Serikali imepanga kujenga barabara za mikoa na kuendelea na ukarabati ili kuboresha barabara zinazounganisha mikoa hapa nchini. Kiasi cha shilingi bilioni 31.9 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya ujenzi wa kilomita 78 zitajengwa kwa kiwango cha lami, kukarabati kilomita 685 kwa kiwango cha changarawe na kujenga madaraja 14.

d. Barabara za Kupunguza Msongamano Mijini (km 109.35)

Katika mwaka 2014/15, Serikali itaendelea na utekelezaji wa mradi wa kupunguza msongamano katika jiji la Dar es Salaam wenye urefu wa km 109.35. Mradi huu unahusu ujenzi wa barabara, kufanya upanuzi na ukarabati wa barabara za jiji la Dar es Salaam ili kupunguza msongamano wa magari. Utekelezaji wa barabara hizo ni barabara za Ubungo Maziwa – External (km 2.25); Ubungo Bus Terminal – Mabibo

– Kigogo Round about (km 6.4); Jet Corner – Vituka – Davis Corner (km 10.3); barabara ya Kigogo Round about-Bonde la Msimbazi –Twiga/Msimbazi Junction (km 2.7) na Ujenzi wa barabara ya Tabata Dampo – Kigogo (km 2.25). Aidha, Serikali imepanga kupata wakandarasi wa ujenzi wa barabara za: Mbezi (Morogoro Road) – Malamba Mawili - Kinyerezi – Banana (km 14); Tegeta – Kibaoni – Wazo – Hill – Goba - Mbezi Mwisho (km 20); Tangi Bovu – Goba (km 9); Kimara Baruti – Msewe – Changanyikeni (km 2.6); Kimara – Kilungule- External Mandela Road (km 9); Kibamba- Kisopwa sehemu ya Kibamba- Mlonganzila (km 4); Banana – Kitunda – Kivule – Msongola (km 3.2); na Ardhi – Makongo (km 4). Vilevile, Serikali itaendelea na ujenzi wa barabara ya mabasi yaendayo haraka maeneo ya Kimara – Kivukoni, Fire –Kariakoo, na Magomeni – Morocco (km 21.9). Shilingi bilioni 28.95 fedha za ndani zimetengwa kutekeleza miradi hii.

e. Ujenzi wa Barabara za Juu

Katika mwaka 2014/15, Serikali imepanga kutekeleza mradi huu unahusu ujenzi wa flyover katika jiji la Dar es Salaam eneo la makutano ya Tazara pamoja na maboresho ya makutano ya barabara maeneo ya chang’ombe, Ubungo, Magomeni, Mwenge, Tabata/Mandela, na Morocco. Shilingi bilioni 4.15 fedha za ndani na shilingi bilioni 15 fedha za nje zimetengwa kwa ajili ya kuanza ujenzi wa ‘Flyover’ ya TAZARA, kuboresha makutano ya Chang'ombe, Ubungo, Uhasibu, KAMATA, Magomeni, Mwenge,Tabata/Mandela na Morocco na kufanya upembuzi yakinifu wa upanuzi wa barabara TAZARA – JNIA (km 6.0) kuwa njia sita.

f. Mradi wa Dar es Salaam – Chalinze – Morogoro Expressway (km 200)

Katika mwaka 2014/15, Serikali imepanga kuanza kutekeleza mradi huu wenye urefu wa kilomita 200. Lengo la mradi huu ni kuwezesha watumia barabara kati ya Dar es Salaam na Chalinze kusafiri kwa haraka na pia kupunguza msongamano wa magari katika barabara hiyo inayounganisha jiji la Dar es Salaam na mikoa iliyoko kanda ya kati, kaskazini na kusini mwa Tanzania. Mradi huu utatekelezwa kwa njia ya ubia kati ya Serikali na Sekta binafsi na inategemewa kuongeza ufanisi katika sekta ya uzalishaji na hatimaye kukuza uchumi wa nchi. Kiasi cha shilingi milioni 250 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kukamilisha taratibu za kumpata mtaalam mshauri (*Transaction Advisor*) na kukamilisha upembuzi yakinifu kwa km 100 za awamu ya kwanza kutoka Dar es Salaam hadi Chalinze.

g. Madaraja

Katika mwaka 2014/15, Serikali imetenga jumla ya shilingi bilioni 25.5 fedha za ndani kwa ajili ya ujenzi na ukarabati wa madaraja kama ifuatavyo:

- i. Kuendelea na ujenzi wa daraja ya Kigamboni (Dar es salaam);
- ii. Kukarabati madaraja ya Kirumi (Mara), Mbutu (Tabora), Maligisu (Mwanza), Sibiti (Singida), Kilombero (Morogoro), Ruhekei (Ruvuma), Kavuu (Rukwa), Simiyu (Mwanza), Lukuledi II (Mtwara), na Momba (Rukwa);
- iii. Kufanya usanifu wa daraja jipya la Wami (Pwani) na Ruhuhu (Songea);
- iv. Kuboresha daraja la Salender (Dar es Salaam); na

v. Ununuzi wa vipuri vya madaraja ya dharura ya vyuma.

h. Vivuko na Maegesho

Katika mwaka 2014/15, Serikali itajenga na kukarabati vivuko mbalimbali ili kuimarisha usafiri na usalama majini. Jumla ya shilingi bilioni 6.61 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kutekeleza kazi zifuatazo: Kumpata Mkandarasi na kuanza ujenzi wa kivuko kipya cha Magogoni – Kigamboni; kuendelea na ujenzi wa kivuko kipya kilichopo Bangladesh kitakachotumika kati ya Dar es Salaam – Bagamoyo; na kuendelea na ukarabati wa vivuko vya MV Mwanza (Mwanza), MV Pangani II (Pangani – Tanga), MV Kiu (Kilombero) na MV Magogoni (Dar es Salaam).

Kwa upande wa maegesho ya vivuko, Jumla ya shilingi bilioni 5.99 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya: kuendelea na ujenzi wa maegesho ya Kahunda - Maisome na Ilagala; kufanya upanuzi wa maegesho upande wa Kigamboni; kuanza ujenzi wa majengo ya abiria na maegesho katika vituo vya Magogoni, Jangwani Beach na Rungwe Oceanic kwa ajili ya kivuko kitakachotoa huduma kati ya Dar es Salaam na Bagamoyo; kuanza ujenzi wa maegesho mawili (2) katika vituo vya Bukondo na Zumacheli - Geita na maegesho mawili (2) ya kivuko kitakachotoa huduma kati ya Iramba na Majita; na kuendelea na usanifu wa ujenzi wa maegesho ya vivuko vya Kilambo (Mtwara), Ukara (Mwanza), Kilombero (upande wa Ulanga - Morogoro), na Bugolora (Mwanza).

C. Bandari

a. Bandari ya Dar es Salaam.

Katika mwaka 2014/15, Mamlaka ya Bandari Tanzania imetenga jumla ya shilingi bilioni 58.681 kwa ajili ya uendelezaji wa miundombinu na ununuzi wa vifaa mbalimbali vya kuhudumia shehena. Miradi itakayotekelezwa ni pamoja na Ujenzi wa gati 1 hadi 7, ununuzi wa Chelezo na kukamilisha maandalizi ya ujenzi wa gati 13 hadi 14. Miradi hii itatekelezwa kwa ubia baina ya Serikali na Sekta Binafsi.

b. Bandari Kavu ya Kisarawe

Katika mwaka 2014/15, zimetengwa shilingi bilioni 5.05 kwa ajili ya: kukamilisha upembuzi yakinifu awamu ya pili; kuanza usanifu wa kina na kuandaa michoro; na kufanya uthamini na kulipa fidia kwa eneo la mradi lenye hekta 1,760. Mradi huu utatekelezwa kwa kushirikisha Sekta binafsi ambapo ukikamilika utaongeza uwezo na ufanisi wa bandari ya Dar es Salaam kupokea shehena ya mizigo na kupunguza msongamano wa mizigo na meli bandarini.

c. Bandari ya Tanga na Mwambani

Katika mwaka 2014/15 Mamlaka ya Bandari Tanzania imetenga jumla ya shilingi billioni 7.01 kwa ajili ya uendelezaji wa miundombinu na ununuzi wa vifaa vya kuhudumia shehena na kuanza maandalizi ya ujenzi wa Bandari mpya ya Mwambani. Ujenzi wa bandari ya Mwambani utatekelezwa kwa kushirikisha Sekta binafsi.

d. Bandari ya Mtwara

Katika mwaka 2014/15, Mamlaka ya Bandari Tanzania imetenga shilingi bilioni 8.68 kwa ajili ya uendelezaji wa miundombinu na ununuzi wa vifaa vya kuhudumia shehena na kuanza maandalizi ya ujenzi wa magati mapya manne (4). Ujenzi wa magati utatekelezwa kwa ubia baina ya Serikali na Sekta Binafsi.

e. Bandari ya Kigoma

Katika mwaka 2014/15, Mamlaka ya Bandari Tanzania imetenga shilingi bilioni 3.85 kwa ajili ya: Kukamilisha ujenzi wa magati ya Karema, Lagosa, Sibwesa na Kagunga, kuanza ujenzi wa bandari Kavuu ya Katosho na ujenzi wa jengo la abiria katika bandari ya Kigoma.

f. Bandari ya Mbegani - Bagamoyo

Katika mwaka 2014/15 Mamlaka ya Bandari Tanzania imetenga shilingi bilioni 10 kwa ajili ya kulipa fidia katika eneo la mradi. Ujenzi wa bandari hii ukikamilika utachangia kukuza uchumi kwa kusafirisha mizigo nchi jirani na kupunguza msongamano katika bandari ya Dar es Salaam.

g. Bandari ya Kasanga-Sumbawanga

Katika mwaka 2014/15, Mamlaka ya Bandari Tanzania imetenga shilingi bilioni 1.50 kwa ajili ya ukarabati wa miundombinu na ujenzi wa gati mpya eneo la Kabwe. Aidha, Mamlaka inaendelea na juhudi za kutafuta mbia kwa ajili ya ujenzi wa gati mbili pamoja na uendeshaji wa bandari ya Kasanga.

D. Nishati

E. Ujenzi wa Bomba la Gesi (Mtwara – Dar Es Salaam)

Serikali itaendelea na ujenzi wa bomba la gesi lenye urefu wa km 542 kutoka Mnazi bay (Mtwara) na Songosongo (Lindi) hadi Dar es Salaam na ujenzi wa mitambo miwili ya kusafisha gesi asilia katika maeneo ya Mnazi bay (Mtwara) na Songosongo (Lindi). Mradi huu utakapokamilika utawezesha uanzishwaji wa viwanda vikubwa nchini ambavyo ni pamoja na viwanda vya mbolea, saruji na *petrochemicals*. Katika mwaka 2014/15 shilingi bilioni 148 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kukamilisha ujenzi wa bomba la gesi ifikapo Julai, 2014, kukamilisha ujenzi wa mitambo ya kuchakata gesi asilia ifikapo Desemba, 2014; kufanya majaribio ya awali ya kuwasha mitambo mwezi Desemba, 2014.

F. Mradi wa Kufua Umeme Kinyerezi I (MW 150)

Serikali itaendelea na ujenzi wa mtambo wa kufua umeme wa Kinyerezi I utakaotumia gesi asilia na mafuta wakati wa dharura wenye uwezo wa MW 150 katika eneo la Kinyerezi. Lengo la mradi huu ni kuongeza uwezo wa kuzalisha umeme na hivyo kupunguza utegemezi wa mitambo ya kukodi inayotumia mafuta ambayo uendeshaji wake una gharama kubwa. Katika mwaka 2014/15, shilingi bilioni 90 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kukamilisha ufungaji wa mitambo ya kufua umeme; kujenga kituo cha kupozea umeme chenye uwezo wa 220kV/

400kV); kujenga njia ya kusafirishia umeme (kV 220) kutoka eneo la mradi na kuunganishwa kwenye Gridi ya Taifa eneo la Kimara; na kukamilisha ujenzi wa njia nyingine ya kV 132 kwenda kwenye kituo cha kupoozea umeme Gongo la Mboti. Mradi unatarajiwa kukamilika mwaka wa fedha 2014/15.

G. Mradi wa Kufua Umeme Kinyerezi II (MW 240)

Mradi huu unahusu ujenzi wa mtambo wenye uwezo wa kufua umeme wa MW 240 kwa kutumia gesi asilia. Lengo la mradi huu ni kuongeza uzalishaji wa umeme kwenye Gridi ya Taifa ili kukidhi mahitaji ya umeme nchini. Katika Mwaka 2014/15, shilingi bilioni 1 fedha za nje zimetengwa kwa ajili ya kuagiza mitambo na kuandaa eneo itakapofungwa mitambo. Mradi huu unatarajiwa kukamilika katika mwaka 2015/2016.

H. Mradi wa Makaa ya Mawe Kiwira (MW 200)

Mradi huu unahusu uendelezaji wa mgodi wa makaa ya mawe wa Kiwira, kufua umeme wa MW 200 kwa kutumia makaa ya mawe na kujenga njia ya umeme ya msongo wa kV 400 yenye urefu wa kilomita 100 kutoka eneo la Kiwira hadi Uyole (Mbeya) ambayo utunganishwa katika gridi ya Taifa. Katika mwaka 2014/15, shilling bilioni 5 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kufufua mgodi wenye uwezo wa kuzalisha tani 150,000 za makaa ya mawe kwa mwaka, kulipa fidia kwenye eneo la mitambo na njia ya umeme, kukarabati mtambo wa kufua umeme uliopo mgodini wa MW 6; na kukamilisha upatikanaji wa mbia kwa ajili ya mradi mkubwa wa kufua umeme wenye uwezo wa MW 200.

I. Mradi wa Uboreshaji wa Mitambo ya Umeme Hale

Lengo la mradi huu ni kufanya ukarabati wa mitambo ya kufua umeme ili kuongeza uzalishaji kutoka MW 10 zinazozalishwa sasa hadi MW 21 ambazo ni uwezo halisi wa mitambo. Katika mwaka 2014/15, shilingi bilioni 3 fedha za nje kutoka Serikali ya Sweden zimetengwa kwa ajili ya kuanza ukarabati wa mitambo iliyochakaa.

J. Mradi wa Makaa ya Mawe Ngaka – Ruvuma

Mradi huu unatekelezwa na TANCOAL ambayo ni kampuni ya ubia kati ya Serikali ya Tanzania na kampuni ya Intra Energy ya Australia. Lengo la mradi huu ni kufua umeme wa MW 200 katika awamu ya kwanza. Umeme utakaozalishwa utaingizwa kwenye gridi ya Taifa baada ya kukamilika kwa njia ya usafirishaji umeme ya Makambako – Songea yenye msongo wa kV 220. Majadiliano kati ya TANESCO na Kampuni ya TANCOAL yanaendelea kufanyika kuhusu mauzo ya umeme wa MW 200 unaotarajiwa kufuliwa.

K. Mradi wa Umeme wa Msongo wa kV 400 (North – West Grid)

Mradi huu unahusu ujenzi wa njia ya umeme toka Mbeya –Sumbawanga – Mpanda - Kigoma – Nyakanazi yenye urefu wa km 1,148. Lengo la mradi huu ni kuimarisha mfumo na upatikanaji wa umeme kwa uhakika katika mikoa ya Geita, Kagera, Katavi, Kigoma, Mbeya, Rukwa na Shinyanga. Awamu ya Kwanza ya mradi huu

inahusha ujenzi wa njia ya umeme wa msongo wa kV 400 yenye urefu wa km 340 kutoka Mbeya hadi Sumbawanga, na vituo vikubwa vipya vya kupozea umeme vya Uyole (mkoa wa Mbeya) na Sumbawanga (mkoa wa Rukwa). Katika mwaka 2014/15, shilingi bilioni 1 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kuboresha upembuzi yakinifu na usanifu uliopo wa njia ya umeme wa msongo wa kV 220 ili kuwiana na mahitaji ya sasa ya kujenga njia ya msongo wa kV 400, kupima mkuza kwa ajili ya njia ya umeme kutoka Mbeya hadi Sumbawanga, kulipa fidia ya mali zitakazoathiriwa na mradi kwenye njia ya Mbeya - Sumbawanga.

L. Mradi wa Umeme wa Msongo wa kV 400 Iringa - Shinyanga

Mradi huu unahusu ujenzi wa njia ya kusafirisha umeme ya msongo wa kV 400 kutoka Iringa hadi Shinyanga yenye urefu wa km 670 na upanuzi wa vituo vikuu vya kupozea umeme wa gridi kV 400/220 katika miji ya Iringa, Dodoma, Singida na Shinyanga. Katika mwaka 2014/15, shilingi bilioni 2 fedha za nje na shilingi milioni 500 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya usanifu wa mradi, pamoja na ununuzi wa vifaa vya mradi; maandalizi ya usambazaji wa umeme wa Gridi katika vijiji zaidi ya 90 ambako mradi utatekelezwa; na kuanza ujenzi wa njia za usafirishaji umeme. Mradi unatarajiwa kukamilika mwaka 2015/16.

M. Mradi wa Umeme wa Msongo kV 220 Makambako - Songea

Serikali imepanga kutekeleza mradi huu ili kuuunganisha mikoa ya Ruvuma na Njombe pamoja na wilaya zake katika gridi ya Taifa. Mradi huu unahusu ujenzi wa njia ya usafirishaji umeme km 250 yenye msongo wa kV 220 kutoka Makambako hadi Songea kupitia Madaba, ujenzi wa vituo vya kupozoea umeme vya Madaba na Songea mjini na upanuzi wa kituo cha kupozea umeme cha Makambako. Mradi huu pia utahusisha ujenzi wa njia za usambazaji umeme msongo wa kV 33 yenye umbali wa kilomita 900. Katika mwaka 2014/15 shilingi bilioni 16 fedha za nje na shilingi milioni 300 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya utekelezaji wa mradi. Kazi zitakazofanyika ni pamoja na: kulipa fidia, kutekeleza malipo ya awali ya wakandarasi na kuanza ujenzi wa njia ya usafirishaji umeme na vituo vya kupozea umeme pamoja na njia za kusambaza umeme. Mradi unatarajiwa kukamilika mwaka 2015/16

N. Mradi wa msongo wa kV 400 North - East Grid (Dar – Tanga – Arusha)

Mradi huu unahusu ujenzi wa njia kuu ya msongo wa kV 400 wenye urefu wa km 664 kutoka Dar es salaam eneo la Kinyerezi hadi Arusha kupitia Chalinze na Segera. Mradi utahusisha ujenzi wa njia za umeme za msongo wa kV 220 zenye jumla ya Km 104 za kutoka Segera hadi Tanga na Kibaha hadi Bagamoyo. Aidha, vituo vikubwa vya kupoozea umeme vya Chalinze, Segera, Bagamoyo na Tanga vitajengwa kwa ajili ya kuwezesha usambazaji umeme katika wilaya na miji midogo ambayo mradi utapita. Katika mwaka 2014/15 shilingi bilioni 1 fedha za ndani na shilingi milioni 500 fedha za nje zimetengwa kwa ajili ya kufanya upimaji wa ardhi na kuweka

mipaka ya ukomo wa eneo la mradi; kulipa fidia kwa watakaoathiriwa na mradi; na kumpata mshauri mwelekezi kwa ajili ya kusimamia utekelezaji wa mradi.

O. Umeme Vijijini

Katika mwaka 2014/15, mradi wa usambazaji umeme kupitia TANESCO na Wakala wa Nishati Vijijini (REA) utaendelea kutekelezwa ambapo utahusisha Awamu ya Pili ya Mradi Kabambe wa Usambazaji Umeme Vijijini katika mikoa mbalimbali Tanzania Bara. Katika Mwaka 2014/15, shilingi bilioni 269 fedha za ndani na shilingi bilioni 21 fedha za nje zimetengwa kwa ajili ya kusambaza umeme katika mikoa mbalimbali Tanzania Bara.

P. Mradi wa Ufuaji na Usambazaji Umeme – Biharamulo, Mpanda na Ngara

Utekelezaji wa mradi huu utahusisha ufungaji wa jenereta zenye uwezo wa MW 2.5 kila moja katika Wilaya za Biharamulo, Mpanda na Ngara pamoja na kufanya ukarabati wa njia zilizopo na ujenzi wa njia mpya za usambazaji umeme zenye msongo wa kV 33. Katika mwaka 2014/15 Serikali imetenga Shilingi bilioni 22 fedha za ndani na Shilingi milioni 500 fedha za nje kwa ajili kufunga jenereta moja katika kila wilaya ambazo ni Biharamulo, Mpanda na Ngara; kukarabati na kujenga njia mpya za usambazaji umeme katika Wilaya za Mpanda, Biharamulo na Ngara; na kutoa mafunzo kwa ajili ya usimamizi wa miradi kwa wajasiriamali na watumiaji wa umeme katika Wilaya hizo. Mradi huo umepangwa kukamilika mwaka 2015/16 na unatarajiwa kuwaunganishia umeme wateja wapya zaidi ya 100,000.

Q. Mradi wa kusambaza umeme katika mikoa ya Dar es Salaam, Mwanza, Arusha, Shinyanga na Geita (Mradi wa *Electricity V*)

Mradi huu unahusu ujenzi wa njia za usambazaji wa umeme wa msongo wa kV 33 zenye urefu wa km 480, kV 0.4 km 231, ufungaji wa vipozea umeme 109 na uunganishaji wa wateja wapatao 8,600 kwenye Wilaya za Kwimba, Magu, Misungwi, Sengerema, Mbogwe na Bukombe katika mikoa ya Shinyanga, Mwanza, Simiyu na Geita. Mradi vile vile utahusisha ukarabati wa vituo vya kupoza umeme vya Ilala kV 132/33/11 na Sokoine kV 33/11 katika jiji la Dar es Salaam pamoja na upanuzi wa kituo cha kupoza umeme cha kV 220/132/33 Njiro mkoani Arusha. Katika mwaka 2014/15, Shilingi bilioni 4 zimetengwa, kati ya fedha hizo shilingi bilioni 3.5 ni fedha za ndani na Shilingi milioni 500 ni fedha za nje. Fedha hizo ni kwa ajili ya kukamilisha ukarabati wa kituo cha Sokoine Drive, Ilala (Dar es Salaam) na Arusha.

R. Mradi wa Singida – Arusha - Namanga kV 400

Mradi wa Singida - Arusha - Namanga ni sehemu ya mradi wa Zambia – Tanzania – Kenya (*ZTK interconnector*) wenye urefu wa kilomita 2,047. Kwa upande wa Tanzania, mradi utahusisha ujenzi wa njia ya kusafirisha umeme ya msongo wa kV 400 kutoka Singida hadi Arusha na kutoka Iringa hadi Mbeya. Katika mwaka 2014/15 Shilingi milioni 500 fedha za nje zimetengwa kwa ajili ya kukamilisha tathmini ya mali na kulipa fidia; ujenzi wa kituo kipya cha kupozea umeme katika eneo la

Kisongo, Mkoani Arusha; na upanuzi wa kituo cha kupozea umeme Mkoani Singida. Kazi nyingine ni kuajiri mtaalam mshauri na kuwapata wakandarasi wa ujenzi wa vituo vya kupozea umeme na njia ya kusafirisha umeme; na kuandaa mpango wa kusambaza umeme kwenye vijiji vilivyo kando kando ya njia ya kusafirisha umeme. Mradi unatarajiwa kukamilika Mwaka 2016/17.

S. Teknolojia ya Habari na Mawasiliano

a. Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano

Katika mwaka 2014/15 shilingi bilioni 1.1 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya:

- i. Kufanya mapitio ya miundombinu ya Mkongo na mifumo yake kwa ajili ya maboresho;
- ii. Kuendelea na Ujenzi wa Awamu ya III sehemu ya I;
- iii. Kuendelea na Ujenzi wa Mikongo ya Mijini katika miji ya Morogoro, Arusha, Mwanza na Dodoma; na
- iv. Kuhakiki ubora wa Mkongo "Performance Acceptance Test (PAT).

b. Anwani za Makazi na Misimbo ya Posta

Mradi huu unalenga kuanzisha mfumo mpya wa anwani za makazi na misimbo za posta. Utakapokamilika utaingozea mapato shirika la posta kwa kuwa biashara bora zaidi ya mtandao (E-commerce). Vilevile, utaongeza makusanyo ya mapato ya TRA kwa kuwa itakuwa rahisi kufahamu maeneo ya biashara yalipo. Katika mwaka wa 2014/15 shilingi bilioni 1 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya:

- i. Kukamilisha utekelezaji wa mpango katika jiji la Dar es Salaam na kuendelea na utekelezaaji wa uwekaji wa majina ya mitaa na namba za nyumba Zanzibar pamoja na mikoa ya Arusha Dodoma na Mwanza; na
- ii. Kutoa elimu kwa wananchi kuhusu faida na matumizi ya mpango wa anwani za makazi na Misimbo ya posta na utunzaji wa miundombinu/vibao vilivyowekwa.

c. Maendeleo ya TEHAMA

Mradi huu unalenga kuiwezesha jamii kushiriki katika mfumo mpya wa uchumi duniani ambao unazingatia ujuzi ambao unawezeshwa na Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (TEHAMA). Katika mwaka 2014/15 shilingi milioni 200 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya:

- i. Kuimarisha upatikanaji wa mawasiliano ya *internet* katika jiji la Dar es Salaam kwenye maeneo maalum; na
- ii. Kuimarisha vituo vya tiba mtandao katika hospitali ya kansa ya Ocean road na Muhimbili.

d. Maeneo Maalum ya TEHAMA (ICT Park)

Katika mwaka 2014/15 shilingi bilioni 2.5 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kulipa fidia na kuanza ujenzi wa kituo mahiri cha TEHAMA. Kituo hiki kitakapokamilika kitachangia kuvutia makampuni makubwa ya kimataifa ya uwekezaji na hatimaye kukuza uchumi unaozingatia ujuzi.

T. Maji Safi na Majitaka

Huduma za maji katika mwaka 2014/15 zitaendelea kuimarishwa katika maeneo ya mijini na vijijini ambapo miradi mbalimbali ya ukarabati na ujenzi wa miundombinu ya maji itatekelezwa. Maeneo makubwa ya miradi ya maji itakayotekelezwa ni pamoja na:-

- i. Miradi ya kuboresha huduma za Maji katika jiji la Dar es Salaam -**
Lengo la miradi hii ni kuongeza upatikanaji wa maji katika Mkoa wa Dar es Salaam.
- a. Miradi ya Ruvu Juu na Ruvu Chini -** Serikali imepanga kutumia shilingi bilioni 6.5 fedha za ndani na shilingi bilioni 17.0 fedha za nje ili kuendelea na ulazaji wa mabomba ya maji kutoka Ruvu Chini hadi Dar es Salaam na kuanza ujenzi wa miundombinu ya maji katika mradi wa Ruvu Juu.
- b. Mradi wa Kimbiji na Mpera -** Serikali imepaga kutumia shilingi bilioni 6.0 fedha za ndani na shilingi bilioni 17 fedha za nje kwa ajili ya kuendelea na utafutaji, uchimbaji wa visima 20 na kuandaa miundombinu ya kusambaza maji.
- c. Ujenzi wa bwawa la Kidunda –** Serikali imetenga shilingi bilioni 9.0 fedha za ndani na shilingi bilioni 12.5 fedha za nje kwa ajili ya kuendelea kulipa fidia eneo la barabara yenye km 76 kutoka Ngerengere hadi Kidunda na kuandaa mazingira ya kuvutia wawekezaji kwa ajili ya ujenzi wa bwawa la Kidunda.

ii. Miradi ya Maji Vijijini

Miradi ya maji vijijini ambayo kwa sehemu kubwa ipo chini ya mfumo wa Matokeo Makubwa Sasa (BRN) imepewa kipaumbele katika mwaka 2014/2015 ambapo imetengewa shilingi bilioni 166.8 fedha za ndani na shilingi bilioni 30.3 fedha za nje. Kati ya fedha hizo mradi wa vijiji 10 katika kila Halmashauri umetengewa shilingi bilioni 85.2 fedha za ndani kuendeleza miradi inayoendelea na fedha za nje shilingi bilioni 73.86 ambazo zinapitia mafungu ya mkoa. Pia, shilingi bilioni 16.4 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya ukarabati na upanuzi wa miradi ya maji vijijini inayoendelea. Vilevile, shilingi bilioni 49.2 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya uchimbaji wa visima na mabwawa.

iii. Mradi wa Same-Mwanga-Korogwe

Katika mwaka 2014/15, shilingi bilioni 10.28 fedha za ndani na shilingi bilioni 20 fedha za nje zimetengwa ili kuendeleza ujenzi wa kingio la maji, matanki ya kuhifadha maji na kujenga bomba kuu katika mradi wa kupeleka maji katika miji ya Same na Mwanga.

iv. Usimamizi wa Rasilimali za Maji

Katika mwaka 2014/15, shilingi bilioni 24.5 fedha za ndani na Shilingi bilioni 25.4 fedha za nje zimetengwa kwa ajili ya kuimarisha usimamizi wa rasilimali za maji. Kazi zitakazotekelezwa ni pamoja na kuandaa mfumo wa usimamizi wa ubora wa maji, kuimarisha vituo vya kufuatilia wingi na ubora wa rasilimali za maji juu na chini ya

ardhi na kujenga maabara mpya 3 za mikoa na kukarabati maabara 4 za kupima ubora wa maji. Aidha, Serikali itaendelea kutunza vyanzo vya maji dhidi ya uchafuzi na uharibifu, ufuatiliaji wa vyanzo vipya vya maji; kusimamia matumizi bora ya rasilimali za maji, kuendeleza mipango shirikishi ya usimamizi na uendeshaji wa rasilimali za maji na kuimarisha bodi za maji za mabonde.

v. Mradi wa Maji Ziwa Victoria– Shinyanga – Kahama

Katika mwaka 2014/2015 usanifu kwa ajili ya ujenzi wa miundombinu ya majisafi kutoka bomba kuu la Ziwa Victoria kwenda miji ya Nzega, Igunga na Tabora utaendelea ambapo shilingi bilioni 6.0 fedha za ndani zimetengwa. Vilevile, mradi wa kupeleka maji katika miji midogo ya Isaka, Kagongwa na Tinde taratibu za kumpata Mtaalam Mshauri wa kusanifu mradi huu zitaendelea. Aidha, ujenzi wa miundombinu ya kutoa maji kutoka bomba kuu la mradi wa Kahama, Shinyanga kwenda miji ya Magu – Kwimba na Bariadi - Meatu itaendelea ambapo shilingi bilioni 15.5 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya utekelezaji.

3.2.2 Kilimo

a. Miradi ya Matokeo Makubwa Sasa

Miradi ya Matokeo Makubwa Sasa imelenga kuongeza uzalishaji wa mazao ya mpunga (tani 290,000), sukari (tani 150,000) na mahindi (tani 100,000). Miradi iliyoibuliwa ni pamoja na: kuanzisha mashamba makubwa 25 kwa ajili ya uwekezaji wa miwa na mpunga; usimamizi wa kitaalam wa skimu za umwagiliaji 78 na kuboresha mfumo wa soko katika skimu hizo; na kuanzisha maghala - biashara 275 ya mahindi (Collective Warehouse Based Marketing schemes-COWABAMA) katika maeneo mbalimbali nchini. Katika mwaka 2014/15 utekelezaji utakuwa kama ifuatavyo:-

- i. Uwekezaji katika Kilimo cha Miwa na Mpunga:** Mfumo wa Matokeo Makubwa Sasa uliainisha jumla ya mashamba 25 katika mabonde ya Rufiji, Wami, Ruvu, Kagera, Kilombero na Malagarasi yanayofaa kwa uwekezaji wa kilimo cha miwa na Mpunga. Katika mwaka 2014/15 Serikali imetenga shilingi bilioni 8.5 fedha za ndani kwa ajili ya kupata mashamba manane (8) katika mabonde hayo. Kazi zitakazotekelezwa ni pamoja na kuandaa mpango wa kina wa matumizi bora ya ardhi na kufanya upembuzi yakinifu kwa ajili ya ujenzi wa miundombinu ya umwagiliaji kwa wakulima wadogo wanaozunguka mashamba ya uwekezaji ya miwa (*outgrowers*) na mpunga; kuhakiki mipaka ya vijiji vinavyozunguka mashamba hayo, kutoa mafunzo kwa wakulima wadogo (*outgrowers*) kuhusu kilimo cha kibiashara na kuwezesha upatikanaji wa hati za kimilia kwa wakulima wadogo.
- ii. Skimu 78 za Umwagiliaji Mpunga:** Skimu 78 kwa ajili ya zao la mpunga zenye jumla ya hekta 52,441 zilianishwa kwa ajili ya kuendelezwa na kusimamiwa kitaalam. Katika mwaka 2014/15 shilingi bilioni 10 fedha za ndani na shilingi bilioni bilioni 10.25 fedha za nje zimetengwa kwa ajili ya ujenzi, ukarabati na usimamizi wa skimu 18 zenye jumla ya hekta 6,439 katika wilaya za Kyela, Sumbawanga, Mpanda, Mlele, Mbarali, Iringa, Kilombero, Mvomero, Kilosa na Morogoro Vijijini. Kazi zitakazotekelezwa ni pamoja na tathimini ya

kiwango cha ukarabati; ukarabati wa skimu; kutoa mafunzo kwa wakulima na viongozi wa vikundi vya umwagiliaji; ujenzi wa barabara za kufika kwenye skimu; kupata mtoa huduma wa kitaalam kutoka sekta binafsi (private service provider); na ujenzi na ukarabati wa maghala 10 ya kuhifadhi mpunga

iii. Kilimo cha Mahindi: Mfumo wa Matokea Makubwa Sasa umeweka lengo la kujenga maghala ya masoko 275 (Collective Warehouse Based Marketing schemes-COWABAMA) kwa ajili ya mazao ya mahindi katika skimu za umwagiliaji zilizopo katika ukanda wa SAGCOT. Maghala haya yatawawezesha wakulima kupata faida kwa kuwa mahindi yatahifadhiwa kwa ubora na kuongezwa thamani. Katika mwaka 2014/15 shilingi bilioni 6.8 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya ujenzi wa maghala hayo. Kazi zitakazotekelezwa ni pamoja: ukarabati wa maghala 55; ujenzi wa maghala mapya kumi (10); kutoa mafunzo ya uongezaji thamani mahindi kwa wasimamizi wa maghala; na kuanzisha mfumo wa kupata taarifa za COWABAMA kwa njia ya simu za mkononi.

b. Kambi ya Vijana ya Kilimo –Mkongo, Rufiji

Serikali imeanzisha kambi ya vijana ya Kilimo ya Mkongo ili kuhamasisha vijana kushiriki katika kilimo pamoja na kuwapatia teknolojia stahiki kwa kilimo chenye tija. Katika mwaka 2014/15 shilingi milioni 400 zimetengwa kwa ajili ya kuendesha kambi hii yenye jumla ya vijana 50 na kujenga miundombinu ya umwagiliaji katika mashamba yatakayotumika kwa ajili ya mafunzo.

c. Ujenzi wa Maghala ya Kuhifadhi Nafaka

Serikali imetenga shilingi bilioni 2 kwa ajili yakukamilisha ujenzi wa maghala mawili yenye uwezo wa kuhifadhi tani 5,000 kila moja katika eneo la Mbozi na Songea.

3.2.3 Viwanda

a. Mradi wa Makaa ya Mawe Mchuchuma

Mradi wa makaa ya mawe Mchuchuma unahusisha uchimbaji wa makaa ya mawe kwa ajili ya kuzalisha umeme. Kiasi cha umeme kinachotarajiwa kuzalishwa ni megawati 600 ambapo megawati 300 zitatumika katika mgodi wa chuma Liganga, na mwegawati 300 zitaingizwa katika Gridi ya Taifa. Katika mwaka 2014/15, shilingi bilioni 2 zimetengwa kwa ajili ya kukamilisha malipo ya fidia kwa wananchi waliopo katika eneo la mradi.

b. Mradi wa Chuma Liganga

Mradi wa kuzalisha chuma Liganga unatekelezwa kwa pamoja na mradi wa makaa ya mawe Mchuchuma, na kampuni ya *Tanzania – China Mineral Resources Limited*, ambayo ni kampuni ya ubia kati ya Serikali ya Tanzania na kampuni ya *Sichuang Hongda Group Limited* (SHGL) kutoka China. Mradi wa Liganga utahusisha uchimbaji wa madini ya chuma, ujenzi wa kiwanda cha chuma na uchenjuaji kwa ajili ya kutenganisha chuma na madini ya vanadium na titanium. Katika mwaka 2014/15, kazi zitakazotekelezwa ni kupitia taarifa za utafiti wa athari za mradi kimazingira;

kupitia taarifa za usanifu wa mgodi wa chuma pamoja na usanifu wa kujenga kiwanda cha chuma katika eneo la Liganga. Fedha zilizotengwa katika mwaka 2014/15 ni shilingi bilioni tatu.

c. Kiwanda cha Viuadudu Kibaha, Pwani

Mradi wa ujenzi wa kiwanda cha viuadudu Kibaha upo katika hatua za mwisho, ambapo kiwanda kinatarajia kuanza uzalishaji kabla ya Desemba 2014. Katika mwaka 2014/15 shilingi bilioni 2.91 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kulipia utoaji wa vifaa vya kiwanda bandarini, kufanya ufuatiliaji na tathmini na kununua malighafi za kuanza uzalishaji.

d. Mradi wa Magadi Soda- Ziwa Natron, Arusha

Katika mwaka 2014/15, Serikali itaendelea na utekelezaji wa Mradi wa magadi soda katika bonde la Engaruka na Ziwa Natron. Kwa upande wa Ziwa Natron, baada ya taarifa ya wanamazingira kuwa mradi utaathiri mazalia ya Flamingo, Serikali imeamua kufanya tafiti zaidi kubaini tabia za ndege hao, pamoja na kuangalia uwezekano wa kuendelea na mradi bila kuathiri ndege hao. Aidha, Serikali ilishaanza utafiti katika eneo mbadala la Engaruka na kubaini uwepo wa magadi soda, kiasi cha takriban mita za ujazo bilioni 4.68, na uwezekano wa kuongezeka mita za ujazo milioni 1.9 kila mwaka baada ya uchimbaji kuanza. Hivyo Serikali imepanga kuyaendeleza maeneo yote mawili. Katika mwaka 2014/15, kazi zilizopangwa ni kukamilisha tafiti za kubaini tabia ya ndege aina ya flamingo katika Ziwa Natron, na kuendelea kukamilisha tafiti za uchimbaji katika bonde la Engaruka na kuendelea kutafuta wawekezaji.

e. Maeneo Maalum ya Uwekezaji

i. Export Processing Zone/Special Economic Zones

Serikali itaendelea kuimarisha maeneo maalum kwa ajili ya mauzo nje – EPZ na Kanda Maalum za Kiuchumi – SEZ. Katika mwaka 2014/15, shilingi bilioni 7 zimetengwa kwa ajili ya kufanya uthamini, kukamilisha malipo ya fidia, na kufanya usanifu wa kina wa miundombinu ya msingi katika eneo maalum la uwekezaji Bagamoyo.

ii. Kituo cha Biashara na Huduma Kurasini

Katika mwaka 2014/15, Serikali imetenga shilingi bilioni 53 kwa ajili ya kuendeleza Kituo cha Biashara na Huduma Kurasini (Kurasini Trade and Logistics Hub). Kazi zitakazofanyika ni kukamilisha malipo ya fidia, na kuandaa eneo kwa ajili ya ujenzi wa kituo.

3.2.4 Maendeleo ya Rasilimali Watu

Katika mwaka 2014/15 Serikali itaendelea kuboresha ujuzi wa watanzania katika fani mbalimbali ili kuongeza wataalam ambao watakidhi mahitaji ya sasa na ya baadaye. Kutokana na kugunduliwa kwa gesi nchini, na kuwa na idadi ndogo ya wataalam katika sekta hiyo Serikali itajielekeza katika kuongeza na kujenga uwezo wa

wataalam katika fani ya mafuta na gesi. Lengo ni kuwawezesha wataanzania kushiriki kikamilifu katika sekta hii na hivyo kuongeza tija zaidi katika ukuaji wa uchumi. Katika mwaka 2014/15 Serikali imetenga shilingi bilioni 1.24 kwa ajili ya kugharamia mafunzo ya wanafunzi 124 katika fani za mafuta na gesi kwa ngazi mbalimbali za mafunzo ndani na nje ya nchi. Aidha, mafunzo kwa wanafunzi 35 zaidi yatagharamiwa na nchi wahisani kama ilivyoainishwa katika jedwali Na. 1 hapo chini.

Jedwali Na.1: Wanafunzi Watakaodhaminiwa na nchi wahisani katika Sekta ya Mafuta na Gesi kwa mwaka 2014/15

Na.	KOZI/FANI	MFADHILI	IDADI YA WANAFUNZI 2014/15
1.	Shahada ya Uzamili - Mafuta na Gesi	Thailand	2
2.	Mafunzo ya muda mfupi - Mafuta na Gesi	Netherlands	20
3.	Shahada ya Uzamili - Mafuta na Gesi	Uingereza	3
4.	Shahada ya Uzamili - Mafuta na Gesi	China	10
		JUMLA	35

Chanzo: Wizara ya Nishati na Madini, 2014

3.2.5 Utalii na Huduma za fedha

a. Utalii

Malengo kwa mwaka 2014/15 ni:

- i. Kuendelea na ujenzi wa jengo la kitega uchumi – Utalii House Phase II: Katika mwaka 2014/15, ambapo shilingi bilioni 1.0 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya mradi huu;
- ii. Kujenga na kuboresha vivutio vya utalii ambapo kiasi cha shilingi milioni 200 kimetengwa kwa ajili ujenzi wa Theme Park katika jiji la Dar es Salaam; na
- iii. Kuendelea kujenga na kukarabati miundombinu ya usafiri katika maeneo ya utalii.

b. Huduma za fedha

Katika eneo la huduma za fedha, malengo kwa mwaka 2014/15 ni:

- i. Benki ya Kilimo: kuongeza mtaji na kuanza kutoa huduma,
- ii. Benki ya Rasilimali Tanzania: kuongeza mtaji na kuimarisha huduma za kibenki hasa utoaji wa mikopo pamoja na mafunzo kwa wajasiriamali,
- iii. Benki ya wanawake: kuongeza mtaji na kuimarisha huduma za kibenki hasa utoaji wa mikopo pamoja na mafunzo kwa wajasiriamali,
- iv. Kuendelea kutekeleza programu ya kuwawezesha wanawake kiuchumi kupitia mfuko wa wanawake, na
- v. Kuimarisha mfuko wa maendeleo ya viwanda.

3.3 Miradi Mengine Muhimu kwa Ukuaji wa Uchumi

3.3.1 Elimu na Mafunzo ya Ufundi

Shughuli zitakazotekelezwa katika eneo la Elimu na Mafunzo ya Ufundi Katika mwaka 2014/15:

- i. Mikopo ya elimu ya Juu imetengewa kiasi cha shilingi bilioni 307 ili kutoa mikopo kwa wanafunzi wa vyuo vya Serikali na binafsi nchini. Aidha, Mradi wa kuimarisha Taasisi ya Elimu (TIA) umetengewa kiasi cha shilingi milioni 500 kwa ajili ya ukarabati wa miundombinu;

- ii. Katika 2014/15 Sekta ya Elimu itatekeleza yafuatayo ikiwa ni sehemu ya mfumo wa Matokeo Makubwa Sasa: Kuendeleza ujenzi wa miundombinu ya shule 936 za awamu ya kwanza , awamu ya pili na awamu ya tatu katika Halmashauri 168; Kuimarisha ukaguzi wa shule ambapo magari 46 yatanunuliwa kwa ajili ya wakaguzi ngazi ya Halmashauri na pikipiki 800 kwa ajili ya Waratibu Elimu Kata nchini; Kutoa mafunzo kazini kwa Walimu 10,000 wa shule za Sekondari wanaofundisha masomo ya Sayansi, Hisabati, na Lugha. Walimu 17,620 wa shule za msingi wanaofundisha Kusoma, Kuandika na Kuhesabu (KKK) kwa darasa la I na II. Aidha, mafunzo ya usimamizi wa shule yatatolewa kwa Wakuu wa shule 3,520;
- iii. Mradi wa PEDP shilingi milioni 300 fedha za ndani na shilingi bilioni 11.9 fedha za nje zimetengwa ili kuboresha elimu ya msingi hususan stadi za kusoma,kuandika na kuhesabu. Vilevile mradi wa SEDP shilingi milioni 100 fedha za ndani na shilingi bilioni 12.1 fedha za nje zimetengwa;
- iv. Serikali itaendelea na ujenzi na ukarabati wa miundombinu katika vyuo Vikuu na vyuo Vikuu vishiriki kama ifuatavyo: SUA imetengewa shilingi milioni 500 fedha za ndani; Chuo Kikuu cha Dodoma kimetengewa shilingi bilioni 2.3 fedha za ndani kwa ajili ya kuimarisha mazingira ya kufundishia; Chuo Kikuu cha Afya na Sayansi Shirikishi Muhimbili imetengewa shilingi bilioni 2.35 fedha za ndani kwa ajili ya uendelezaji wa Kampasi ya Muhimbili na Mlonganzila; Chuo Kikuu Huria cha Tanzania kimetengewa shilingi milioni 750; Chuo Kikuu cha Dar es Salaam kimetengewa shilingi bilioni 2.7 kwa ajili ya ukarabati wa majengo; Mzumbe shilingi milioni 850; Chuo Kikuu Ardhi shilingi milioni 600 zimetengwa; Chuo Kikuu Kishiriki cha Elimu Mkwawa kimetengewa shilingi bilioni 1.0; MUCCOBS shilingi milioni 550 zimetengwa; na Chuo Kikuu kishiriki cha Elimu, Dar es Salaam (DUCE) shilingi bilioni 1.2 zimetengwa;
- v. Taasisi ya Sayansi za Bahari shilingi milioni 900 kwa ajili ya kuendelea na ujenzi wa awamu ya pili wa maktaba na ukumbi wa mihadhara. Pia Chuo cha Ufundi Arusha kimetengewa shilingi bilioni 1.6 na Chuo cha Kumbukumbu ya Mwalimu Nyerere shilingi milioni 600 zimetengwa kwa ajili ya ukarabati wa miundombinu hasa kampasi ya Bububu, Zanzibar. Aidha, uendelezaji wa maktaba nchini umetengewa kiasi cha shilingi milioni 600 fedha za ndani ili kuendelea kuboresha upatikanaji wa vitabu, ukarabati wa maktaba na uwekaji wa vifaa vya TEHAMA;
- vi. Ukarabati mkubwa wa vyuo vinne vya ualimu ngazi ya cheti elimu shilingi bilioni 22.6 (Kitangiri-Mtwara, Shinyanga-Shinyanga, Ndara-Tabora na Mpuguso, Mbeya) na kuanza ukarabati mkubwa wa vyuo sita vya Ualimu ngazi ya Stashahada shilingi bilioni 4.9 (Dakawa-Morogoro, Marangu-Kilimanjaro, Butimba-Mwanza, Tabora-Tabora, Mpwapwa-Dodoma na Kleruu-Iringa) zimetengwa ili kukabiliana na tatizo la uhaba wa walimu. Vyuo vya Ufundi na Mafunzo ya Ufundi Stadi (VET) vimetengewa shilingi bilioni 13.4 fedha za nje kwa ajili ya ujenzi wa vyuo vya mikoja mipya ya Simiyu, Njombe, Rukwa na Geita. Serikali imetenga shilingi bilioni 2.07 fedha za ndani kwa ajili ya ukarabati wa miundombinu ya ofisi za elimu, majengo kwa ajili ya

- kuanzisha Chuo cha Butiama na kukarabati chuo cha ADEM kampasi ya Bagamoyo na Mwanza;
- vii. Vyuo vya Maendeleo ya Wananchi vya Mto wa Mbu na Msaginya vimetengewa shilingi bilioni 1.0 fedha za ndani kwa ajili ya ujenzi na ukarabati wa miundombinu (mabweni, mifumo ya maji na umeme). Aidha, shilingi milioni 939 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya ujenzi wa maktaba katika chuo cha Maendeleo ya Jamii Tengeru; na
 - viii. Ujenzi wa kituo cha Uhasibu Arusha – shilingi bilioni 2.5 fedha za ndani zimetengwa; na Ujenzi wa Ofisi za wakufunzi katika chuo cha Usimamizi wa Fedha – shilingi bilioni 1.5 zimetengwa.

3.3.2 Afya na Ustawi wa Jamii

Katika mwaka 2014/15 Serikali imetenga jumla ya shilingi bilioni 54 fedha za ndani na shilingi bilioni 251.7 fedha za nje kugharamia miradi mbalimbali ya sekta ya afya na Ustawi wa Jamii kwa jamii kama ifuatavyo:

- i. Hospital ya Taifa ya Muhimbili katika mwaka 2014/15 imetengewa shilingi bilioni 9.2 fedha za ndani; Serikali itaendelea na awamu ya pili ya ujenzi wa Taasisi ya Mifupa MOI, kiasi cha shilingi bilioni 6.8 fedha za ndani zimetengwa ili kuendeleza ujenzi kwa mashirikiano na Mfuko wa Bima ya Afya ya Taifa (NHIF) Hifadhi za Jamii-NSSF; Serikali imetenga shilingi bilioni 3.0 fedha za ndani kwa ajili ya ununuzi wa vifaa kwa Taasisi maalum ya Saratani ya Ocean Road;
- ii. Hospital za Rufaa zimetengewa shilingi bilioni 15.7 fedha za ndani na shilingi bilioni 10.8 fedha za nje kwa ajili ya kuimarisha hospitali za rufaa na hospitali za magonjwa maalum (Mbeya, Mtwara na Bugando za Kibongoto, Mirembe, KCMC);
- iii. Usimamizi na kupunguza vifo vya wajawazito nchini, Serikali imetenga jumla shilingi bilioni 9.1 fedha za ndani na shilingi bilioni 2.4 fedha za nje zimetengwa ili kuboresha Mpango wa Uboreshaji wa sekta ya afya;
- iv. Mpango wa kudhibiti kifua kikuu na ukoma umetengewa na shilingi bilioni 9.27 fedha za nje kwa ajili ya ununuzi wa dawa; Pia Serikali imetenga shilingi bilioni 35.7 fedha za nje kwa ajili ya Mpango wa kudhibiti wa Malaria nchini; na
- v. Mradi wa Mpango wa Kudhibiti Ukimwi umetengewa shilingi bilioni 3.0 fedha za ndani kwa ajili ya ujenzi wa jengo na shilingi bilioni 131.8 kwa ajili ya ununuzi wa dawa za kurefusha maisha kwa Waathirika wa ugonjwa wa Ukimwi.

3.3.3 Mifugo na Uvuvi

a. Mifugo

Mwaka 2014/15 miradi itakayotekelezwa katika sekta ya mifugo ni pamoja na:-

i. Miundombinu ya Maji na Malisho

Katika mwaka 2014/15 Serikali itatekeleza ujenzi wa malambo ya maji na majosho

kwa ajili ya mifugo katika wilaya za Chemba, Handeni, Kiteto, Kilwa, Chunya, Kilindi, Ngorongoro na kuwezesha uchimbaji wa kisima kirefu cha maji ya mifugo katika halmashauri ya Wilaya ya Same ambapo jumla ya shilingi bilioni 2.175 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya ujenzi huo. Aidha, Shilingi milioni 750 zimetengwa kwa ajili ya kutenga maeneo kwa ajili ya malisho katika wilaya za Busega, Kiteto, Kilosa, Ngorongoro, Mvomero, Kilindi, Igunga, Iramba na Lindi. Utengaji wa maeneo ya malisho utasaidia kupunguza migogoro baina ya wakulima na wafugaji. Pia, mashamba ya malisho ya Vikuge, Langwira, Mpwapwa, Kizota, Uyole, PRC Kongwa na LRC Tanga yataendelea kuimarishwa.

ii. Vituo vya Uhimilishaji

Katika kuhakikisha kuwa mbegu bora za mifugo zinapatikana, Serikali inaendelea kuboresha na kuimarisha vituo vya uhimilishaji katika maeneo mbalimbali nchini. Katika mwaka 2014/15 jumla ya shilingi bilioni 1.86 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kuendelea na ujenzi wa kituo cha uhimilishaji cha Taifa cha Sao Hill- Iringa; kusimika mtambo mpya wa kuhifadhi mbegu katika kituo cha Taifa cha Uhimilishaji (NAIC-Usar River), kuimarisha vituo 6 vya uhimilishaji vya kanda na kuimarisha mashamba 5 ya kuzalisha mitamba. Kazi zinazolengwa kufanyika ni pamoja na kukamilisha ujenzi wa majengo na uwekaji wa vifaa vya maabara katika kituo cha Sao Hill, kwa kusimika mtambo mpya wa kuhifadhi mbegu katika kituo cha NAIC-Usa River na kuimarisha vituo 6 vya kanda vya uhimilishaji vya Mwanza, Mbeya, Lindi, Kibaha, Dodoma na Katavi. Aidha, mashamba ya kuzalisha mitamba ya Kitulo, Sao Hill, Ngerengere, Mabuki na Nangaramo yataimarishwa ili kuongeza uzalishaji na usambazaji wa mitamba kwa wafugaji.

iii. Ujenzi wa Minada na Masoko

Katika mwaka 2014/2015, Serikali imetenga jumla ya shilingi milioni 579 fedha za ndani kwa ajili ya kuanza ujezi wa minada miwili ya upili ya Longido na Kirumi na kukarabati minada 6 ya upili ya Pugu, Igunga, Weruweru, Meserani, Kizota na Sekenke ili kuwezesha ukusanyaji wa maduhuri nchini.

iv. Upatikanaji wa Pembejeo za Mifugo

Katika mwaka 2014/15, Serikali imetenga jumla ya shilingi bilioni 2.0 fedha za ndani kwa ajili ya kununua dawa ya ruzuku ya kuogesa mifugo na chanjo za mifugo.

v. Kuongeza thamani mazao ya mifugo

Serikali imepanga kuendelea na ujenzi wa machinjio ya kisasa ya Ruvu yanayojengwa chini ya usimamizi ya kampuni ya Ranchi za Taifa (NARCO). Katika mwaka 2014/15 jumla ya shilingi bilioni 2.52 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kuendeleza ujenzi wa machinjio uliokuwa umesimama na ununuzi wa ng'ombe 1,200 ambao watanenepeshwa kwa ajili ya machinjio. Machinjio hayo yakikamilika yatasaidia upatikanaji wa nyama bora kwa walaji nchini na nje ya nchi.

vi. Vituo vya Mafunzo na Tafiti za mifugo

Katika mwaka 2014/2015, Serikali imetenga kiasi cha shilingi milioni 900 kwa ajili ya kuimarisha kampasi za Vyuo vya Mafunzo ya Mifugo ili kuongeza udahili wa wanafunzi. Kazi zitakazofanyika ni pamoja na ujenzi na ukarabati wa Kampasi za Mpwapwa, Madaba, Morogoro, Buhuri, Tengeru na Temeke, pamoja na vituo vya Mabuki na Kikulula. Aidha, shilingi bilioni 2.05 zimetengwa kwa ajili ya kuendeleza na kuimarisha tafiti za mifugo. Kazi zitakazotekelezwa ni pamoja kukamilisha ujenzi na ununuzi wa vifaa katika kituo cha Chanjo Kibaha; na ujenzi na ukarabati wa miundombinu muhimu ya mifugo katika vituo vya utafiti vya Mpwapwa, Mabuki, Naliendele, Kongwa, Tanga, Uyole na West Kilimanjaro.

b. Uvuvi

i. Ujenzi wa Bandari ya Uvuvi

Katika mwaka 2014/15 jumla ya shilingi bilioni 2.23 zimetengwa kwa ajili ya kufanya upembuzi yakinifu na kuanza ujenzi. Lengo la ujenzi wa bandari hii ni kuwezesha Serikali kupata mapato zaidi kutokana na uvuvi wa bahari kuu ambapo meli zinazovua zitalazimika kutia nanga katika bandari hiyo. Mapato ya ziada yatatokana na makusanyo kutokana na kiasi cha samaki wanaovuliwa badala ya ilivyo sasa kutegemea vibali vya uvuvi pekee. Aidha, shilingi milioni 54.42 zimetengwa kwa ajili ya ujenzi wa maeneo ya kukaushia samaki ya Kigoma, Mwanza, Rukwa, Mara, Ruvuma na Lindi.

ii. Vituo vya Mafunzo na Tafiti za Uvuvi

Katika mwaka 2014/2015, Serikali imetenga kiasi cha shilingi milioni 600 kwa ajili ya kuimarisha Wakala wa Elimu na Mafunzo ya Uvuvi (FETA) ili kuongeza udahili wa wanafunzi. Wakala zitakazohusika ni pamoja na kampasi mbili za Mbegani na Nyegezi na vituo vya Gabimiroi, Kigoma na Mwanza South. Aidha, jumla ya shilingi milioni 970 zimetengwa kwa ajili ya kukarabati maabara na majengo ya vituo vya utafiti na ukarabati wa Maabara Kuu ya Ukaguzi wa Mazao ya uvuvi - Dar es Salaam.

iii. Upatikanaji wa Pembejeo za Uvuvi

Katika mwaka 2014/15 Serikali imetenga kiasi cha shilingi bilioni 2.2 kwa ajili ya kuendeleza mfuko wa ruzuku kwa wavuvi wadogo. Lengo la mfuko huo ni kuwawezesha wavuvi wadogo kupata zana bora za kisasa za uvuvi kwa bei nafuu.

iv. Huduma ya Uzalishaji wa Samaki

Katika kuongeza wigo wa uzalishaji wa samaki, Serikali imetenga jumla ya shilingi milioni 309.2 kwa ajili ya kuendelea na ujenzi wa kituo kipya cha kuzalisha vifaranga vya samaki wa maji ya bahari cha Mtwara na kuimarisha vituo vingine viwili vya Mbegani- Bagamoyo na Machui Tanga. Kazi zitakazofanyika ni kufanya uthamini wa eneo na kulipa fidia kwa ajili ya ujenzi na kuanza ujenzi wa kituo; na kuimarisha vituo viwili vya Mbegani- Bagamoyo na Machui Tanga. Lengo ni kuongeza ualishaji wa vifaranga vya samaki wa maji ya bahari kufikia milioni tatu (3) kwa mwaka.

Aidha, shilingi milioni 813.7 zimetengwa kwa ajili ya kuanzisha vituo vipya vya uzalishaji wa samaki wa maji baridi katika maeneo ya Dareda, Kigoma na Hombolo kupitia sera ya Ubia kati ya Serikali na Sekta Binafsi na kuimarisha vituo 9 vilivyopo. Lengo ni kuongeza uzalishaji wa vifaranga vya samaki wa maji baridi kufikia milioni 10 kwa mwaka. Kazi zitakazofanyika ni pamoja na kufanya uthamini wa eneo la ujenzi wa vituo, kuanza ujenzi wa mabwawa na ukarabati wa miundombinu ya vituo vilivyopo.

3.3.4 Madini

i. Usimamizi Endelevu wa Rasilimali za Madini

Mradi huu unalenga kuendeleza sekta ya madini nchini hususan katika kutambua na kutatua changamoto zinazoikabili sekta hiyo na kuongeza manufaa yatokanayo na rasilimali za madini. Kazi zitakazofanyika kwa mwaka 2014/15 ni Kununua vifaa vya kisasa vya maabara za Wakala wa Jiolojia Tanzania (GST) na Wakala wa Ukaguzi wa Madini Tanzania (TMAA); na kuwezesha uboreshaji wa Mfumo wa Utoaji Leseni; kuimarisha mtandao huo mikoani na Kuanzisha *Data Recovery System* ya kutunza kumbukumbu za leseni za madini.

ii. Uendelezaji wa Miundombinu ya Chuo cha Madini

Malengo ya mradi Kuboresha utoaji elimu kwa watanzania walio wengi kuhusu utafiti, uchimbaji na usimamizi wa rasilimali za madini, gesi asilia na mafuta. Kazi zitakazofanyika 2014/15 ni Kujenga vyumba vya mihadhara, ukumbi wa mikutano na madarasa.

iii. Ujenzi wa Ofisi za Kanda za Madini za Mikoa

Mradi unahusisha ujenzi wa ofisi za madini za kanda katika mikoa ya Dar es Salaam, Dodoma, Mpanda na Mtwara. Mradi huu unalenga Kuboresha utoaji huduma kwa wachimbaji na wafanya biashara ya madini nchini. Mwaka 2014/15 kazi zitakazofanyika ni kuanza hatua za awali za ujenzi husika.

iv. Uendelezaji wa Miundombinu ya Wakala wa Jiolojia Tanzania

Malengo ya mradi huu ni kuboresha mazingira ya utendaji kazi wa Wakala. Kazi zitakazofanyika mwaka 2014/15 ni kukamilisha ujenzi wa jengo la kuhifadha sampuli za chorongwe za miamba; kuweka miundombinu ya kisasa ya kuhifadha maonesho na sampuli katika jumba moja la maonesho ya jiosayansi na kuweka *differential GPS*.

3.3.5 Ardhi, Nyumba na Makazi

Katika mwaka 2014/15, Serikali imetenga shilingi bilioni 21 fedha za ndani na shilingi bilioni 13.4 ni fedha za nje kuendeleza sekta ya ardhi, nyumba na makazi. Mradi wa kuendeleza mji wa kisasa wa Kigamboni, Dar es Salaam umetengewa shilingi bilioni 2.5 kwa ajili ya kuandaa miradi itakayotekelezwa kwa utaratibu wa ubia baina ya sekta ya Umma na Binafsi (PPP) ndani ya mpango kabambe wa mji mpya wa Kigamboni na kutafuta fedha kwa ajili ya uendeshaji wa shughuli za wakala wa mji

mpya Kigamboni. Mradi wa upimaji wa mipaka ya vijiji umetengewa shilingi bilioni 10.1 fedha za ndani kwa ajili ya kupima vijiji 500 na kutoa hatimiliki za kimila elfu 70 katika kutatua migogoro ya ardhi, Mipango ya matumizi ya ardhi ya vijiji 78 itaandaliwa. Mradi wa *Private Sector Competitiveness Projects* umetengewa shilingi milioni 300 fedha za ndani na shilingi bilioni 10 fedha za nje ili kujenga mfumo unganishi wa kuhifadhi kumbukumbu za ardhi, kukamilisha usimikaji wa alama za msingi za upimaji, na kurasimisha hatimiliki katika miji ya Mwanza na Dar es Salaam.

Mradi wa *Land Tenure Support Programme* umetengewa shilingi milioni 100 fedha za ndani na shilingi bilioni 3.4 fedha za nje kutekeleza uimarishaji wa usalama wa milki nchini. Mradi wa Mipaka ya kimataifa umetengewa shilingi bilioni 3.5 fedha za ndani ambazo zitatumika kuimarisha mipaka 7 kati ya Tanzania na Msumbiji, Zambia, malawi, Kenya, Burundi, Uganda na Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo pamoja na kutetea andiko la kuomba ukanda wa bahari wa Kimataifa lililowasilishwa *United Nations Convention on the Law of the Sea* (UNCLOS). Mradi wa Kuendeleza teknolojia sahihi ya ujenzi wa nyumba za gharama nafuu umetengewa shilingi milioni 500 kwa ajili ya ukarabati wa maabara ya wakala (NHBRA); kufanya tafiti kuhusu vifaa vya ujenzi wa nyumba vya gharama nafuu na kufanya tafiti za namna ya kuboresha makazi kwa kusambaza teknolojia ya ujenzi wa nyumba za gharama nafuu.

3.3.6 Usafiri wa Anga na Majini

A. Usafiri wa Anga

- a. **Kiwanja cha Ndege cha Kimataifa cha Julius Nyerere:** Katika mwaka wa fedha 2014/15, shilingi bilioni 2 fedha za ndani na shilingi bilioni 42 fedha za nje zimetengwa kwa ajili ya kuendelea na ujenzi wa jengo jipya la abiria na miundombinu yake.
- b. **Kiwanja cha Ndege cha Bukoba:** Katika mwaka 2014/15 kiwanja hiki kimetengewa shilingi bilioni 2.75 fedha za ndani na shilingi milioni 581 fedha za nje kwa ajili ya ujenzi wa jengo la watu mashuhuri, kulipa fidia, usimikaji wa mitambo na taa za kuongozea ndege.
- c. **Kiwanja cha Ndege cha Shinyanga:** Katika mwaka 2014/15 shilingi bilioni 1.2 fedha za ndani na shilingi bilioni 10.87 fedha za nje zimetengwa kwa ajili ya ukarabati wa barabara ya kutua na kuruka ndege, barabara ya kiungio, ujenzi wa jengo jipya la abiria, maegesho ya ndege na barabara ya kuingia kiwanjani.
- d. **Kiwanja cha Ndege cha Mwanza:** Katika mwaka 2014/15 shilingi bilioni 12 fedha za ndani na shilingi bilioni 4.8 ya fedha za nje zimetengwa kwa ajili ya utekelezaji wa kazi za urefushaji wa barabara ya kuruka na kutua ndege, ujenzi wa jengo jipya la abiria na miundombinu yake, ujenzi wa jengo la kuongozea ndege, ujenzi wa jengo la kuhifadhi mizigo na miundombinu shirikishi, ujenzi wa kituo cha umeme, ujenzi wa miundombinu ya mfumo wa maji na uwekaji wa taa za kuongozea ndege.

- e. **Kiwanja cha Ndege cha Kigoma:** Katika mwaka wa fedha 2014/15 shilingi bilioni 4.0 fedha za ndani na shilingi bilioni 10.4 fedha za nje zimetengwa kwa ajili ya ukarabati na uboreshaji wa kiwanja. Kazi zitakazofanyika ni:- Kurefusha barabara ya kuruka na kutua ndege, ukarabati wa maegesho ya ndege, ujenzi wa jengo jipya la abiria na miundombinu yake, usimikaji wa mitambo na taa za kuongozea ndege, ununuzi wa gari la zimamoto na ujenzi wa uzio wa usalama.
- f. **Kiwanja cha Ndege cha Mpanda:** Katika mwaka 2014/15, jumla ya shilingi milioni 100 zimetengwa kwa ajili ya kutwaa ardhi ya kiwanja.
- g. **Kiwanja cha Ndege cha Tabora:** Katika mwaka wa fedha 2014/15 shilingi bilioni 3.0 fedha za ndani na bilioni 9.82 fedha za nje zimetengwa ili kufanikisha kazi za ukarabati wa barabara ndogo ya kuruka na kutua ndege; barabara ya kiungio; maegesho ya ndege; kuweka taa na mitambo ya kuongozea ndege; ujenzi wa jengo jipya la abiria; ujenzi wa barabara ya kuingia kiwanjani na ujenzi wa maegesho ya magari.
- h. **Kiwanja cha Ndege cha Songwe:** Katika mwaka 2014/15 shilingi bilioni 9 fedha za ndani zimetengewa kwa ajili ya kazi za kukamililisha jengo jipya la abiria; ujenzi wa eneo la usalama mwisho wa barabara ya kutua na kuruka ndege, ujenzi wa barabara ya mizunguko, ununuzi wa gari la zimamoto na usimikaji wa mitambo na taa za kuongozea ndege.
- i. **Kiwanja cha Ndege cha Mafia:** Katika mwaka 2014/15 shilingi bilioni 1.05 zimetengwa kwa ajili ya kuanza ujenzi wa Jengo jipya la abiria, barabara ya kuingia kiwanjani, maegesho ya magari na kituo cha umeme.
- j. **Kiwanja cha Ndege cha Arusha:** Katika mwaka 2014/15 shilingi milioni 100 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kufanya mapitio ya usanifu wa eneo la kurefusha barabara ya kutua na kuruka ndege pamoja na jengo la abiria na miundombinu yake.
- k. **Kiwanja cha Ndege cha Kimataifa cha Kilimanjaro:** Katika mwaka 2014/15 shilingi milioni 100 fedha za ndani na shilingi bilioni 16 fedha za nje kutoka ORIO zimetengwa kwa ajili ya ukarabati wa barabara ya kutua na kuruka ndege; barabara za kiungio; maegesho ya ndege na ujenzi wa jengo la abiria.
- l. **Kiwanja cha Ndege cha Mtwara:** Katika mwaka 2014/15 Serikali imetenga shilingi bilioni 2.1 fedha za ndani kwa ajili ya kufanya ukarabati wa barabara ya kuruka na kutua ndege. Aidha, kazi ya kupanua kiwanja ili kiweze kutumika kwa ndege za abiria hadi 200 inatarajiwa kutekelezwa kwa kushirikisha sekta binafsi kwa njia ya ubia baina ya sekta ya umma na binafsi.

B. Usafiri wa Majini

Kampuni ya Huduma ya Meli imepanga kukarabati meli za abiria na mizigo ili ziweze kuendelea kutoa huduma hadi pale mradi mkubwa wa ukarabati na ununuzi wa meli 3 unaotarajiwa kufanyika kupitia mkopo nafuu kutoka DANIDA utakapokamilika. Katika mwaka 2014/15 jumla ya shilingi bilioni 8.5 zimetengwa kwa ajili ya kukarabati meli za MV Umoja na MV Ukerewa na MV Sangara ambazo ni

sehemu ya mpango wa BRN, kukarabati Meli za MV Victoria, MV liemba, MV Songea, MV Iringa ili kuboresha uchukuzi katika maziwa na kulipa bima za meli hizo.

3.3.7 Hali ya Hewa

Mamlaka ya Hali ya Hewa katika mwaka wa fedha 2014/15 imetenga shilingi bilioni 5.6 fedha za ndani kwa ajili ya ujenzi wa jengo la utabiri wa Hali ya Hewa; kukarabati vituo vya hali ya hewa nchini; kujenga uwezo kukabiliana na mabadiliko ya tabianchi; na kununua vifaa vya utabiri wa hali ya hewa.

3.3.8 Vitambulisho vya Taifa

Lengo la mradi huu katika mwaka 2014/15 ni kuwapatia Watanzania na wageni wanaoishi nchini Vitambulisho vya Taifa ili kuimarisha ukuaji wa uchumi, Usalama na huduma za jamii. Shilingi bilioni 160 fedha za ndani na shilingi bilioni 41 fedha za nje zimetengwa kwa ajili ya kuendelea na utekelezaji wa mradi wa Vitambulisho vya Taifa. Shughuli kubwa zinazotarajiwa kutekelezwa ni: Utoaji wa Vitambulisho vya Taifa kwa Mikoa na Wilaya za Tanzania Bara na Zanzibar; ujenzi na kuimarisha ofisi za usajili katika Wilaya mbalimbali nchini ikiwa ni pamoja na kufunga mfumo wa mawasiliano kati ya ofisi za usajili za Wilaya na makao makuu; kumlipa Mkandarasi wa mradi kampuni ya IRIS; Kukamilisha ununuzi wa magari 20 na vifaa 5,000 vya usajili kulingana na mahitaji halisi ya Mamlaka; na kuendelea na upanuzi wa jengo la Makao Makuu ya Mamlaka ya Vitambulisho vya Taifa.

3.3.9 Misitu na Wanyamapori

a. Wanyamapori

Katika mwaka 2014/15 sekta ndogo ya wanyamapori itatekeleza miradi ifuatayo:-

- i. **Mradi wa Kujenga Uwezo Katika Mapori ya Akiba na Vitengo vya Kupambana na Ujangili Nchini:** Mradi huu unalenga kuboresha miundombinu muhimu ya nyumba, barabara, viwanja vya ndege, na mipaka kwa ajili ya mapori ya akiba na vikosi vya kupambana na ujangili na kujenga uwezo wa watumishi katika maeneo hayo. Katika mwaka 2014/15 jumla ya shilingi bilioni 2.2 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kuanza utekelezaji wa mradi huu. Kazi zitakazofanyika ni pamoja na: kujenga na kukarabati nyumba za watumishi katika mapori ya akiba na vikosi dhidi ya ujangili na kujenga miundombinu ya maji, na Afya katika Mapori ya Akiba na Vikosi Dhidi ya Ujangili.
- ii. **Mradi wa Usimamizi Endelevu wa Maliasili (Sustainable Natural Resources Management in Tanzania):** Mradi wa Usimamizi endelevu utatekelezwa kwa ufadhili wa Serikali ya Ujerumani kupitia shirika la Ushirikiano la GIZ ambapo jumla ya shilingi bilioni 1.1 fedha za nje zitatumika katika mwaka 2014/15. Kazi zitakazofanyika ni pamoja na: kuwezesha uanzishaji wa Mamlaka ya Wanyamapori Tanzania; kutoa ushauri wa kitaalam kwa Wilaya za Serengeti na Ngorongoro katika masuala ya sera, sheria na taratibu zinazohusu mgawanyo wa faida zitokanazo na maliasili; kuziwezesha

Halmashauri za Wilaya za Serengeti na Ngorongoro kubainisha mapato yatokanayo na uhifadhi na uwekezaji wa maliasili; na kusaidia uanzishwaji wa jukwaa mtambuka katika Wilaya za Ngorongoro na Serengeti kwa ajili ya kujadili masuala yanayohusu ushiriki na nafasi ya wanawake katika usimamizi wa maliasili. Aidha shilingi milioni 125 zimetengwa kwa ajili ya kufanya upembuzi yakinifu wa kuanzisha mfumo wa kieletroniki wa ukusanyaji wa maduhuli na kuendeleza mkakati wa kutangaza mazao ya Maliasili na Utalii.

- iii. **Mradi wa Kilombero and Lower Rufiji Wetlands Ecosystem Management Project (KILORWEMP):** Mradi huu unatekelezwa kwa ushirikiano kati ya Serikali ya Tanzania na Serikali ya Ubelgiji. Mwaka 2014/2015 Shilingi bilioni 1.2 fedha za nje zimetengwa kwa ajili ya kuwezesha utelezaji wa mradi huu. Kazi zitakazofanyika ni pamoja na: kufanya tathmini ya uanzishwaji wa taasisi za usimamizi shirikishi wa maliasili katika wilaya za Kilombero, Ulanga na Rufiji; kufanya upembuzi yakinifu na tathmini ya awali ya shughuli zinazotegemea maliasili katika wilaya za Kilombero, Ulanga na Rufiji.

b. **Misitu**

Miradi itakayotekelezwa na sekta ndogo ya misitu na nyuki katika mwaka 2014/15 ni kama ifuatayo:

- i. **Mradi wa Kusaidia Utekelezaji wa Programu ya Taifa ya Misitu na Ufugaji Nyuki II:** Mradi huu unatekeleza Programu ya Taifa ya Misitu na ufugaji Nyuki katika maeneo ya utafiti, kujenga uwezo wa vyuo vinavyotoa elimu ya misitu na Viwanda vya misitu, usimamizi wa sheria, utawala bora katika misitu, Usimamizi shirikishi wa Misitu katika wilaya 28, na uratibu na mipango ya sekta ndogo ya Misitu na Ufugaji Nyuki. Shilingi bilioni 1.2 fedha za nje na shilingi milioni 41.7 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kujenga uwezo wa vyuo vya misitu na viwanda na kuimarisha ushirikiano wa vyuo hivyo na Chuo kikuu cha HAMK cha Finland; kuwezesha Taasisi ya Uongozi kutekeleza jukumu la kuwakutanisha wadau muhimu wa misitu na mazingira katika jamii; na kuwezesha utekelezaji wa shughuli za usimamizi shirikishi wa misitu katika Wilaya 16 na Sekretarieti za Mikoa 6.
- ii. **Mradi wa Kusaidia Uendelezaji wa Misitu Binafsi:** Malengo ya mradi huu ni kupunguza umaskini kwa kuhakikisha kuwa sekta binafsi zinashiriki katika kutunza mazingira na kusaidia kuinua uchumi na pato la Taifa na kupanua wigo wa Misitu binafsi kwa njia ya kuongeza upatikanaji wa habari, ushiriki wa sekta binafsi katika sekta ya misitu na pia kujenga uwezo wa vijiji katika utunzaji wa misitu. Mradi huu unatekelezwa katika wilaya za Mufindi, Kilolo, Njombe, Makete, Ludewa na Kilombero. Katika mwaka 2014/15 jumla ya shilingi bilioni 1.4 fedha za nje na shilingi milioni 50 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kuendeleza Misitu Binafsi; kuwezesha utayarishaji wa mipango ya matumizi bora ya ardhi; kusaidia vikundi vinavyojihusisha na kilimo cha miti; kusaidia shughuli za kuinua kipato zaidi ya upandaji miti na kuanzisha mfumo wa kifedha wa kuendeleza Misitu binafsi.

3.3.10 Kazi na Vijana

Katika mwaka 2014/15, Serikali inatarajia kutekeleza programu ya kukuza ajira kwa vijana ili kukabiliana na ukosefu wa ajira. Mradi huu ni wa miaka mitatu 2014/15-2016/17 na unatarajiwa kutoa mafunzo ya ujasiriamali na mikopo kwa vijana waliomaliza elimu katika ngazi mbalimbali. Katika mwaka 2014/15, Serikali imetenga kutumia shilingi bilioni 3.0 fedha za ndani kwa ajili ya kutekeleza programu hii. Aidha, programu hii imelenga kukuza ajira kwa vijana nchi nzima kwa kuainisha mikakati na hatua mbalimbali za kuchukua ikiwa ni pamoja na kuweka mgawanyo wa majukumu ya kutekelezwa na sekta na taasisi mbalimbali kuwezesha vijana wengi nchini kuajiriwa.

Pia Serikali imelenga kuendeleza vijana, michezo na kuboresha upatikanaji wa habari kwa wananchi ambapo shilingi bilioni 11.15 zimetengwa. Kati ya fedha hizo, shilingi bilioni 4 ni kwa ajili ya Mfuko wa Maendeleo ya Vijana; shilingi bilioni 6.8 kwa ajili ya maboresho na uendeshaji wa viwanja vya Taifa na Uhuru na shilingi milioni 450 kwa ajili ya uendeshaji wa Tovuti ya Wananchi ambayo hutumiwa na wananchi kutoa maoni yao kuhusu utendaji wa Serikali.

3.3.11 Utawala Bora

- i. Zoezi la kupata Katiba mpya katika mwaka 2014/15 limetengewa shilingi milioni 82.72. Kazi zitakazotekelezwa ni pamoja na; Kutoa elimu juu ya masuala ya katiba mpya; kuchapisha nakala 4500 za katiba mpya; na kuendesha kura ya maoni ili kupata ridhaa ya wananchi juu ya utekelezaji wa katiba mpya.
- ii. Ujenzi wa nyumba za majaji na mahakama katika ngazi mbalimbali umetengewa kiasi cha shilingi bilioni 40 fedha za ndani kwa ajili ya uendelezaji wa ujenzi unaoendelea.
- iii. Ofisi ya Bunge katika mwaka 2014/15 imetengewa kiasi cha shilingi bilioni 8 fedha za ndani na shilingi milioni 755.4 fedha za nje. Miradi miwili mikubwa itakayotekelezwa ni: ukarabati wa majengo ya bunge Dodoma na Dar es Salaam; na ujenzi wa miundombinu ya Bunge ambapo nyumba za viongozi wa bunge, ofisi za wabunge majimboni na ujenzi wa jengo la ofisi Dar es Salaam zitajengwa.
- iv. Mpango kazi wa Kitaifa Haki za Binadamu umetengewa shilingi milioni 900 fedha za nje kwa ajili ya kuhamasisha uzingatiwaji wa masuala ya Haki za Binadamu nchini;
- v. Usalama wa raia ambao upo chini ya Jeshi la Polisi katika mwaka 2014/15 umetengewa kiasi cha shilingi bilioni 6.0. Kazi zitakazotekelezwa ni: ujenzi wa nyumba; ujenzi wa ofisi mbalimbali hasa jengo la Makao Makuu ya Upelelezi Dar es Salaam (CID-Dar es Salaam) na ununuzi wa vitendea kazi hasa simu za upepo na magari kwa ajili ya kuimarisha usalama wakati wa matukio makubwa ya uchaguzi.

3.3.12 Biashara na Masoko

Katika mwaka 2014/15 Serikali imepanga kuanzisha soko la mazao na bidhaa (Commodity exchange market) ambapo shilingi milioni 100 zimetengwa kwa ajili ya kupitia Sheria ya Stakabadhi za Mazao Ghalani ya mwaka 2005 ili iweze kujumuisha uanzishwaji wa soko la mazao na bidhaa; kuandaa Mchanganuo wa Biashara wa soko la mazao na bidhaa pamoja na maandalizi ya mfumo wa ubia baina ya sekta ya Umma na binafsi. Aidha, shilingi milioni 130 zimetengwa kwa ajili ya kujenga na kuendeleza miundombinu ya masoko na mfumo wa Stakabadhi za mazao ghalani.

3.3.13 Mazingira na Mabadiliko ya Tabianchi

Serikali imepanga kutumia kiasi cha shilingi bilioni 4.5 fedha za ndani kwa ajili ya kutekeleza shughuli za utunzaji na uboreshaji wa mazingira nchini. Kazi zitakazotekelezwa katika mwaka 2014/15 ni pamoja na: kutekeleza mradi wa kuhuisha masuala ya kuhimili mabadiliko ya tabianchi katika utekelezaji wa Sera na Mipango ya Taifa; Mradi wa kuwezesha jitihada za usimamizi endelevu wa ardhi ili kuperemba maeneo yote nchini ambayo yako hatarini kuwa kame na jangwa; na mradi wa kujenga uwezo wa kuhimili athari za tabianchi katika maeneo ya Jiji la Dar es Salaam ili kukarabati ukuta wa bahari ulioharibika katika maeneo ya Ocean Road na Kigamboni pamoja na kuandaa mkakati wa kupunguza uharibifu wa mikoko katika maeneo ya bahari nchini.

3.3.14 Ushirikiano wa Kikanda na Kimataifa

- i. Kuimarisha mfumo wa utekelezaji wa soko la pamoja;
- ii. Kuanza utekelezaji wa Mpango kazi wa uanzishwaji wa Umoja wa Fedha wa Afrika Mashariki;
- iii. Kutekeleza Mpango wa Miundombinu kwa nchi za Jumuiya ya Maendeleo ya Nchi za Kusini mwa Afrika (SADC); na
- iv. Kuimarisha masuala ya kidiplomasia kwa kujenga, kununua na kukarabati ofisi na makazi ya balozi na watumishi katika balozi za Tanzania nchi za nje.

Mchanganuo wa miradi ya kimkakati na shughuli zitakazotekelezwa mwaka 2014/15 inapatikana katika **KIAMBATANISHO II na III.**

SURA YA NNE

UGHARAMIAJI WA MPANGO WA MAENDELEO WA TAIFA 2014/15

4.1 Utangulizi

Sura hii inaelezea kwa muhtasari bajeti ya maendeleo kwa mwaka 2013/14 na mapitio yake, ugharamiaji wa Mpango wa Maendeleo kwa mwaka 2014/15, ambapo Serikali inatarajia kugharamia Mpango kwa kutumia vyanzo mbalimbali vya mapato ikiwemo mapato ya ndani, misaada, mikopo pamoja na ushiriki wa sekta binafsi.

4.2 Ugharamiaji wa Mpango wa Maendeleo wa Taifa wa Miaka Mitano (2011/12 – 2015/16)

Katika kugharamia mpango wa maendeleo wa miaka mitano, ilikadiriwa kuwa shilingi trilioni 8.9 zitahitajika kila mwaka, kati ya hizo shilingi trilioni 2.9 zitatokana na fedha za ndani katika bajeti ya Serikali na shilingi trilioni 6.0 zitatokana na uwekezaji wa sekta binafsi na washirika wa maendeleo. Hivyo, katika kufanikisha utekelezaji wa Mpango wa Maendeleo, Serikali italazimika kutenga rasilimali za kutosha kila mwaka kwa ajili ya kugharamia miradi ya maendeleo. Serikali itaweka msisitizo ili rasilimali chache zilizopo zitumike katika kuchochea uwekezaji wa sekta binafsi, ukuaji wa uchumi na kupunguza umaskini.

4.3 Mapitio ya Ugharamiaji wa Mpango, Mwaka 2013/14

Katika kutekeleza Mpango wa Maendeleo wa Taifa wa mwaka 2013/14, zilitengwa jumla ya shilingi 5,644,988,950,000 ambapo shilingi 2,952,920,112,00 ni fedha za ndani na shilingi 2,692,068,838,000 ni fedha za nje. Kati ya fedha zote zilizotengwa, shilingi 4,950,358,803,000 ni kwa ajili ya miradi ya maendeleo ya Wizara, Idara na Wakala za Serikali na shilingi 694,630,147,000 kwa ajili ya miradi ya Mkoa na Halmashauri. Fedha za bajeti ya maendeleo zinajumuisha shilingi trilioni 1.7 fedha za ndani kwa ajili ya utekelezaji wa miradi ya Matokeo Makubwa Sasa.

Fedha zilizotolewa kwa Wizara na Taasisi kwa ajili ya miradi ya maendeleo hadi mwishoni mwa Machi, 2014 ni shilingi 1,988,133,100,000 ambapo shilingi 1,214,847,500,000 ni fedha za ndani na shilingi 773,286,600,000 ni fedha za nje. Fedha zilizotolewa kwa Wizara na Taasisi ni shilingi 1,665,071,816,720 ambapo shilingi 992,812,008,424 ni fedha za ndani na shilingi 662,259,808,296 ni fedha za nje.

4.4 Ugharamiaji wa Mpango, Mwaka 2014/15

Makadirio ya mahitaji ya rasilimali fedha kwa ajili ya kugharamia miradi ya maendeleo kwa mwaka 2014/15 ni shilingi 5,445,099,569,000 kati ya fedha hizo, shilingi 3,425,668,569,000 ni fedha za ndani na shilingi 2,019,431,000,000 ni fedha za nje. Katika fedha za ndani kiasi cha shilingi 1,155,933,000,000 kimetengwa kwa ajili ya miradi ya Matokeo Makubwa Sasa. Kwa ujumla sehemu kubwa ya fedha za ndani za maendeleo zimeelekezwa katika maeneo ya miundombinu na yenye

uhusiano na sekta zilizo chini ya Matokeo Makubwa Sasa hususan sekta ya nishati (asilimia 18), sekta ya ujenzi (asilimia 13), elimu (asilimia 9), maji (asilimia 9) na uchukuzi (asilimia 7), **Kiambatanisho Na. II na III.**

4.5 Vyanzo vya Mapato ya Ndani

Katika kutekeleza miradi ya maendeleo kwa mwaka 2014/15, Serikali itaendelea kutumia vyanzo vya ndani vya mapato vilivyopo, vyanzo vipya vilivyopendekezwa katika maabara ya ukusanyaji wa mapato na kubuni vyanzo vingine kwa ajili ya utekelezaji wa miradi ya maendeleo. Aidha, Serikali itaendelea kukopa ndani ya nchi kwa lengo la kufanikisha utekelezaji wa miradi ya maendeleo kwa kuzingatia sera ya kukopa ndani ya nchi isiyozidi asilimia moja ya Pato la Taifa.

4.6 Vyanzo vya Mapato ya Nje

Ili kuweza kuziba nakisi ya bajeti itakayotokana na vyanzo vya mapato ya ndani katika mwaka 2014/15, Serikali itaendelea kutumia vyanzo vya nje vya mapato hususan misaada na mikopo yenye masharti nafuu. Katika kufanikisha ugharamiaji wa miradi mikubwa ya miundombinu, Serikali itaendelea kukopa mikopo yenye masharti ya kibiashara kutoka kwa nchi marafiki na mashirika ya Kimataifa kwa kuzingatia ukomo wa uhimilivu wa deni la Taifa. Hali kadhalika, Serikali itaendelea kufanya mazungumzo na nchi wahisani na mashirika ya kimataifa ili kusaidia utekelezaji wa Mpango.

4.7 Ubia kati ya Sekta ya Umma na Sekta Binafsi

Serikali inaendelea kutumia mfumo wa ubia kati ya sekta ya umma na sekta binafsi katika utekelezaji wa miradi ya maendeleo hususan, miradi ya miundombinu. Serikali imekamilisha hatua mbalimbali katika eneo hili ikiwa pamoja na sera, sheria na kanuni zake. Elimu itaendelea kutolewa kwa wadau wa sekta binafsi ili washiriki kikamilifu katika uwekezaji kwa ubia na sekta ya umma.

4.8 Uwekezaji wa Sekta Binafsi

Serikali inatambua mchango wa sekta binafsi katika kukuza uchumi wa Taifa, hivyo kipaumbele kitawekwa katika kuboresha mazingira ya biashara na uwekezaji ili kuvutia uwekezaji mkubwa wa sekta binafsi katika maeneo ya kipaumbele ya Mpango. Aidha, sekta binafsi itaendelea kuhamasishwa kuendelea kuchangia shughuli za maendeleo ili kupunguza mzigo katika bajeti ya Serikali.

SURA YA TANO

UFUATILIAJI NA TATHMINI YA MIRADI YA MAENDELEO

5.1 Utangulizi

Sura hii inaelezea kwa muhtasari ufuatiliaji na tathmini ya Mpango wa Maendeleo wa mwaka 2013/14 hususan miradi ya Kitaifa ili kuhakikisha kuwa utekelezaji wake unaendana na malengo yaliyowekwa, kubaini changamoto na kushauri ipasavyo. Aidha, sura hii inaelezea utaratibu wa ufuatiliaji na tathmini wa miradi ya maendeleo kwa mwaka 2014/15.

5.2 Ufuatiliaji wa Miradi ya Maendeleo

Tume ya Mipango ilifanya ufuatiliaji Julai hadi Agosti 2013 na Februari hadi Machi 2014 kwa baadhi ya miradi ya kitaifa ya kimkakati katika sekta za kilimo, ujenzi, nishati, uchukuzi, maji, afya na viwanda kwa mkoa ya Dodoma, Tabora, Kigoma; Singida, Shinyanga, Mwanza, Pwani, Dar es Salaam, Morogoro, Iringa, Njombe, Ruvuma, Lindi, Tanga, Arusha, Mbeya, na Mtwara. Miradi ya maendeleo iliyotembelewa kissekta ni kama ifuatavyo:-

- i. **Sekta ya Usafirishaji** - Uboreshaji na Upanuzi wa **viwanja vya Ndege** vya Tabora, Kigoma, Shinyanga, Iringa, Mtwara na Mwanza; ujenzi wa kiwanja cha ndege Songwe (Mbeya); upanuzi wa **Bandari** za Kigoma, Mtwara; Mwanza; ujenzi wa Bandari ya Mwambani (Tanga); ujenzi wa Bandari ya Mbegani Bagamoyo (Pwani); na ujenzi wa reli ya Tanga - Arusha - Musoma (Tanga);
- ii. **Sekta ya Ujenzi** - Ujenzi wa barabara ya Tabora – Kigoma, hususan vipande vya: Tabora - Ndoni (km 42); Ndoni-Urambo (km 52); Kaliua – Kazilambwa (km 56); Uvinza – Kidahwe (km 76.6), Kidahwe – Kigoma (km 36) na Daraja la Malagarasi pamoja na barabara zake (km 48); ujenzi wa barabara ya Kidatu - Ifakara (Morogoro); Ukarabati wa barabara ya Isaka – Ushirombo (km 132); Ukarabati wa barabara ya Ushirombo – Lusahunga (km 110); ujenzi wa Daraja la Kilombero (mita 384) pamoja na barabara zake km 9.142 (Morogoro); ujenzi wa daraja la Kigamboni mita 680 (DSM); na Ofisi ya Madini, Kanda ya Mtwara (Mtwara);
- iii. **Sekta ya Nishati** - Ujenzi wa bomba la gesi kutoka Mtwara -Dar es Salaam; ujenzi wa mtambo wa kufua umeme kwa njia ya upepo wa MW 100 (Singida); ujenzi wa mtambo wa kusafisha gesi Madimba (Mtwara); ujenzi wa kV 220 za umeme Makambako-Songea (Njombe); na ujenzi wa mtambo wa kufua umeme MW 150 Kinyerezi (Dar es Salaam);
- iv. **Sekta ya Viwanda** - ujenzi wa Eneo Maalum la Uwekezaji, Kigoma – SEZ; EPZA Bagamoyo (Pwani); kiwanda cha saruji cha MEIS na Lee construction (Lindi); na EPZA Mtwara; ujenzi wa kiwanda cha saruji cha Dangote (Mtwara); kiwanda cha Viua dudu (Pwani); Kituo cha Biashara na Uwekezaji - Kurasini (Dar es Salaam); Magadi-Soda - (Manyara);
- v. **Sekta ya Maji** - ujenzi wa bomba kuu la kusafirisha maji kutoka ziwa Victoria

- hadi Shinyanga – Kahama – Nzega – Igunga – Tabora; Mradi wa Vijiji Kumi (Iringa na Mbeya); Ruvu Juu na Ruvu Chini (Pwani);
- vi. **Sekta ya Kilimo** - Kiwanda cha mbolea cha Minjingu (Manyara); ujenzi wa ghala la chakula Songea (Ruvuma); Programu ya Maendeleo ya Vijana iliyopo Wilaya ya Igunga (Tabora); Programu ya Maendeleo ya Vijana katika Wilaya ya Sikonge (Tabora); na Kambi ya Vijana ya Kilimo – Mkongo;
 - vii. **Sekta ya Mifugo na Uvuvi** - ujenzi wa Machinjio ya Ruvu (Pwani); Taasisi ya Utafiti wa uzalishaji na uendelezaji wa mifugo Mpwapwa; na ujenzi wa Kituo cha kutotoleshea na kukuzia vifaranga vya samaki uliopo Katonga-Kigoma;
 - viii. **Sekta ya Afya** - ujenzi wa Hospitali za Rufaa za Singida, Mbeya na Mtwara; Ujenzi wa Chuo Kikuu cha Tiba Mloganzila;
 - ix. **Sekta ya Ardhi** - Ujenzi wa Mji Mpya Kigamboni, na
 - x. **Taasisi za Fedha** - Benki ya Rasilimali, tawi la Mwanza.

5.3 Tathmini ya Miradi ya Maendeleo

Matokeo ya ufuatiliaji na tathmini ya miradi ya maendeleo inaonesha kuwa:-

- i. Miradi mingi ipo nyuma ya mpango-kazi kutokana na changamoto mbalimbali ikiwemo upatikanaji wa fedha, taratibu za manunuzi na madeni ya miaka iliyopita;
- ii. Taratibu za tathmini na ulipaji wa fidia kwa wakati imekuwa ni changamoto katika utekelezaji wa baadhi ya miradi. Aidha, taratibu za muda mrefu za kupata hati miliki za maeneo ya miradi kumesababisha wananchi kuvamia maeneo ya mradi na kudai kulipwa fidia mara kwa mara; na
- iii. Miundombinu na huduma wezeshi hususan barabara, maji na umeme imechangia kwa kiasi kikubwa uchelewaji wa utekelezaji wa miradi.

5.4 Mafanikio na Changamoto

5.4.1 Mafanikio

Mafanikio yaliyopatikana katika kipindi cha Julai 2013 hadi Machi 2014, katika utekelezaji wa miradi ya maendeleo ni:

- i. Utaratibu wa kujikita katika miradi michache hususan kuwa katika mfumo wa Matokeo Makubwa Sasa umewezesha kuwa na matokeo mazuri katika hatua mbalimbali za utekelezaji;
- ii. Mwitikio wa uwasilishaji wa taarifa za robo mwaka za utekelezaji wa miradi ya maendeleo umekuwa mzuri. Hii imesaidia kujua hatua za utekelezaji wa miradi ya maendeleo na kuangalia namna ya kuondokana na changamoto zinapojitokeza;
- iii. Mwitikio wa kuandaa maandiko ya miradi umekuwa wa kuridhisha. Hii imesaidia kuwa na picha halisi ya miradi ya maendeleo kwa kuwa taarifa za msingi za mradi kama vile faida za mradi, mahitaji ya rasilimali fedha na ukomo wa mradi; na
- iv. Baadhi ya mapungufu yaliyokuwa yanajitokeza katika uandaaji wa bajeti ya maendeleo, hususan, katika shughuli zilizopangwa kufanyika katika mwaka

2013/14 yalipungua. Maboresho yalionekana katika maeneo mbalimbali kama vile:- Mpango-kazi kuwa na vigezo mahsusi vya kupima matokeo ya utekelezaji; na Mpango kazi kuwiana na Mtiririko wa fedha.

5.4.2 Changamoto

Pamoja na mafanikio yaliyopatikana katika utekelezaji wa miradi ya maendeleo, kulikuwa na changamoto mbalimbali zilizojitokeza. Changamoto hizo ni pamoja na hizi zifuatazo:-

- i. Miradi mingi ipo nyuma ya ratiba kutokana na changamoto mbalimbali ikiwemo upatikanaji wa fedha na madeni ya miaka iliyopita;
- ii. Ushiriki mdogo wa Sekta binafsi katika kutelekeza uwekezaji unaozingatia vipaumbele vya Mpango wa Mwaka;
- iii. Upembuzi yakinifu na usanifu wa kina kujirudiarudia kwa baadhi ya miradi kutokana na sababu mbalimbali ikiwemo kupitwa na wakati na masharti ya wafadhili; na
- iv. Upatikanaji wa ardhi iliyopimwa kwa ajili ya kuwezesha mradi kutekelezwa.

5.4.3 Hatua zilizochukuliwa katika kukabiliana na Changamoto

Serikali imekuwa ikichukua hatua mbalimbali katika kukabiliana na changamoto zilizojitokeza. Hatua zinazopendekezwa ni pamoja na hizi zifuatazo:-

- i. Kuendelea na juhudi za kuboresha ukusanyaji wa mapato ya ndani (ya kodi na yasiyo ya kodi); uchambuzi wa misamaha ya kodi na kupanua wigo wa kodi;
- ii. Serikali inakamilisha hatua ya kutangaza kanuni za kutekeleza sheria ya ubia baina ya sekta ya umma na binafsi kwenye gazeti la Serikali ili utekelezaji wa sheria hiyo uweze kuanza mwaka 2013/14. Aidha, katika mwaka 2014/15 Serikali itaanzisha mfuko wa kuwezesha ubia baina ya sekta ya umma na binafsi ili kuongeza ushiriki wa sekta binafsi katika utekelezaji wa miradi ya maendeleo;
- iii. Wizara na Taasisi kuzingatia mipango kazi ya utekelezaji wa miradi ya maendeleo; na
- iv. Utekelezaji wa mpango wa matumizi bora ya ardhi ikiwa ni pamoja na kutenga maeneo ya uwekezaji.

5.5 Utekelezaji wa Mfumo wa Matokeo Makubwa Sasa

Utekelezaji wa Mfumo wa Matokeo Makubwa Sasa umekuwa ukiendelea katika mikondo mikuu miwili inayotegemeana. Mkondo wa kwanza ni kujenga na kuimarisha mfumo utakaohakikisha kuwa matokeo tarajiwa katika mikakati ya maendeleo yanapatikana, na mkondo wa pili ukiwa ni kusimamia, kufuatilia na kutathmini utekelezaji wa miradi iliyoaininishwa katika maeneo makuu sita yaliyohusika na awamu ya kwanza ya uchambuzi wa Kimaabara (Uchukuzi, Kilimo, Elimu, Maji, nishati ya umeme, na ukusanyaji wa mapato).

Utekelezaji wa miradi ya Matokeo Makubwa Sasa ulianza baada ya uchambuzi wa maabara kukamilika ambapo Mawaziri wa wizara sita zinazotekeleza mfumo huo waliingia mikataba ya Utendaji na Mheshimiwa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania. Aidha, Makatibu Wakuu katika wizara hizo pamoja na watendaji wao, wakuu wa mikoa yote, Makatibu Tawala wa mikoa, pamoja na watendaji wao, wote waliingia mikataba hiyo ya utendaji kazi ili kufikia malengo yaliyowekwa. Kuanzia Julai 2013 utekelezaji huu umekuwa ukifuatiliwa na kusimamiwa kwa njia ya zifuatazo:

- i. Kuundwa kwa Vitengo Maalum vya Ufuatiliaji katika wizara (Ministerial Delivery Unit – MDU) ambavyo huandaa taarifa za utekelezaji za kila wiki na kila mwezi na kuziwasilisha Ofisi ya Raisi, Usimamizi na Ufuatiliaji wa Miradi ya Maendeleo;
- ii. Kuundwa na kuanza kazi kwa Kamati Maalum za kusimamia utekelezaji katika eneo kuu la Matokeo (NKRA Steering Committees) katika wizara husika. Kamati hizi zimeundwa na wawakilishi wa wadau muhimu katika kuhakikisha miradi inatekelezwa na matokeo tarajiwa yanapatikana. Kamati hizi zinaongozwa na Mawaziri husika na zinakutana mara moja kila mwezi kujadili mwenendo wa utekelezaji, hususan, kutatua vikwazo na kushughulikia changamoto mbalimbali zinazojitokeza katika utekelezaji; na
- iii. Kuundwa na kuanza kazi kwa Baraza la Kusimamia Mageuzi na Utekelezaji (Transformation and Delivery Council – TDC). Baraza hili ambalo Mwenyekiti wake ni Mheshimiwa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ndilo lenye mamlaka ya kusimamia utekelezaji wa Mfumo wa Matokeo Makubwa Sasa.

Katika kuhakikisha kuwa mfumo kwa Matokeo Makubwa Sasa unatoa matokeo tarajiwa, mfumo ulioundwa kusimamia utekelezaji wa mfumo wa MMS ni kama ilivyoonyeshwa katika mchoro hapa chini.

Mchoro Na. 1: Mfumo wa Kuhakikisha kuwa Mkakati wa Tekeleza kwa Matokeo Makubwa Sasa Inatoa Matokeo Tarajiwa

Chanzo: Ofisi ya Raisi, Usimamizi na Ufuatiliaji wa Miradi ya Maendeleo

5.6 Muhtasari wa Ratiba ya Utekelezaji

Jedwali na 5.1. linaelezea muhtasari wa ratiba ya mwaka ya utekelezaji wa shughuli mbalimbali za utayarishaji mapendekezo ya Mpango wa Maendeleo wa Mwaka 2015/16, na taasisi zitakazohusika kwa kila shughuli.

JEDWALI NA 5.1: RATIBA YA UANDAAJI WA MAPENDEKEZO YA MPANGO WA TAIFA WA MAENDELEO WA MWAKA 2015/16

Shughuli	Muda	Mamlaka Husika
Kuandaa Rasimu ya Mapendekezo ya Mpango wa Maendeleo wa Mwaka 2015/16	Agosti 2014	Ofisi ya Rais, Tume ya Mipango
Kuwasilisha rasimu ya Mapendekezo ya Mpango wa Maendeleo wa Mwaka 2015/16 kwa wadau mbalimbali	Oktoba, 2014	Ofisi ya Rais, Tume ya Mipango, Wizara, Idara, mashirika / Serikali za Mitaa na Sekta Binafsi
Kufuatilia utekelezaji wa miradi ya kipaumbele	Septemba na Desemba 2014 Machi na Juni 2015	Ofisi ya Rais, Tume ya Mipango na Wizara /Taasisi husika
Kupitia rasimu ya Mapendekezo ya Mpango wa Maendeleo wa Mwaka 2015/16 kwa wadau mbalimbali	Oktoba, 2014	Ofisi ya Rais, Tume ya Mipango, Wizara, Idara, mashirika / Serikali za Mitaa

Shughuli	Muda	Mamlaka Husika
Kuwasilisha rasimu ya Mapendekezo ya Mpango wa Maendeleo wa Mwaka 2015/16 kwa Kamati ya Bunge ya Mipango	Novemba, 2014	Ofisi ya Rais, Tume ya Mipango na Bunge
Kuandaa rasimu ya Mpango wa Maendeleo wa Taifa wa mwaka 2015/16	Desemba 2014- Mei 2015	Ofisi ya Rais, Tume ya Mipango na Wizara, Idara Zinazojitegemea na Wakala wa Serikali
Uchambuzi wa miradi ya maendeleo kwa mwaka 2015/16	Februari-Machi, 2015	Ofisi ya Rais, Tume ya Mipango, Wizara ya Fedha na Wizara, Idara Zinazojitegemea na Wakala wa Serikali
Kuwasilisha Mpango wa Maendeleo wa Taifa wa Mwaka 2015/16 Bungeni	Juni, 2015	Ofisi ya Rais, Tume ya Mipango

SURA YA SITA

KUKABILIANA NA VIASHIRIA HATARISHI VYA UTEKELEZAJI WA MPANGO

6.1 Utangulizi

Mpango wa Maendeleo wa Taifa wa Mwaka 2014/15 utatekelezwa katika mazingira ambayo uchumi wa Dunia unaendelea kuimarika. Kulingana na taarifa ya Shirika la Fedha la Kimataifa (Aprili, 2014), uchumi wa Dunia umeimarika kutoka kiwango cha ukuaji wa asilimia 3.0 mwaka 2013 hadi 3.7 mwaka 2014 ambapo kiwango cha ukuaji wa uchumi katika ukanda wa Ulaya kimeongezeka kutoka asilimia -0.4 mwaka 2013 hadi asilimia 1.0 mwaka 2014. Vile vile, uchumi wa Bara la Afrika Kusini mwa Jangwa la Sahara umekua kutoka asilimia 5.1 mwaka 2013 hadi asilimia 6.1 mwaka 2014.

Pamoja na uchumi wa Dunia kuimarika, bado kuna vihatarishi vinavyoweza kuathiri utekelezaji wa Mpango wa Maendeleo wa Taifa wa Mwaka 2014/15. Hali hii itailazimu Serikali kuchukua hatua madhubuti za kukabiliana na vishiria hatarishi ili kuwezesha utekelezaji wa Mpango.

6.2 Viashiria hatarishi vya Utekelezaji wa Mpango

Vihatarishi ambavyo vinaweza kupunguza kasi ya utekelezaji wa Mpango wa Maendeleo wa mwaka 2014/15 ni pamoja na:-

- i. **Mabadiliko ya Tabianchi:** Kutokana na ongezeko la uharibifu wa mazingira hususan unaosababishwa na ukataji ovyo wa miti na kuongezeka kwa shughuli za kiuchumi na kijamii katika utumiaji wa rasilimali asili usio endelevu, imepelekea kuwepo kwa mvua nyingi zisizotabirika na zisizokuwa na msimu, ukame na mafuriko na hivyo kuathiri shughuli za kiuchumi na kijamii. Hali hii, iikitokea inaweza kuathiri utekelezaji wa Mpango wa maendeleo wa mwaka 2014/15 kwa kuwa fedha nyingi zitatumika kukabiliana na dharura hizo;
- ii. **Ongezeko la Idadi ya Watu:** Mwaka 2013 Tanzania Bara ilikadirwa kuwa na idadi ya watu milioni 44.8 ambapo kiwango cha ukuaji wa idadi ya watu kimepungua kutoka wastani wa asilimia 2.9 mwaka 2002 hadi asilimia 2.7. Kiwango hiki bado ni kidogo ikilinganishwa na kasi kubwa ya ongezeko halisi la idadi ya watu. Ongezeko kubwa la idadi ya watu huathiri upangaji na utekelezaji wa mipango ya maendeleo kutokana na rasilimali fedha nyingi kuhitajika katika utoaji wa huduma za jamii kama vile elimu, afya na maji hivyo kupunguza uwezo wa Serikali kuwekeza katika maeneo ya kimkakati na kupunguza kasi ya utekelezaji wa Mpango; na
- iii. **Upatikanaji wa Fedha za Mikopo:** Utekelezaji wa miradi ya maendeleo umekuwa ukitegemea misaada kutoka katika mashirika ya kifedha na nchi washirika wa maendeleo. Mara nyingi upatikanaji wa mikopo hiyo umekuwa ukichelewa sana kutokana na majadiliano ambayo huchukua muda mrefu. Kuchelewa kupatikana kwa fedha za mikopo kunaweza kuathiri utekelezaji wa mpango;

6.3 Hatua za Kukabiliana na Viashiria Hatarishi vya Utekelezaji

Katika kukabiliana na viashiria hatarishi vya utekelezaji wa Mpango wa Maendeleo mwaka 2014/15, Serikali italazimika kuchukua hatua zifuatazo:-

- i. Kujenga uelewa wa wananchi juu ya utunzaji wa mazingira;
- ii. Kujenga uwezo wa kitaasisi katika kukabiliana na majanga (preparedness and surveillance);
- iii. Kuendelea kutoa elimu kuhusu uhusiano kati ya ukuaji wa idadi ya watu na ukuaji wa uchumi na kupunguza umaskini;
- iv. Kuhakikisha kuwa ukuaji wa uchumi unakuwa shirikishi na kuendelea kuboresha huduma za jamii hususan elimu na afya;
- v. Kuharakisha zoezi la tathmini ya nchi kuweza kukopa katika masoko ya fedha na mitaji kimataifa;
- vi. Majadiliano ya mikopo baina ya Serikali na mashirika ya kifedha kufanyika mapema ili mikopo ya kugharamia miradi ya maendeleo ipatikane kwa wakati
- vii. Kuhakikisha kuwa fedha zilizotengwa kwenye miradi ya maendeleo zinalindwa kwa ajili ya utekelezaji wa shughuli zilizopangwa;
- viii. Kupunguza utegemezi wa mikopo isiyo ya kibiashara na misaada kwa kuimarisha mifumo ya ukusanyaji na usimamizi wa mapato, kuongeza wigo wa kodi na kuharakisha urasimishaji wa sekta isiyo rasmi; na
- ix. Kukamilisha uandaaji wa "Public Investment Management Operational Manual" ili kuwezesha sekta binafsi kushiriki kikamilifu katika kugharamia utekelezaji wa miradi ya maendeleo.

KIAMBATANISHO NA. I: UTEKELEZAJI WA MIRADI YA MAENDELEO – 2013/14

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
Miundombinu (Reli)	Kubadilisha km 197 za njia ya reli kwa kuweka reli ya kiwango cha ratili 80 kwa yadi	<ul style="list-style-type: none"> • Kutandika reli nzito ya ratili 80 kwa yadi kwa km 89 kati ya Kitaraka na Malongwe; na • Kukarabati mtambo wa kuzalisha kokoto ulipo mkoani Tabora. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilika kwa kutandikwa reli nzito ya ratili 80 kwa yadi urefu wa km 89; • Kuendelea kuweka na kushindilia kokoto kuimarisha tuta ili treni ziweze kupita kwa usalama na kasi zaidi pamoja na zoezi la uungaji wa reli hiyo kwa kutumia teknolojia ya "Themit Welding"; na • Kukamilika kwa matengenezo ya kawaida ya mgodi ulioko Tura na mitambo yake ambayo yamewezesha uzalishaji wa kokoto.
	Ukarabati wa Reli (Kaliua-Mpanda)	<ul style="list-style-type: none"> • Kuendelea na matengenezo ya njia kati ya Kaliua na Mpanda ili huduma za reli ziweze kutolewa kwa usalama katika maeneo hayo 	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilika kwa ukarabati wa tuta la reli linalokatiza mto Ugalla na kukarabati daraja lake (km 112)
	Ukarabati na ununuzi wa Vichwa vya treni, Mabehewa na Vifaa mbalimbali	<ul style="list-style-type: none"> • kukamilisha ununuzi wa vichwa vya treni 13, mabehewa 22 ya abiria, mabehewa 274 ya mizigo, mabehewa 34 ya breki, mashine ya nyakua, toroli 30 na vifaa mbalimbali; • kujenga upya vichwa 8 vya treni, kukarabati mabehewa 123 ya mizigo, na kukarabati majengo ya karakana, stesheni pamoja na matengenezo ya njia ya reli 	<ul style="list-style-type: none"> • Kazi ya kutengeneza upya vichwa 8 vya treni inaendelea na tayari vichwa vitatu vimekamilika na vitano vinatarajiwa kukamilika Septemba, 2014; • Ukarabati wa mabehewa 123 unaendelea na tayari mabehewa 60 yamekamilika; • Kufanya malipo ya mwisho kwa ajili ya ununuzi wa mabehewa 24 ya breki, mabehewa 25 ya kokoto yanayotarajiwa kuwasili Julai, 2014; na • Kukamilisha malipo ya vichwa 13, mabehewa 22 ya abiria na kufanya malipo ya asilimia 50 kwa ajili ya ununuzi wa mabehewa 274 ya mizigo.

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
	Ukarabati wa Njia Kuu ya Reli	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilisha ujenzi wa madaraja matatu yaliyoko km 293, km 303, na km 517 kutoka DSM; • kufanya usanifu wa madaraja yaliyo chini ya tani 15 kwa ekseli kufikia tani 25 kwa ekseli. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilika ujenzi wa daraja lililopo km 293 kutoka Dar es Salaam kwa kiwango cha kuwezesha treni kupita; • Kukamilika ujenzi wa daraja lililopo km 303 kutoka Dar es Salaam; • Ujenzi wa daraja lililopo km 517 kati ya stesheni za Bahi na Kintinku umekamilika; na • Mshauri Mwelekezi atakayefanya tathmini na usanifu wa madaraja ili kufikia uwezo wa kupitisha uzito wa tani 25 kwa ekseli amepatikana.
	Mradi wa Reli ya Kati ya Isaka – Mwanza	<ul style="list-style-type: none"> • Kufanya usanifu wa kina wa njia ya reli kati ya Isaka – Mwanza ili iendane na kiwango cha njia ya reli kati ya Dar es Salaam - Isaka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuanza kwa kazi ya kufanya usanifu wa kina wa uinujaji wa kiwango cha reli kutoka Isaka hadi Mwanza kuwa cha kimataifa (standard gauge).
	Mradi wa Reli Mtwara – Mbamba bay na Mchuchuma – Liganga	<ul style="list-style-type: none"> • Kufanya upembuzi yakinifu wa njia ya reli ya kati ya Mtwara – Mbamba bay na matawi ya Mchuchuma na Liganga kwa kiwango cha kimataifa cha standard gauge (mm 1,435). 	<ul style="list-style-type: none"> • Mtaalam mwelekezi wa kufanya upembuzi yakinifu wa njia ya reli ya kati ya Mtwara – Mbamba bay na matawi ya Mchuchuma na Liganga kwa kiwango cha kimataifa cha standard gauge (mm 1,435) ameshapatikana ambaye ni Kampuni ya <i>Dong Myeong</i> kutoka Korea Kusini.
	Reli ya Tanga (Mwambani) – Arusha – Musoma	<ul style="list-style-type: none"> • Kulipa fidia ya wakazi wa Mwambani; • Usanifu wa kina wa njia ya reli kati ya Tanga-Arusha; na upembuzi yakinifu wa njia ya reli kati ya Arusha - Musoma. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kulipa fidia wakazi wapato 607 kati ya 619 ambao wamelipwa shilingi bilioni 4.7; • Kuanza kazi ya kufanya usanifu wa kina wa kuboresha reli ya kutoka Tanga – Arusha inayofanywa na kampuni ya COWI; na • Kuanza kwa kazi ya upembuzi yakinifu na usanifu wa awali wa ujenzi wa reli mpya kwa kiwango cha "standard gauge" kutoka Arusha hadi Musoma inayofanywa na Kampuni ya H.P. Gauff kutoka Ujerumani.

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
	Ujenzi na Uboreshaji wa Reli (DSM-Isaka-Kigali)	<ul style="list-style-type: none"> Kukamilisha upembuzi wa kina wa njia ya reli kati ya Dar es Salaam – Isaka – Kigali/Keza - Msongati ili kuongeza uwezo wa reli ya kati pamoja na kuendeleza mtandao mzima wa reli. 	<ul style="list-style-type: none"> Kukamilika taarifa ya mwisho ya upembuzi wa kina inayofanywa na Mshauri mwelekezi ambaye ni Kampuni ya CANARAIL kutoka Canada; Kuanza taratibu za kumpata "Transaction Advisor" atakeyekuwa na jukumu la kuandaa, kusimamia na kuongoza zoezi la kuwapata wawekezaji kwa utaratibu wa kushirikisha sekta binafsi "PPP".
	Usafiri wa Treni Dar es Salaam	<ul style="list-style-type: none"> Kufanya upembuzi yakinifu wa njia mpya ya reli jijini Dar es Salaam. 	<ul style="list-style-type: none"> Kuchaguliwa kwa wazabuni wachache ambao waliokidhi sifa za kufanya kazi ya kazi ya upembuzi yakinifu
	Bandari ya Dar es Salaam	<ul style="list-style-type: none"> Kuboresha gati namba 1 hadi 7, ujenzi wa awamu ya pili ya ujenzi wa Boya la Mafuta (Tank-farm); Kuanza ujenzi wa gati Na. 13 na 14, na kununua chelezo (floating dock). 	<ul style="list-style-type: none"> Kukamilika kwa kazi ya upembuzi yakinifu wa gati nambari 1 hadi 7 bandari ya Dar es Salaam; kukamilika kwa "Hydrographic" na "Topographic Survey" kwa ajili ya ujenzi wa gati namba 13 na 14; kukamilika kwa nyaraka za zabuni kwa ajili yautekelezaji wa mradi wa chelezo na wazabuni waliokidhi vigezo wamewasilisha maandiko ya kina na uchambuzi unaendelea.
	Bandari Kavu ya Kisarawe, Pwani	<ul style="list-style-type: none"> Kukamilisha upembuzi yakinifu awamu ya pili; Kuanza usanifu wa kina na kuandaa michoro; na Kufanya uthamini wa fidia kwa eneo la mradi lenye hekta 1,468. 	<ul style="list-style-type: none"> Kukamilika kwa mchakato wa zabuni kwa ajili ya kumpata mkandarasi wa kufanya upembuzi yakinifu awamu ya pili; Halmashauri ya wilaya ya Kisarawe imekamilisha taratibu za kupata kibali kutoka Wizara ya Ardhi Nyumba na Maendeleo ya Makazi cha kutenga eneo la ekari 1,760 (badala ya ekari 1,468 za awali) kwa ajili ya ujenzi wa bandari kavu.
	Bandari ya Mwambani – Tanga	<ul style="list-style-type: none"> Kukamilisha usanifu wa kina, kuandaa michoro, pamoja na kuendelea kutafuta wawekezaji. 	<ul style="list-style-type: none"> Kutangazwa kwa zabuni tarehe 27 Machi, 2014 kwa wawekezaji wenye nia ya kuendeleza mradi huu kwa njia ya "Design Build Finance". Zabuni zinatarajiwa kufunguliwa tarehe 26 Juni, 2014.

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
			Mradi huu unatarajiwa kuanza kutekelezwa mwaka 2014/15.
	Bandari ya Mbegani – Bagamoyo	<ul style="list-style-type: none"> Kuendelea na kazi ya uthamini wa mali na kulipa fidia; Kufanya usanifu wa kina na kuandaa michoro kwa ajili ya ujenzi wa bandari ya Mbegani; Kuendelea kushirikiana na wawekezaji wenye nia ya kuwekeza katika bandari hiyo. 	<ul style="list-style-type: none"> Kusainiwa kwa makubaliano ya utekelezaji (Implementation Agreement) kati ya Serikali na Kampuni ya <i>China Merchants Holdings International Limited</i> (CMHI); Kazi ya tathmini ya mali zilizo kwenye eneo husika itakamilika Juni, 2014 na malipo ya fidia yatafanyika katika mwaka wa fedha 2014/2015.
	Bandari ya Mtwara	<ul style="list-style-type: none"> Kuendelea na hatua ya pili ya usanifu wa kina; Kuandaa michoro kwa ajili ya ujenzi wa miundombinu; Kufanya tathmini ya fidia na taratibu za umiliki wa ardhi. 	<ul style="list-style-type: none"> Kutangazwa kwa zabuni tarehe 28 Machi, 2014 kwa wawekezaji wenye nia ya kuendeleza mradi huu kwa njia ya ubia. Zabuni zinatarajiwa kufunguliwa tarehe 25 Juni, 2014. Mradi huu unatarajiwa kuanza kutekelezwa mwaka wa fedha 2014/15; Kukodisha eneo la hekta 10 kwa Mamlaka ya Maeneo Maalum ya Uwekezaji mwezi Januari 2014 kwa ajili ya uendelezaji wa bandari huru.
	Bandari ya Kigoma	<ul style="list-style-type: none"> Kuendelea na hatua ya usanifu wa kina na kuandaa michoro kwa ajili ya upanuzi wa bandari ya Kigoma. 	<ul style="list-style-type: none"> Kukamilika kwa uthamini wa mali katika eneo la upanuzi wa bandari eneo la Kibirizi (Hekta 10). uthamini wa mali umekamilika kwa eneo la bandari kavu eneo la Katosho lenye hekta 80,
	Bomba la Gesi (Mtwara - Dar es Salaam)	<ul style="list-style-type: none"> Ujenzi wa bomba la gesi lenye urefu wa km 542 na kipenyo cha inchi 36 kutoka Mnazi bay (Mtwara) na Songosongo (Lindi) hadi Dar es Salaam uliendelea kutekelezwa. 	<ul style="list-style-type: none"> Kukamilisha upokeaji wa mabomba ya gesi ambapo mabomba yote yamewasili nchini kwa ajili ya ujenzi wa mradi wenye urefu wa kilomita 542; Kukamilika kwa ufukiaji wa mabomba kwa umbali wa kilomita 182, sawa na asilimia 34;

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
			<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilika kwa ujenzi wa bomba la baharini lenye urefu wa kilomita 25.6;na • Maandalizi ya kufunga mitambo ya gesi asilia yamekamilika kwa asilimia 45.
	Mtambo wa Kufua Umeme Kinyerezi I (MW 150)	<ul style="list-style-type: none"> • Ujenzi wa majengo ya mitambo; • Kituo cha kupoozea umeme na miundombinu yake; • Ununuzi, usafirishaji na ufungaji wa mitambo pamoja na vifaa vitakavyotumika katika uzalishaji wa umeme. 	<ul style="list-style-type: none"> • kuwasili kwa mitambo miwili yenye jumla ya MW 75 kati ya manne (4); • Kukamilika kwa ujenzi wa misingi ya kufungia majenereta na matanki mawili (2) ya kuhifadha mafuta kwa matumizi ya dharura; na • Kuendelea na ujenzi wa majengo ya utawala, karakana na miundombinu ya barabara na maji ndani ya eneo la mradi.
	Mtambo wa Kufua Umeme Kinyerezi II (MW 240)	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilisha nyaraka za miradi ikiwemo mikataba ya mikopo kati ya Serikali na SUMITOMO. 	<ul style="list-style-type: none"> • kukamilika kwa majadiliano ya mkopo wa asilimia 85 ya gharama ya mradi kati ya Serikali na Benki za Sumitomo Mitsui Banking Corporation (SMBC) na Japan Bank of International Cooperation (JBIC) za Japani; na • Kuidhinishwa kwa mkopo wa asilimia 15 ya gharama ya mradi kutoka Benki ya Maendeleo ya Afrika Kusini (DBSA).
	Mradi wa makaa ya mawe Mchuchuma – Njombe	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilisha tathmini ya athari za mazingira na kulipa fidia kwa wananchi waishio eneo la mradi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilika utafiti juu ya athari za mazingira na kijamii, kuanza majadiliano na TANESCO juu ya uuzaji wa umeme, na kuomba leseni ya kuchimba madini.

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
	Mradi wa Makaa ya Mawe Kiwira (MW 200)	<ul style="list-style-type: none"> • Kulipa madeni yote na kuendelea na taratibu za kupata mwekezaji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilisha malipo ya madeni ambapo Mfuko wa Hifadhi ya Jamii NSSF na Benki ya CRDB walilipwa madai yao yote; • Kukamilisha taratibu za kurejesha mgodi Serikalini kutoka Kampuni ya TanPower Resource Ltd; na • Kupitia upya taarifa za kitaalamu za utafiti, upembuzi yakinifu na mazingira zilizofanyika miaka ya nyuma zilipitiwa upya.
	Mradi wa Makaa ya Mawe Ngaka – Ruvuma	<ul style="list-style-type: none"> • Kufua umeme wa MW 200 katika awamu ya kwanza. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuendelea kwa majadiliano kati ya TANESCO na Kampuni ya TANCOAL kuhusu mauzo ya umeme wa MW 200 unaotarajiwa kufuliwa.
	Umeme wa Msongo wa kV 400 (North – West Grid)	<ul style="list-style-type: none"> • Ujenzi wa njia ya umeme wa msongo wa kV 400 yenye urefu wa kilomita 340 kutoka Mbeya hadi Sumbawanga; • Ujenzi wa vituo vikubwa vipya vya kupoozea umeme vya Mbeya (sehemu ya Uyole) na Sumbawanga. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilika kwa kazi ya kupitia upya taarifa ya tathmini ya Athari za Kimazingira na Kijamii (ESIA) iliyofanyika Oktoba, 2013; na • Kuboresha upembuzi yakinifu wa awali kutoka kV 220 kwenda kV 400.
	Umeme wa Msongo wa kV 400 Iringa – Shinyanga	<ul style="list-style-type: none"> • Ujenzi wa njia ya umeme wa msongo wa kV 400, Mbeya – Sumbawanga (km 340); • Ujenzi wa vituo vya kupoozea umeme vya Uyole (Mbeya) na Sumbawanga (Rukwa). 	<ul style="list-style-type: none"> • Kupatikana kwa wakandarasi wa mradi ambapo mikataba ilisainiwa rasmi Novemba 2013 kati ya TANESCO na Kampuni za KEC International Limited na Jyoti Structures Limited za India; • Kukamilika kwa ulipaji wa fidia kwa maeneo yaliyosalia kwenye Wilaya za Igunga, Kishapu na Shinyanga; • Kuendelea na upimaji, utayarishaji, usanifu na uidhinishaji wa michoro.
	Umeme wa Msongo kV 220	<ul style="list-style-type: none"> • Kufanya uthamini wa mali ndani ya njia ya kusafirishia umeme (km 250) na 	<ul style="list-style-type: none"> • Kusainiwa kwa mkataba Januari 2014 kati ya TANESCO na Kampuni ya Isolux ya Hispania kwa ajili ya ujenzi wa

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
	Makambako – Songea	<p>kulipa fidia;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kusafisha njia ya umeme kilomita 250 pamoja na viwanja patakapojengwa vituo vya kupoozea umeme eneo la Madaba na Songea. 	<p>miundombinu ya kusambaza umeme na kuunganisha wateja;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kukamilisha uchambuzi wa zabuni kwa ajili ya ujenzi wa njia ya usafirishaji umeme kutoka Makambako – Songea; • Ulipaji fidia kufikia asilimia 95 kwa watakapoisha mradi katika maeneo ya Mkoa wa Ruvuma; na • Kuendelea na uhakiki wa malipo kwa Mkoa wa Njombe.
	Miradi ya Umeme Vijijini	<ul style="list-style-type: none"> • Ujenzi wa njia ya kupeleka umeme yenye msongo wa kV 33, km 15,000; • Ujenzi wa njia za kusambaza umeme za msongo wa volti 400, km 8,000 na ufungaji wa vipoza umeme 3,300. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wateja wapya 138,931 waliunganishwa umeme sawa na asilimia 92.62 ya lengo la wateja wapya 150,000 kwa mwaka. • REA imesaini mikataba 35 na wakandarasi 16 wa kutekeleza Awamu ya Pili ya Mradi Kabambe wa Usambazaji Umeme Vijijini katika mikoa mbalimbali Tanzania Bara.
Ujenzi	Barabara Kuu	<ul style="list-style-type: none"> • Kujenga kilometa 495 kwa kiwango cha lami; • Kukarabati kilomita 190 za barabara kuu kwa kiwango cha lami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilisha ujenzi wa kilometa 600.17 za barabara kuu kwa kiwango cha lami sawa na asilimia 121 ya lengo la kilometa 495; na • Kukamilisha ukarabati wa kilometa 193.5 za barabara kuu kwa kiwango cha lami sawa na asilimia 102 ya lengo la kilometa 190.
	Kidatu – Ifakara – Lupilo – Malinyi – Londo – Lumecha / Songea (km 396)	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilisha upembuzi yakinifu na usanifu wa kina wa barabara 	<ul style="list-style-type: none"> • Taratibu za kumpata Mhandisi Mshauri zimekamiliika; na • Rasimu ya mkataba imeandaliwa na kuwasilishwa Benki ya Maendeleo ya Afrika kwa ajili ya kupata kibali

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
	Barabara ya Sumbawanga – Mpanda – Nyakanazi (km 829)	<ul style="list-style-type: none"> Lengo ni kujenga barabara hii katika sehemu nne za utekelezaji ambazo ni: Sumbawanga – Kanazi (km 75), Kanazi – Kizi – Kibaoni (km 76.6), Sitalike – Mpanda (km 36.9) na Mpanda – Uvinza - Nyakanazi (km 582.4). 	<ul style="list-style-type: none"> Barabara ya Sumbawanga – Kanazi: i kusafisha barabara km 45, kujenga tuta la barabara km 34.8, kujenga tabaka la chini la msingi km 27.5, kujenga tabaka la juu la msingi km 25 na tabaka la lami km 25. Utekelezaji wa barabara hii umefikia asilimia 47; Barabara ya Kanazi – Kibaoni ni kusafisha barabara km 76.6, kujenga tuta la barabara km 25, kujenga tabaka la chini la msingi km 2, kujenga tabaka la juu la msingi km 0.5. Utekelezaji wa barabara hii umefikia asilimia 35; Barabara ya Sitalike – Mpanda kazi zilizofanyika ni kujenga tuta la barabara km 12, na kujenga tabaka la kwanza la msingi km 8. Utekelezaji wa barabara hii umefikia asilimia 35; na Barabara ya Mpanda – Uvinza (km 195.4): Usanifu wa kina wa barabara hii umekamilika.
	Barabara ya Mbeya – Makongorosi Rungwa-Itigi-Mkiwa (km 528)	<ul style="list-style-type: none"> Kuendelea na ujenzi kwa kiwango cha lami katika sehemu nne za utekelezaji ambazo ni: Mbeya-Lwanjilo (km 36), Lwanjilo-Chunya (km 36), kipande cha Chunya – Makongorosi (km 43); Kukarabati barabara ya Makongorosi – Rungwa-Itigi - Mkiwa (km 413) kwa kiwango cha changarawe. 	<ul style="list-style-type: none"> Barabara ya Mbeya – Lwanjilo: Kujenga tuta la barabara km 22.8 ambapo utekelezaji umefikia asilimia 21; Barabara ya Lwanjilo – Chunya: Kujenga tuta la barabara km 34.31, tabaka la msingi km 25.75, na tabaka la juu km 20.2. Utekelezaji umefikia asilimia 75; Barabara za Chunya – Makongorosi na Makongorosi – Mkiwa: Usanifu wa miradi hii umekamilika na ujenzi utafanyika kwa awamu kulingana na upatikanaji wa fedha.

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
	Barabara ya Manyoni – Itigi – Tabora (km 264.35)	<ul style="list-style-type: none"> • Ujenzi kwa kiwango cha lami katika sehemu tatu za utekelezaji ambazo ni: Tabora – Nyahua (km 85), kipande cha Manyoni – Itigi – Chaya (km 89.35), na Nyahua – Chaya (km 90). 	<p>barabara ya Manyoni – Itigi – Chaya: Kujenga tuta la barabara km 84, tabaka la chini la msingi km 40, tabaka la juu la msingi km 38.35 na tabaka la lami km 37.9. Utekelezaji wa barabara hii umefikia asilimia 49;</p> <p>Barabara ya Tabora – Nyahua, kazi zilizotekelezwa ni kujenga tuta la barabara km 44.4, tabaka la msingi km 35.5, tabaka la juu km 35.3 na tabaka la lami km 31.5. Utekelezaji wa barabara hii umefikia asilimia 60; na</p> <p>Barabara ya Chaya – Nyahua: taratibu za kumpata Mhandisi Mshauri kwa ajili ya kufanya mapitio ya upembuzi yakinifu na usanifu wa kina zinaendelea.</p>
	Barabara ya Tunduma – Sumbawanga (km 223.2):	<ul style="list-style-type: none"> • Kuendelea na kazi ya ujenzi kwa kiwango cha lami katika sehemu tatu za utekelezaji ambazo ni:- Tunduma – Ikana (km 63.7), Ikana – Laela (km 64.2), na Laela – Sumbawanga (km 95.31). 	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilisha kwa barabara za Tunduma – Ikana na Ikana – Laela. • Barabara ya Laela – Sumbawanga, kazi zilizofanyika ni kujenga tuta la barabara km 65.6, kujenga tabaka la chini la msingi km 62.7 kujenga tabaka la kwanza la la lami km 57.8, na tabaka la pili la lami km 47.18.
	Barabara ya Dodoma – Babati (km 251.4)	<ul style="list-style-type: none"> • Kuendelea na kazi ya ujenzi kiwango cha lami kwenye barabara hii katika sehemu tatu za utekelezaji ambazo ni:- Dodoma – Mayamaya (km 43.65), Mayamaya – Mela, Mela – Bonga (km 88.8) na Bonga – Babati (km 19.2): 	<ul style="list-style-type: none"> • kukamilika kwa ujenzi kwa barabara ya Bonga – Babati; • Barabara ya Dodoma – Mayamaya: kujenga tuta la barabara km 37.1, kujenga tabaka la kwanza km 35, kujenga tabaka la juu km 34 na kujenga tabaka la lami km 34.13. Utekelezaji wa barabara hii umefikia asilimia 74; • Barabara za Mayamaya – Mela na Mela – Bonga: Mikataba ya ujenzi ilisainiwa tarehe 2 Desemba, 2013 na wakandarasi wanaendelea na maandalizi kwa ajili ya kuanza ujenzi.

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
	Barabara ya Iringa – Dodoma (km 259.8)	<ul style="list-style-type: none"> Kuendelea ujenzi kiwango cha lami kwenye barabara hii katika sehemu tatu za utekelezaji ambazo ni:- Iringa – Migori km 95.2, Migori – Fufu km 93.8, na Fufu – Dodoma km 70.9. 	<ul style="list-style-type: none"> Barabara ya Iringa – Migori: Kusafisha eneo la ujenzi, km 86, kujenga tuta la barabara km 85.9, kujenga tabaka la kwanza la msingi km 83.1, kujenga tabaka la juu la msingi km 67.3, na tabaka la lami km 69.15. Barabara hii umefikia asilimia 75; Barabara ya Migori Fufu: kazi zilizotekelezwa ni kusafisha eneo la ujenzi km 93.8, kujenga tuta la barabara km 91.7, kujenga tabaka la kwanza la msingi km 72.2, tatabaka labaka la juu km 69.2 na ta km 69.2 na tabaka la lami km 68.2. Barabara hii umefikia asilimia 72.; Barabara ya Fufu – Dodoma: kazi zilizofanyika ni kusafisha eneo la ujenzi km 70.9, kujenga tuta la barabara km 70.9, kujenga tabaka la kwanza la msingi km 70.9, tabaka la juu la msingi km 70.9 na tabaka la lami km 68. Utekelezaji wa barabara hii umefikia asilimia 90.
	Barabara ya Arusha – Namanga (km 105)	<ul style="list-style-type: none"> Kukamilisha ujenzi wa barabara kwa kiwango cha lami Kuendelea na ujenzi wa Kituo cha pamoja cha forodha (OSPB). 	<ul style="list-style-type: none"> Barabara hii imekamilika kwa kiwango cha lami; kazi ya ujenzi wa kituo cha pamoja cha Forodha (OSBP) umefikia asilimia 96.67.
	Barabara ya Nyanguge – Musoma (km165.5) na Usagara – Kisesa (km 51)	<ul style="list-style-type: none"> Kuendelea na ujenzi kiwango cha lami kwenye Barabara hii katika sehemu tatu za utekelezaji ambazo ni:- Mwanza/Mara Boarder – Musoma km 85.5, Kisesa – Usagara km 17, na Nansio – Kisesa – Bunda (Kisorya – Bunda) km 50. 	<ul style="list-style-type: none"> Barabara ya Mara Boarder – Musoma : kujenga tuta la barabara km 83.5, kujenga tabaka la kwanza la msingi km 81.3, kujenga tabaka la juu la msingi km 80 na kujenga tabaka la lami km 76.2. Barabara hii umefikia asilimia 89; Barabara ya Kisesa – Usagara: kukamilisha km 10.18 za tuta la barabara. Utekelezaji umefikia asilimia 8; Barabara ya Kisorya – Bulambwa maandalizi ya kuanza ujenzi yanaendelea.

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
	Barabara ya Isaka – Lusahunga (km 242)	<ul style="list-style-type: none"> Kuendelea na kazi ya ukarabati kwa kiwango cha lami 	<ul style="list-style-type: none"> Barabara ya Isaka – Ushirombo imekamilika; na Barabara ya Isaka – Ushirombo: kujenga kilomita 53.5 sawa na asilimia 49.
	Barabara ya Sumbawanga – Matai – Kasanga Port (km 112)	<ul style="list-style-type: none"> Kuendelea na kazi ya ujenzi kwa kiwango cha lami 	<ul style="list-style-type: none"> Kufanya usanifu wa kina km 100, kusafisha barabara km 80; Kujenga tuta la barabara km 62, kujenga tabaka la msingi km 54; Kujenga tabaka la juu km 36.8 na tabaka la lami km 32.8;
	Arusha – Moshi – Holili Pamoja na Arusha Bypass (km 140)	<ul style="list-style-type: none"> Kuanza ukarabati sehemu ya Arusha-Moshi-Holili kwa kiwango cha lami 	<ul style="list-style-type: none"> Taratibu za manunuzi kwa ajili ya kumpata Mkandarasi wa ujenzi wa njia nne wa sehemu ya Sakina – Tengeru (km 14.10) na sehemu ya Arusha Bypass (km 42.41) zinaendelea. Zabuni za ujenzi zimetangazwa mwishoni mwa Machi, 2014.
	Barabara ya Mbinga – Mbambabay (km 66)	<ul style="list-style-type: none"> Kufanya usanifu wa kina na kumpata Mkandarasi wa ujenzi. 	<ul style="list-style-type: none"> Usanifu wa kina wa barabara hii umekamilika. Hatua itakayofuata ni ya kumpata Mkandarasi wa ujenzi.
	Barabara za Mikoa	<ul style="list-style-type: none"> Kukarabati jumla ya km 867.6 kiwango cha changarawe, ujenzi wa km 66.1 kiwango cha lami. 	<ul style="list-style-type: none"> Kukamilika ujenzi wa km 22.3 za barabara kwa kiwango cha lami; Kukamilika ukarabati wa km 145.1 kiwango cha changarawe.

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
	Barabara za Kupunguza Msongamano Mijini	<p>Kuendelea kutekeleza miradi wa kupunguza msongamano katika jiji la Dar es Salaam.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ubungo Bus Terminal – Mabibo – Kigogo Round about (km 6.4) • Kigogo Roundabout – Bonde la Msimbazi – Twiga/Msimbazi Jct (km 2.7) • Jet Corner – Vituka – Devis Corner (km 10.3) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kazi ya ujenzi imekamilika, barabara ipo katika kipindi cha uangalizi cha mwaka mmoja. • Utekelezaji umefikia asilimia 75. • Mkandarasi amemaliza kazi na kukabidhi mradi tarehe 19 Septemba, 2013.
		<ul style="list-style-type: none"> • Tabata Dampo – Kigogo na Ubungo Maziwa - External (km 2.25) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kazi za ujenzi kwa sehemu ya Tabata Dampo – Kigogo (km 1.65) zinaendelea na Mkandarasi yupo kwenye kipindi cha maandalizi. Kwa sehemu ya Ubungo Maziwa – External (km 2.25), mradi umekamilika.
		<p>Kuendelea na ujenzi wa mradi wa miundombinu ya Mabasi Yaendayo Haraka (Bus Rapid Transit Infrastructure)</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> • Package 1 – Ujenzi wa Barabara ya Morogoro (km 15.8) Kimara - Kivukoni, Magomeni - Morocco (km 3.4) na Fire - Kariakoo (km 1.7), ujenzi wa vituo 29 vya mabasi, vituo vikubwa vitatu (3) na madaraja matatu (3) kwa ajili ya waenda kwa miguu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utekelezaji (package 1) umefikia asilimia 65.
		<ul style="list-style-type: none"> • Package 2- Ujenzi wa Karakana (Depot) na Kituo cha Mabasi cha Ubungo 	<ul style="list-style-type: none"> • Utekelezaji (Package 2) Mhandisi Mshauri kwa ajili ya kufanya mapitio ya usanifu ameshaanza kazi.

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
		<ul style="list-style-type: none"> • Package 3 - Ujenzi wa Karakana (Depot) ya Jangwani 	<ul style="list-style-type: none"> • Utekelezaji (package 3) umefikia asilimia 70.
		<ul style="list-style-type: none"> • Package 4 - Ujenzi wa Kituo Kikuu cha Mabasi (Terminal) Kivukoni 	<ul style="list-style-type: none"> • Utekelezaji (package 4) umefikia silimia 95.
		<ul style="list-style-type: none"> • Package 5 - Ujenzi wa Kituo Kikuu cha Mabasi (Terminal) Kariakoo 	<ul style="list-style-type: none"> • Utekelezaji (package 5) Mkandarasi yuko kwenye hatua za maandalizi ya kuanza kazi.
		<ul style="list-style-type: none"> • Package 6 – Ujenzi wa Vituo vya Mlিশo (Feeder Stations) 	<ul style="list-style-type: none"> • Utekelezaji (package 6) ni kama ifuatavyo: Kituo cha Shekilango (25%), kituo cha Magomeni Mapipa (30%),
		<ul style="list-style-type: none"> • Package 7 – Uhamishaji wa Miundombinu ya Umeme 	<ul style="list-style-type: none"> • kituo cha Kinondoni A (40%), na kituo cha Mwinyijuma (25%).
		<ul style="list-style-type: none"> • Ujenzi wa barabara ya Mbezi (Morogoro Road) –Malambamawili – Kinyerezi - Banana (km 14) 	<ul style="list-style-type: none"> • Utekelezaji (Package 7): Kazi za uhamishaji wa miundombinu ya umeme zimekamili isipokuwa zile ambazo sehemu za kuhamishia bado hazijapatikana.
		<ul style="list-style-type: none"> • Ujenzi wa barabara ya Tegeta Kibaoni - Wazo – Goba - Mbezi Mwisho (km 20) 	<ul style="list-style-type: none"> • Mkataba wa ujenzi umesainiwa na maandalizi ya kuanza ujenzi kwa awamu ya kwanza Kinyerezi –Kifulu (km 4) umesainiwa na maandalizi ya kuanza ujenzi yanaendelea.
		<ul style="list-style-type: none"> • Ujenzi wa barabara ya Tangi Bovu - Goba (km 9) 	<ul style="list-style-type: none"> • Mkataba wa ujenzi umesainiwa na maandalizi na kuanza ujenzi unaendelea.
		<ul style="list-style-type: none"> • Ujenzi wa barabara Kimara Baruti - Msewe (km 2.6): 	<ul style="list-style-type: none"> • Mkataba wa ujenzi umesainiwa na maandalizi ya kuanza ujenzi yanaendelea.
		<ul style="list-style-type: none"> • Ujenzi wa barabara Kimara – Kilungule - External Mandela Road (km 9) 	<ul style="list-style-type: none"> • Mkataba wa ujenzi umesainiwa na maandalizi ya kuanza ujenzi yanaendelea.

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
		<ul style="list-style-type: none"> • Kibamba – Kisopwa (km 12.0) 	<ul style="list-style-type: none"> • Mkataba wa ujenzi kwa ajili ya utekelezaji wa awamu ya kwanza kutoka makutano ya barabara ya External na Mandela hadi Maji Chumvi (km 3.0) umesainiwa na maandalizi ya ujenzi yanaendelea. Ujenzi umefikia asilimia 40.
	Ujenzi wa barabara za juu (fly overs)	<ul style="list-style-type: none"> • Kuanza ujenzi wa barabara za juu pamoja na kufanya usanifu na ujenzi wa fly over kwenye makutano ya barabara ya Tazara na Mandela • Kuboresha makutano ya barabara maeneo ya chang'ombe, Ubungo, Magomeni, Mwenge, Tabata/ Mandela, na Morocco. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mradi huu haujaanza kutekelezwa kwa kuwa maandalizi hayajakamilika.
	Mradi wa Dar es Salaam – Chalinze – Morogoro Expressway	<ul style="list-style-type: none"> • Kuanza Maandalizi ya ujenzi kwa awamu ya kwanza 	<ul style="list-style-type: none"> • Maandalizi ya kumpata Mtaalam Mwelekezi (Transaction Advisor) wa kushauri kuhusu jinsi ya kutekeleza mradi yanaendelea.
	Madaraja	<ul style="list-style-type: none"> • Kuendelea na ujenzi wa daraja la Nangoo/Nanganga; Maligisu; Sibiti; Kilombero; Kavuu; Mbutu; Ruhekei; Malagarasi; Kigamboni na Momba; • Kuanza ukarabati wa daraja la Kirumi na usanifu wa daraja la Ruhuhu, pamoja na madaraja ya chuma ya dharura na mtambo wa kukagua madaraja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Daraja la Kirumi: Kazi za usanifu wa kina zimekamilika. Taratibu za kumpata Mhandisi Mshauri wa kupitia usanifu (review) na kusimamia kazi zinaendelea. • Daraja la Nangoo: Ujenzi wa daraja la Nangoo umekamilika. • Daraja la Sibiti: Maendeleo ya kazi ya ujenzi yamefikia asilimia 21. • Daraja la Maligisu: Ujenzi wa Daraja hili umekamilika kwa asilimia 98. • Daraja la Mto Kilombero: Kazi zipo katika hatua za awali

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
			<p>ambapo mkandarasi anaendelea na ujenzi wa daraja la muda kwa ajili ya kuvushia vifaa na vitendea kazi. Utekelezaji umefikia asilimia 4.5.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Daraja la Kavuu: Ujenzi wa msingi na nguzo za daraja ulikuwa unaendelea. Aidha, ununuzi wa vyuma vya daraja (Mabey Bridge Parts) umekamilika. • Daraja la Mbutu: Kazi zimefikia asilimia 96. • Ununuzi wa 'Mabey Compact Emergency Bridge Parts' upo katika hatua za mwisho. Aidha, ununuzi wa 'Crane Lorry' umekamilika. • Daraja la Ruhekei: Kazi za ujenzi zimekamilika. • Daraja la Ruhuhu: Kazi ya usanifu kwa ajili ya ujenzi wa daraja inaendelea. • Daraja la Momba: Kazi ya upembuzi yakinifu na usanifu wa kina inaendelea.
	Vivuko na Maegesho ya Vivuko	<ul style="list-style-type: none"> • Kujenga na kukarabati vivuko mbalimbali ili kuimarisha usafiri na usalama majini. 	<p>Vivuko:Ukarabati wa kivuko cha MV Chato umekamilika, kuendelea na ujenzi wa kivuko kipya huko Bangladesh kitakachotumika kati ya Dar es Salaam – Bagamoyo ambapo ujenzi utakamilika Mei, 2014, kuendelea kukarabati vivuko vya MV Kome na Geita; kuendelea na taratibu za ununuzi kwa ajili ya ukarabati wa vivuko vya MV Magogoni na MV Kilombero.</p> <p>Maegesho ya vivuko: Ujenzi wa maegesho ya kivuko cha Msangamkuu na Kilombero umekamilika; kuendelea na ujenzi wa maegesho ya Kahunda na Maisome; kuendelea na taratibu za manunuzi kwa ajili ya kuwapata Makandarasi wa</p>

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
			ujenzi wa maegesho ya vivuko vya Kilambo (Mtwara), Ukara (Mwanza), Ilagala (Kigoma), Bugolora (Mwanza) na maegesho ya vivuko vya Magogoni, Jangwani Beach na Rungwe Oceanic.
	Anuani za Makazi na Misimbo ya Posta	<ul style="list-style-type: none"> • Kuelimisha umma kuhusu mfumo huu mpya wa anuani za makazi na misimbo za posta; • Kuhamasisha taasisi, makampuni mbalimbali ya kitaifa na kimataifa kuchangia katika utekelezaji wa mradi huu; na • Kuwezesha utekelezaji katika mikoa ya Arusha na Dar es Salaam. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mwongozo wa uwekaji majina ya mitaa na uwekaji namba za nyumba pamoja na mpango wa utekelezaji kwa mkoa wa Dar es Salaam umekamilika na kuanza kutekelezwa; • Majina ya mitaa katika kata kumi zilizochaguliwa kwa ajili ya kuanza utekelezaji katika manispaa za Ilala, Temeke na Kinondoni (5-Ilala, 3-Kinondoni na 2-Temeke) yameainishwa na utekelezaji umeanza mwezi Desemba, 2013 ambapo utekelezaji utaendelea katika kata thelathini kwa lengo la kukamiliisha kata arobaini ifikapo Juni 2014; • Kubandika vibao vya anwani za makazi na Misimbo ya Posta katika ofisi arobaini (40) za Wizara na baadhi ya taasisi za Serikali zilizoko jijini Dar es Salaam; na • Mwongozo wa Anuani za Makazi na Misimbo ya Posta unaandaliwa ili kuwezesha uendeshaji wa mpango huu utakapokamilika.
	Ujenzi wa Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano	<ul style="list-style-type: none"> • Kupanua Mkongo kwa baadhi ya maeneo ambayo hayakufikiwa na Awamu ya I na ya II; • Kujenga vituo vya Kumbukumbu (Internet Data Centres) Dar es Salaam, Dodoma na Zanzibar na Kujenga 'IP Network' itakayoongeza uwezo wa Mkongo katika kumfikia mtumiaji wa 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuwasilisha makabrasha kwa mkandarasi yenye kuonesha mahitaji ya awamu ya III sehemu ya kwanza yanayohitaji kutekelezwa; • Kukamilika kwa tathimini ya kimazingira; • Kujengwa jumla ya km 91 za mkongo katika mji wa Dar es salaam na zimeanza kutumika katika kutoa huduma.

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
		mwisho; <ul style="list-style-type: none"> • Kuendelea na ujenzi wa Mikongo ya mijini na kufanya tathimini ya kimazingira. 	
	Maendeleo ya TEHAMA (ICT Development)	<ul style="list-style-type: none"> • Kuongeza vifaa kwenye vituo vya mawasiliano (tele centers) vya Ludewa na Isaka; • Kuendelea kusaidia uwekaji wa mtandao wa kompyuta (LAN) kwenye vituo vitano vitakavyokidhi vigezo vilivyowekwa na Wizara na kuviunganisha katika mtandao; • Kutoa mafunzo kwa waratibu wa vituo vya mawasiliano ili kuwaongezea uwezo wa kuviendesha pamoja na kubadilishana uzoefu na maarifa ya kuendeleza vituo hivyo; • Kuelimisha umma juu ya umuhimu wa vituo vya mawasiliano; na • Kuratibu na kuwezesha uendelezaji wa mradi wa PAN- African e-network ikiwemo afya mtandao. 	<ul style="list-style-type: none"> • kukamilika kwa mwongozo wenye kuelekeza mfumo wa uanzishaji, usimamiaji, uendeshaji na uendelezaji wa vituo vya mawasiliano nchini. • kuandaliwa kwa rasimu ya andiko jipya la mradi wa maendeleo ya TEHAMA
	Maeneo Maalum ya TEHAMA	<ul style="list-style-type: none"> • Kuanza ujenzi wa miundombinu wezeshi ikiwemo high connectivity facility, barabara, maji na umeme katika kijiji hicho cha kisasa cha mawasiliano ambacho kitachangia sana kuleta 	<ul style="list-style-type: none"> • Kupata eneo lenye ukubwa wa ekari 438 katika eneo la wilaya ya Bagamoyo mkoani Pwani.

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
		makampuni makubwa ya kimataifa kuwekeza na hatimaye kuweza kukuza uchumi wa maarifa.	
	Mradi wa Maji wa Ruvu Chini – Pwani	<ul style="list-style-type: none"> • Upanuzi wa mtambo wa kusafishia maji katika eneo la mradi; • kukamilisha ujenzi wa bomba kuu kutoka Ruvu chini hadi matanki yaliyopo maeneo ya Chuo Kikuu cha Dar es Salaam; na • kuendelea na ujenzi wa kingo za mto Ruvu katika eneo la Kidogozero. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ujenzi wa mtambo wa kusafisha maji katika eneo la mradi umekamilika; • Utandazaji wa mabomba kutoka Bagamoyo hadi Dar es Salaam unaendelea ambapo kilomita 35.16 zimekamilika kati ya kilomita 55.93 za mradi wote sawa na asilimia 62.87; na • Kazi ya ujenzi wa kingo za mto Ruvu umekamilika.
	Mradi wa Maji Ruvu Juu - Pwani	<ul style="list-style-type: none"> • Kupata msimamizi na mkandarasi wa ujenzi kwa ajili ya upanuzi wa mtambo wa kusafisha maji na ujenzi wa njia ya kusafirisha maji kutoka Ruvu Juu hadi Kimara, Dar es Salaam. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mkataba kwa ajili ya ujenzi wa bomba umesainiwa baina ya Serikali na kampuni ya Megha Engineering and Infrastructural Ltd Januari, 2014 na amekamilisha utafiti wa udongo na uchunguzi wa awali wa matanki ya Kibamba na Kimara; na • Kupatikana kwa Mtaalam Mshauri wa kusimamia ujenzi wa mradi ambaye ni kampuni ya WAPCOS Limited ya India.
	Ujenzi wa bwawa la Kidunda - Morogoro	<ul style="list-style-type: none"> • Kulipa fidia na kuanza ujenzi wa barabara yenye urefu wa kilomita 76 kutoka Ngerengere hadi bwawa la Kidunda. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilika kwa taarifa ya athari za kimazingira na kijamii (ESIA) zitakazotokana na ujenzi wa barabara kuelekea eneo la mradi; • Kukamilika kwa usanifu wa bwawa na utayarishaji wa vitabu vya zabuni kwa ajili ya matangazo ya kumpata mkandarasi; na • Kukamilika kwa taratibu za uandaaji wa zabuni ya ujenzi wa barabara ya Kidunda - Ngerengere ambayo bado wananchi waliopo kandokando ya barabara hiyo hawajalipwa fidia.

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
	Mradi wa Visima Virefu vya Kimbiji, Dar es Salaam na Mpera, Pwani	<ul style="list-style-type: none"> • Kuchimba visima virefu kwa eneo la Kimbiji Kigamboni, Dar es Salaam visima 20 na eneo la Mpera Kisarawe, Pwani visima 10. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuanza kazi ya uchimbaji wa visima 8 kwa ajili ya kuchunguza mwenendo wa maji ardhini na tayari kisima kimoja kimechimbwa katika eneo la Kimbiji, Kigamboni; • Kazi ya majaribio ya wingi wa maji katika kisima hicho pamoja na kupima ubora wa maji imekamilika Kuwasili kwa mtambo wa pili wa kuchimba visima; na • Uchimbaji wa kisima cha pili eneo la Mkuranga unaendelea na hadi sasa amechimba mita 200 kati ya mita 600.
	Upanuzi wa Mradi wa Maji Ziwa Victoria–Shinyanga – Kahama	<ul style="list-style-type: none"> • Kuongeza usambazaji maji katika wilaya za Nzega, Igunga na Tabora pamoja na miji midogo ya Isaka, Kagongwa na Tinde. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuandaa mkataba wa kumpata Mtaalam Mshauri wa kufanya usanifu wa miundombinu ya majisafi kutoka bomba kuu la Ziwa Victoria kwenda miji ya Nzega, Igunga na Tabora. • Kuendelea na taratibu za kumpata Mtaalam Mshauri wa kusanifu mradi wa kupeleka maji katika miji midogo ya Isaka, Kagongwa na Tinde
	Miradi ya Maji ya Kitaifa	<ul style="list-style-type: none"> • Kukarabati miundombinu ya maji katika miradi mikubwa saba ya Kitaifa ili kuongeza ufanisi wake. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuboresha huduma za maji kwa kukarabati miundombinu ya miradi mikubwa; na • Kugharamia malipo ya umeme kwa ajili ya kuendeshea mitambo ya maji katika miradi ya Maji ya Kitaifa ambayo ni Makonde (Mtwara), Wanging’ombe (Njombe), Kahama-Shinyanga (Shinyanga), na Maswa (Simiyu), Chalinze (Pwani), Mugango-Kiabakari (Mara), na Handeni Trunk Main (Tanga).
	Miradi ya Maji Vijijini	<ul style="list-style-type: none"> • kujenga miundombinu ya miradi ya maji 1,473 katika vijiji 1,555 na kujenga vituo 32,274 vya kuchotea maji ili kuwanufaisha jumla ya wananchi 	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilika kwa ujenzi wa miradi ya maji 228 kwenye jumla ya vijiji 243 katika Halmashauri 98, ambapo jumla ya vituo 10,560 vya kuchotea maji vimejengwa na watu 2,640,000 wanapata huduma za maji; na

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
		8,068,500	<ul style="list-style-type: none"> Jumuiya za watumia maji (COWSCO's) 373 zimeundwa na kuanza kutoa huduma vijijini
	Mradi wa Maji Same-Mwanga-Korogwe	<ul style="list-style-type: none"> Kukamilisha mtambo wa kusukuma maji, Ujenzi wa miundombinu katika chanzo cha maji ya bwawa la Nyumba ya Mungu, mtambo wa kusafisha maji, Ujenzi wa njia ya umeme, Ulazaji wa bomba kuu na mabomba ya kusambaza maji na ujenzi wa tanki kuu la kuhifadhi maji 	<ul style="list-style-type: none"> Mtaalam Mshauri amekamilisha usanifu wa mradi kutoka kwenye chanzo hadi miji ya Same na mwanga; na Serikali taratibu za kuwapata wakandarasi wa ujenzi wa miundombinu ya maji zinaendelea.
KILIMO	Kilimo cha Miwa	<ul style="list-style-type: none"> Kupata ardhi kwa ajili ya uwekezaji katika kilimo cha miwa kwenye mabonde ya Wami, Ruvu, Rufiji, Kagera, Kilombero na Malagarasi; Kuandaa mpango wa kina wa matumizi bora ya ardhi katika eneo la Southern Agricultural Growth Corridor of Tanzania -SAGCOT na kupima ardhi kwa ajili ya uwekezaji. 	<ul style="list-style-type: none"> Kuhakikiwa kwa jumla ya hekta 254,675; Mashamba mawili yenye jumla ya hekta 85,000 yalipata hati miliki katika bonde la Ruvu eneo la Bagamoyo (hekta 22,000) na Mkulazi Rufiji (hekta 63,000); Kukamilika kwa mipango ya kina ya matumizi bora ya ardhi katika vijiji vya wilaya za Kilombero na Rufiji; Taratibu za kutangaza Mpango wa matumizi ya ardhi ya kijiji katika gazeti la Serikali kwa mashamba ya Tawi hekta 9,365.59 na Muhoro hekta 3,915.85 zinaendelea. Kupatikana kwa jumla ya hekta 5,510.89 katika eneo la Mkongo; Kupatikana kwa mashamba mawili katika bonde la Malagarasi (Kasulu Hekta 47,000 na Kibondo Hekta 25,000); Kuanza taratibu za kuhaulisha eneo la Kasulu kutoka ardhi ya kijiji kuwa ardhi kwa ajili ya uwekezaji.

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
	Mradi wa Umwagiliaji – Itete, Morogoro (Hekta 1,000)	<ul style="list-style-type: none"> • Kuendelea na ujenzi wa miundombinu ya umwagiliaji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilika kwa ujenzi wa banio kwa asilimia 60; • Kukamilika kwa ujenzi wa ofisi ya mradi; na • Kukamilika kwa ujenzi wa mfereji mkuu wa kushoto na kulia 50 na 15 kwa mtiririko huo
	Mradi wa Umwagiliaji Sonjo – Kilombero, Morogoro (Hekta 1,340)	<ul style="list-style-type: none"> • Kuandaa michoro na kuanza ujenzi wa skimu. 	Kazi ya usanifu imekamilika kwa asilimia 80
	Mradi wa Umwagiliaji Lupiro, Ulanga - Morogoro (Hekta 4,000):	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilisha kazi ya upembuzi yakinifu; usanifu na kuanza ujenzi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kazi ya upembuzi yakinifu imekamilika; na • Kazi ya usanifu imekamilika kwa asilimia 45
	Kambi ya Vijana ya Kilimo Mkongo – Rufiji	<ul style="list-style-type: none"> • Kuanzisha kambi ya mafunzo ya kilimo kwa vijana eneo la Mkongo-Rufiji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilika kwa ukarabati wa majengo 11 ambayo miaka ya 1970 yalikuwa yanatumika kama kituo cha utafiti wa kilimo; • Kuzinduliwa kwa kambi ya vijana 5 Oktoba, 2013 na Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania; na • Vijana 50 wanapata mafunzo ya kilimo katika kambi hiyo.
	Ujenzi na Ukarabati wa Miundombinu wa Umwagiliaji	<ul style="list-style-type: none"> • Kuendelea na ujenzi na ukarabati wa miundombinu ya umwagiliaji kwenye skimu 10 zenye jumla ya hekta 1,109; • Ujenzi wa mabwawa 6 yenye hekta 2,160; na • Ukarabati wa skimu 27 zenye jumla ya hekta 8,800 katika maeneo mbalimbali 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuanza kwa ujenzi na ukarabati wa skimu 6 za Makorora (Korogwe), Misozwe (Muheza), Ndongosi (Songea), Bugolora (Ukerewe), Namingongo (Mbozi) na Mwendamtitu (Mbarali) zenye ukubwa wa hekta 9,096; • Ujenzi wa mabwawa upo katika hatua mbalimbali kama ifuatavyo: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bwawa la Itagata (Manyoni) na Kasuga (Kakonko)

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
		nchini.	<ul style="list-style-type: none"> ujenzi umekamilika ○ Lwanyo (Mbarali)- ujenzi wa tuta la bwawa umefikia asilimia 96; ○ Mahiga (Kwimba)- ujenzi umefikia asilimia 95; ○ Dongobesh (Mbulu); Ujenzi wa tuta la bwawa lenye urefu mita 300 na kina cha mita 17 umefikia asilimia 85; na ○ Bwawa la Inala (Tabora Manispaa)- ujenzi umefikia asilimia 57;
	Ujenzi wa Maghala ya Kuhifadhi Chakula	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilisha ujenzi wa ghala la Songea lenye uwezo wa kuhifadhi tani 5,000; • Kuanza ujenzi wa maghala mawili Songea na Mbozi yenye uwezo wa kuhifadhi tani 5000 kila moja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ujenzi wa paa katika ghala la Songea unaendelea; • Kutangaza zabuni kwa ajili ya ujenzi wa maghala ya Songea na Mbozi; • Kuendelea na mazungumzo ya kupata mkopo kutoka benki za Exim China kwa ajili ya ujenzi wa vihenge vya kisasa (<i>Silos</i>) katika kanda za Kipawa, Makambako, Sumbawanga, Songea, Arusha na Dodoma.
	Tafiti za Kilimo	<ul style="list-style-type: none"> • Kufanya tafiti mbalimbali, • Kuimarisha upatikananji wa mbegu bora zinazohimili ukame, na • Kukarabati miundombinu katika vituo vya utafiti vya KATRIN, Ukiliguru na Dakawa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilika kwa tafiti 4 katika masuala ya udongo na maji; • Kugunduliwa kwa aina mbili za mbegu bora za mpunga zinazohimili ukame na magonjwa; • Kukamilika kwa kukarabati wa miundombinu ya umwagiliaji katika kituo cha KATRIN – Morogoro kwa asilimia 95, Ukiriguru kwa asilimia 85; • Zabuni kwa ajili ya ukarabati wa kituo cha Dakawa imetangazwa.
Viwanda	Mradi wa chuma Liganga	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilisha tafiti za kubaini wingi na ubora wa chuma na kufanya maandalizi 	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilika kwa uchorongaji ambao umebaini uwepo wa mashapo ya chuma kiasi cha tani milioni 219;

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
		ya mgodi.	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilika upembuzi yakinifu na michoro kwa ajili ya ujenzi wa mgodi; • kukamilika taarifa ya Utafiti juu ya Athari za Kimazingira zitakazotokana na mradi; na • Kuanza ununuzi wa mitambo.
	Kiwanda cha Viuadudu Kibaha, Pwani	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilisha ujenzi wa kiwanda na kuanza uzalishaji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuanza ujenzi wa barabara za kuingilia kiwandani (access road); na • Kuendelea na usimikaji wa mitambo.
	Kufufua Kiwanda cha Matairi Arusha	<ul style="list-style-type: none"> • Kukarabati majengo ya kiwanda, mfumo wa umeme, na kufufua mashamba ya mpira ya Kihuhwi - hekta 789 (Muheza) na Kalunga – hekta 750 (Kilombero). 	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilika ukarabati wa majengo ya kiwanda, jengo la umeme, na ujenzi wa ukuta; • Kurejesha umeme katika kiwanda na kukarabati mfumo wa umeme ulioharibika; na • Kukamilika upandaji wa miche ya mpira hekta 93 katika shamba la Kalunga - Kilombero.
	Maeneo Maalum ya Uwekezaji	<ul style="list-style-type: none"> • Kuendeleza maeneo maalum ya uwekezaji 	<ul style="list-style-type: none"> • Kulipwa fidia ya shilingi bilioni 3 kwa eneo la Bagamoyo na shilingi bilioni 3 eneo la Tanga;
	Kituo cha Biashara na Uwekezaji Kurasini, Dar es Salaam	<ul style="list-style-type: none"> • Kukamilisha ulipaji fidia, ambayo jumla yake ni shilingi bilioni 94.1. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kulipa fidia ya shilingi bilioni 20 na hivyo kufanya jumla ya fidia iliyolipwa katika eneo hilo kufikia bilioni 44.7, kwa kaya 472. Kiasi cha fidia kilichobaki ni shilingi bilioni 49.4. Kampuni ya YIWU Panafric International Investment ya China inatarajia kujenga kituo hicho ambapo jumla ya uwekezaji ni dola za kimarekani milioni 400 sawa na shilingi bilioni 640.
	Mradi wa Magadi Soda- Ziwa Natron na Bonde	<ul style="list-style-type: none"> • Kutafuta mtaalam mwelekezi wa kufanya utafiti yakinifu; kuchoronga mashapo 16 katika bonde la Engaruka na kufanya 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuendelea na tafiti za kubaini athari za mradi kuhusu mwenendo na tabia ya korongo; • Kutafiti teknolojia bora za uchimbaji wa magadi soda katika

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
	la Engaruka	utafiti wa kitaalam ya athari za mradi kwa ndege aina ya Korongo (flamingo) katika Ziwa Natron.	mradi wa magadi soda bonde la Engaruka na Ziwa Natron
	Maendeleo ya Rasilimali Watu	<ul style="list-style-type: none"> Kuendeleza ujuzi katika nyanja maalum hasa utaalamu na ujuzi katika gesi na mafuta, chuma, urani na madini. 	<ul style="list-style-type: none"> Wataalamu wapatao 374 wameendelea kugharamiwa na Serikali katika nyanja maalumu. Kati hao, 261 ni wa shahada ya uzamili, 113 shahada ya uzamivu na wanasoma vyuo vikuu sita vya umma ambavyo ni Dar es Salaam, Muhimbili, Sokoine, Mzumbe, Ardhi, na Nelson Mandela; Kuendelea kuboresha miundombinu katika vyuo vikuu, vyuo vya ufundi, ustawi wa jamii, ualimu na taasisi mbalimbali za utafiti; Mwanafunzi mmoja anasoma shahada ya uzamili ya uhandisi wa mafuta Uingereza; wanafunzi 10 wanasoma shahada ya uzamili ya uhandisi wa mafuta chini ya programu ya ANTHEI; wanafunzi 121 wanasoma shahada ya kwanza ya uhandisi wa mafuta katika chuo Kikuu cha Dodoma; na wanafunzi 60 wanasoma sayansi ya Ardhi ya mafuta, kemia ya mafuta na uhandisi wa mafuta katika chuo Kikuu cha Dar es Salaam.
Utalii na Huduma za Kifedha	Utalii House Awamu ya II	<ul style="list-style-type: none"> Kujenga jengo la kitega uchumi katika eneo lililokuwa Ubalozi wa Marekani 	<ul style="list-style-type: none"> Kuendelea na maandalizi ya kuandaa michoro ya ramani ya jengo husika.
	Kuhifadhi Magofu ya Kilwa Kisiwani, Lindi	<ul style="list-style-type: none"> Kuendeleza na kuhifadhi magofu yaliyopo Kilwa Kisiwani. 	<ul style="list-style-type: none"> Kuimarishwa kwa hali ya uhifadhi katika makaburi ya Kilwa Kisiwani na Songo Mnara; Kufanya matengenezo ya ukuta wa jumba la makutani, msikiti na nyumba sita katika eneo la Songo Mnara; Ujenzi wa hifadhi ya maji (birika la Maji) katika eneo la Jiwe

SEKTA	MRADI	MALENGO YA MWAKA 2013/14	HATUA ILIYOFIKIWA HADI APRILI, 2014
			la Maji katika kijiji cha Songo Mnara; na <ul style="list-style-type: none"> • Kukamilika rasimu ya Mpango wa Maendeleo na matumizi ya ardhi kwa ajili ya kijiji cha Songo Mnara.
	Benki ya Rasilimali Tanzania - TIB	<ul style="list-style-type: none"> • Kuongeza mtaji wa Benki; • Kuboresha huduma kwa kutoa huduma za uwekezaji za kibenki kwa wateja kwa misingi ya kibiashara. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuongezwa kwa mtaji wa benki kwa shilingi bilioni 10 na hivyo mtaji kufikia shilingi bilioni 152; • Mikopo iliyotolewa hadi Julai, 2013 ilikuwa ni shilingi bilioni 275. Sekta zilizopata kiwango kikubwa cha mikopo ni kilimo (asilimia 40.6), utalii (asilimia 15.3) na biashara (asilimia 10.7)
	Benki ya Maendeleo ya Kilimo Tanzania	<ul style="list-style-type: none"> • Kuongeza mtaji ili kuimarisha upatikanaji wa mikopo na huduma hususan kwa wakulima wadogowadogo. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuzinduliwa na kuanza kufanya kazi kwa bodi Desemba 2013 na kufanyika kwa usaili wa Mtendaji Mkuu na wafanyakazi wa benki Machi 2014; • Kuongezwa mtaji wa Benki kwa shilingi Bilioni 10 na hivyo mtaji kufikia jumla ya shilingi bilioni 100.
	Benki ya Wanawake Tanzania	<ul style="list-style-type: none"> • Kuongeza mtaji na kuimarisha huduma 	<ul style="list-style-type: none"> • Benki iliongezewa mtaji wa shilingi milioni 450; • Kuendelea kutoa mikopo na kufungua vituo vya kutolea mikopo katika mikoa ya Dar es Salaam maeneo ya Kawe, Airwing, Mbezi Luis, Kibaha, Tabata, Mbande, Makongo, Tegeta, Jeti, Uamsho, Buza, Kurasini, Kijichi, Kipunguni, Kigamboni, Kongowe, Kibamba, Mabibo, Mbezi Kati, Polisi Ufundi, Banana, Ubungo, Kibangu na Kitunda; Dodoma katika maeneo ya Uwanja wa Ndege, Chamwino, Ipagala, Posta, Hazina Kikuyu, Kizota, Savanna Kikuyu, Chang'ombe, Mnadani, Veyula, Mpwapwa, kongwa na Mbande; na Mwanza katika maeneo ya Nyakato, Igogo, Nyegezi, Pansiansi, Igoma, Kisesa, Magu na Misungwi na Kitangiri.

KIAMBATANISHO NA. II: MIRADI YA MAENDELEO YA KIMKAKATI - 2014/15

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
43	Wizara ya Kilimo, Chakula na Ushirika	RUBADA - Kambi ya Vijana ya Kilimo –Mkongo, Rufiji	Kuendesha kambi hii yenye jumla ya vijana 50 na kujenga miundombinu ya umwagiliaji katika mashamba yatakayotumika kwa ajili ya mafunzo.	400,000,000		400,000,000
		Ujenzi wa Maghala ya Kuhifadhia Nafaka	Kukamilisha ujenzi wa maghala mawili yenye uwezo wa kuhifadhi tani 5000 kila moja katika eneo la Mbozi na Songea.	2,000,000,000	-	2,000,000,000
		Uwekezaji katika Kilimo cha Miwa na Mpunga	i) Kuandaa mpango wa kina kuhusu matumizi bora ya ardhi na kufanya upembuzi ya kwa ajili ya ujenzi wa miundombinu ya umwagiliaji kwa wakulima wadogo wanaozunguka mashamba ya uwekezaji ya miwa (outgrowers) na mpunga; (ii) kuhakiki mipaka ya vijiji vinavyozunguka mashamba hayo, kutoa mafunzo kwa wakulima wadogo (outgrowers) kuhusu kilimo cha kibiashara na kuwezesha upatikanaji wa hati za kimilia kwa wakulima wadogo.	8,500,000,000		8,500,000,000
		Skimu 78 za Umwagiliaji	i) Ujenzi, ukarabati na usimamizi wa skimu 18 zenye jumla ya hekta 6,439		10,401,675,700	10,401,675,700

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
		Mpunga.	katika wilaya za Kyela, Sumbawanga, Mpanda, Mlele, Mbarali, Iringa, Kilombero, Mvomero, Kilosa na Morogoro Vijijini. Kazi zitakazotekelezwa ni pamoja na tathimini ya kiwango cha ukarabati; (ii) ukarabati wa skimu; kutoa mafunzo kwa wakulima na viongozi wa vikundi vya umwagiliaji; (iii) ujenzi wa barabara za kufika kwenye skimu; (iv) kupata mtoa huduma wa kitaalamu kutoka sekta binafsi (private service provider); (v) na ujenzi na ukarabati wa maghala 10 ya kuhifadhia mpunga.			
		Kilimo cha Mahindi - COWABAMA	Ukarabati wa maghala 24; ujenzi wa magahala mapya kumi (10); kutoa mafunzo ya uongezaji thamani mahindi kwa wasimamizi wa maghala; na kuanzisha mfumo wa kupata taarifa za COWABAMA kwa njia ya simu za mkononi.	6,800,000,000		6,800,000,000
Jumla - Fungu 43				17,700,000,000	10,401,675,700	28,101,675,700
		Mradi wa Makaa ya mawe Mchuchuma	Kukamilisha malipo ya fidia kwa wananchi walio eneo la mradi.	2,000,000,000	-	2,000,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA	
		Mradi wa Chuma Liganga	Kupitia taarifa za utafiti wa athari za mradi kimazingira; kupitia taarifa za usanifu wa mgodi wa chuma pamoja na usanifu wa kujenga kiwanda cha chuma katika eneo la Liganga	3,000,000,000	-	3,000,000,000	
		Kiwanda cha Viuadudu Kibaha, Pwani	Kulipia utoaji wa vifaa vya kiwanda bandarini, kufanya ufatiliaji na tathmini na kununua malighafi za kuaza uzalishaji	2,910,000,000	-	2,910,000,000	
		Mradi wa Magadi soda- Ziwa Natron, Arusha	Kukamilisha tafiti za kubaini tabia ya ndege aina ya flamingo katika Ziwa Natron, na kuendelea kukamilisha tafiti za uchimbaji katika bonde la Engaruka na kuendelea kutafuta wawekezaji.		-	-	
		Maeneo Maalum ya Uwekezaji					
		Maalum kwa ajili ya Mauzo Nje – EPZ na Kanda Maalum za Kiuchumi – SEZ.	Kufanya tathmini, kukamilisha malipo ya fidia, na kufanya usanifu wa kina wa miundombinu ya msingi katika eneo maalum la uwekezaji Bagamoyo.	7,000,000,000	-	7,000,000,000	
		Kituo cha Biashara na Huduma Kurasini	Kukamilisha malipo ya fidia, na kuandaa eneo kwa ajili ya ujenzi wa kituo.	53,000,000,000		53,000,000,000	
Jumla - Fungu 44				67,910,000,000	-	67,910,000,000	

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
48	Wizara ya Ardhi, Nyumba na makazi	Mradi wa Kigamboni	Kuandaa miradi itakayotekelezwa kwa utaratibu wa Ubia baina ya Sekta ya Umma na Binafsi (PPP) ndani ya mpango kabambe wa mji mpya wa Kigamboni, kutafuta fedha kwa ajili ya uendeshaji wa shughuli za wakala wa mji mpya Kigamboni na kusimamia mradi	10,100,000,000	-	10,100,000,000
		Mradi wa upimaji wa mipaka ya vijiji	Kupima vijiji 500 na kutoa hatimiliki za kimila elfu 70 katika kutatua migogoro ya ardhi; Mipango ya matumizi ya ardhi ya vijiji 78 itaandaliwa na elimu kwa umma kuhusu sera ya Land for Equity itatolewa	9,100,000,000		9,100,000,000
Jumla - Fungu 48				19,200,000,000	-	19,200,000,000
49	Wizara ya Maji	Mradi wa Maji Ruvu Juu na Ruvu Chini	Kuendelea na ulazaji wa mabomba ya maji kutoka Ruvu Chini hadi Dar es Salaam na kuanza ujenzi wa miundombinu ya maji katika mradi wa Ruvu Juu	6,500,000,000	17,000,000,000	23,500,000,000
		Mradi wa Kimbiji na Mpera	Kuendelea na utafutaji na uchimbaji wa visima 20 na kuandaa miundombinu ya kusambaza maji	6,000,000,000	17,000,000,000	23,000,000,000
		Ujenzi wa bwawa la Kidunda	Kuendelea kulipa fidia eneo la barabara yenye Kilometa 76 kutoka Ngerengere hadi Kidunda na	9,000,000,000	12,500,000,000	21,500,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
			kuandaa mazingira ya kuvutia wawekezaji kwa ajili ya ujenzi wa bwawa la Kidunda.			
		Miradi ya Maji Vijijini	Ukarabati, upanuzi wa miradi ya maji, uchimbaji wa visima na mabwawa	166,800,000,000	30,293,416,000	197,093,416,000
		Mradi wa Same-Mwanga-Korogwe	Kuendeleza ujenzi wa kingio la maji, matanki ya kuhifadhia maji na kujenga bomba kuu katika mradi wa kupeleka maji katika miji ya Same na Mwanga.	10,278,803,000	20,000,000,000	30,278,803,000
		Usimamizi wa Rasilimali za Maji	Kuandaa mfumo wa usimamizi wa ubora wa maji, kuimarisha vituo vya kufuatilia wingi na ubora wa rasilimali za maji juu na chini ya ardhi na kujenga maabara mpya 3 za mikoa na kukarabati maabara 4 za kupimia ubora wa maji. Aidha, serikali itaendelea kutunza vyanzo vya maji dhidi ya uchafuzi na uharibifu, ufuatiliaji wa vyanzo vipya vya maji; kusimamia matumizi bora ya rasilimali za maji, kuendeleza mipango shirikishi ya usimamizi na uendeshaji wa rasilimali za maji na kuimarisha bodi za maji za mabonde	26,500,000,000	31,210,000,000	57,710,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
		Mradi wa Maji Ziwa Victoria– Shinyanga – Kahama	Ujenzi wa miundombinu ya majisafi kutoka bomba kuu la Ziwa Victoria kwenda miji ya Nzega, Igunga na Tabora; ujenzi wa miundombinu ya kutoa maji kutoka bomba kuu la mradi wa Kahama, Shinyanga kwenda miji ya Magu – Kwimba na Bariadi - Meatu; kuendelea na taratibu za kumpata mtaalam mshauri wa kusanifu kupeleka maji katika miji midogo ya Isaka, Kagongwa na Tinde	15,500,000,000		15,500,000,000
Jumla - Fungu 49				240,578,803,000	128,003,416,000	368,582,219,000
58	Wizara ya Nishati na Madini	Ujenzi wa bomba la gesi (Mtwara – Dar es salaam)	Kukamilisha ujenzi wa mitambo ya kuchakata gesi asilia ifikapo Desemba, 2014; na Kufanya majaribio ya awali ya kuwasha mitambo mwezi Desemba, 2014.	148,000,000,000	-	148,000,000,000
		Mradi wa Kufua Umeme Kinyerezi I (MW 150	Kukamilisha ufungaji wa mitambo ya kufua umeme; Kujenga kituo cha kupozea umeme chenye uwezo wa 220kV/ 400kV); Kujenga njia ya kusafirishia umeme (kV 220) kutoka eneo la mradi na kuunganishwa kwenye Gridi ya Taifa eneo la Kimara; na	90,000,000,000	-	90,000,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
			Kukamilisha ujenzi wa njia nyingine ya kV 132 kwenda kwenye kituo cha kupoozea umeme Gongo la Mboto.			
		Mradi wa Kufua Umeme Kinyerezi II (MW 240	Kuagiza mitambo na kuandaa eneo itakapofungwa mitambo.		1,000,000,000	1,000,000,000
		Mradi wa Makaa ya Mawe Kiwira (MW 200)	kufufua mgodi wenye uwezo wa kuzalisha tani 150,000 za makaa ya mawe kwa mwaka, kulipa fidia kwenye eneo la mitambo na njia ya umeme, kukarabati mtambo wa kufua umeme uliopo mgodini wa MW 6; na kukamilisha upatikanaji wa mbia kwa ajili ya mradi mkubwa wa kufua umeme wenye uwezo wa MW 200.	5,000,000,000	-	5,000,000,000
		Mradi wa uboreshaji wa Mitambo ya umeme Hale	Kuanza ukarabati wa mitambo iliyochakaa.		3,000,000,000	3,000,000,000
		Mradi wa Makaa ya Mawe Kiwira (MW 200)	kufufua mgodi wenye uwezo wa kuzalisha tani 150,000 za makaa ya mawe kwa mwak; Kulipa fidia kwenye eneo la mitambo	5,000,000,000		5,000,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
			na njia ya umeme, kukarabati mtambo wa kufua umeme uliopo mgodini wa MW 6; na Kukamilisha upatikanaji wa mbia kwa ajili ya mradi mkubwa wa kufua umeme wenye uwezo wa MW 200.			
		Umeme wa Msongo wa kV 400 (North – West Grid)	Kuboresha upembuzi yakinifu na usanifu uliopo wa njia ya umeme wa msongo wa kV 220 ili kuwiana na mahitaji ya sasa ya kujenga njia ya msongo wa kV 400; Kupima mkuza kwa ajili ya njia ya umeme kutoka Mbeya hadi Sumbawanga; Kulipa fidia ya mali zitakazoathiriwa na mradi kwenye njia ya Mbeya - Sumbawanga.	1,000,000,000	-	1,000,000,000
		Umeme wa Msongo wa kV 400 Iringa - Shinyanga	Usanifu wa mradi, pamoja na ununuzi wa vifaa vya mradi; maandalizi ya usambazaji wa umeme wa Gridi katika vijiji zaidi ya 90 ambako mradi utatekelezwa; na Kuanza ujenzi wa njia za usafirishaji umeme.	500,000,000	2,000,000,000	2,500,000,000
		Umeme wa Msongo kV 220 Makambako -	Kulipa fidia, Kutekeleza malipo ya awali ya wakandarasi na kuanza ujenzi wa	300,000,000	16,000,000,000	16,300,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
		Songea	njia ya usafirishaji umeme na vituo vya kupozea umeme pamoja na njia za kusambaza umeme			
		Mradi wa msongo wa Kv 400 North - East Grid (Dar – Tanga – Arusha)	Kufanya upimaji wa kina wa ardhi na kuweka mipaka ya ukomo wa eneo la mradi; kulipa fidia kwa watakaoathiriwa na mradi; na kumpata mshauri mwelekezi kwa ajili ya kusimamia ujenzi na utekelezaji wa mradi.	1,000,000,000	500,000,000	1,500,000,000
		Mradi wa msongo wa kV 400 Singida – Arusha - Namanga	Kukamilisha tathmini ya mali na kulipa fidia; Ujenzi wa kituo kipya cha kupozea umeme katika eneo la Kisongo, Mkoani Arusha; na Upanuzi wa kituo cha kupozea umeme Mkoani Singida; na Kuandaa mpango wa kusambaza umeme kwenye vijiji vilivyo kando kando ya njia ya kusafirisha umeme.		500,000,000	500,000,000
		Miradi wa Umeme Vijijini	Kusambaza umeme katika Mikoa mbalimbali Tanzania Bara.	269,200,000,000	21,000,000,000	290,200,000,000
		Mradi wa kusambaza umeme katika mikoa ya Dar es salaam, Mwanza,	Kukamilisha ukarabati wa kituo cha Sokoine Drive, Ilala (Dar es Salaam) na Arusha	3,500,000,000	500,000,000	4,000,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
		Arusha, Shinyanga na Geita (Mradi wa Electricity V)				
		Mradi wa Ufuaji na Usambazaji Umeme – Biharamulo, Mpanda na Ngara	Kufunga jenerata moja katika kila wilaya ambazo ni Biharamulo, Mpanda na Ngara; Kukarabati na kujenga njia mpya za usambazaji umeme katika Wilaya za Mpanda, Biharamulo na Ngara; na Kutoa mafunzo kwa ajili ya usimamizi wa miradi kwa wajasiriamali na watumiaji wa umeme katika Wilaya hizo.	22,000,000,000	500,000,000	22,500,000,000
Jumla - Fungu 58				550,500,000,000	52,000,000,000	602,500,000,000
62	Wizara ya Uchukuzi	Miradi ya Reli				
		Kubadilisha km 197 za njia ya reli kuwa kiwango cha ratili 80 kwa yadi	i) Kununua mataruma mapya na kukamilisha utandikaji wa reli na mataruma ya uzito wa ratili 80/yadi kati ya Igalula-Tabora – Lulanguru - km 61 ; ii). Kukarabati mgodi wa kuzalisha kokoto wa Tura; iii). Kununua vifaa vya kukagulia na kupimia njia ya reli; na iv). Kuanza utandikaji wa reli na	4,500,000,000	28,800,000,000	33,300,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
			mataruma mapya ya uzito wa ratili 80/yadi kati ya Dar es Salaam – Munisagara.			
		Ukarabati wa Reli (Kaliua – Mpanda)	Upembuzi yakinifu wa kipande cha Mpanda hadi Karema na ukarabati wa tuta wa reli kati ya kaliua na Mpanda	5,000,000,000	-	5,000,000,000
		Ukarabati wa Njia Kuu ya Reli	i). Ukarabati na uimarishaji wa njia ya reli, madaraja na mfumo wa maji kati ya Kilosa na Gulwe; ii). Tathmini na usanifu wa madaraja ili kuongeza kiwango chake kufikia uwezo wa tani 25 kwa ekseli; iii). Usanifu na ujenzi wa madaraja 16 kati ya 28 yenye hali mbaya yaliyopo kati ya DSM na Tabora; iv). Kufanya utafiti wa ufumbuzi wa kudumu wa tatizo la mafuriko kuharibu miundombinu ya reli kati ya Kilosa na Gulwe; v). Kuboresha mfumo wa mawasiliano kati ya Dar-	24,850,000,000	27,200,000,000	52,050,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
			Dodoma, Tabora-Kigoma na Tabora-Mwanza; vi). Kufufua mfumo wa ufuatiliaji wa mizigo; na vii). Kujenga mabwawa mawili yaliyopo Kimagai kati ya Godegode na Gulwe (351km) na Msagali (384km) kwa ajili ya kuzuia mafuriko.			
		(iv) Ukarabati na Ununuzi wa Vichwa vya Treni, Mabehewa na Vifaa Mbalimbali	i) Kujenga upya vichwa vinane katika karakana ya Morogoro; ii) Kununua vichwa 11 vyenye nguvu kubwa; iii) Kununua mabehewa mapya 204 ya mizigo; na iv) Matengenezo ya kawaida ya njia kuu.	126,900,000,000	-	126,900,000,000
		(v) Reli ya Dar es Salaam - Isaka - Kigali / Keza – Musongati	Kugharamia shughuli za sekretarieti za kutafuta transaction adviser na wawekezaji.	178,000,000		178,000,000
		Reli ya Tanga – Arusha – Musoma	i). Kukamilisha Usanifu wa kina (Detailed Design) kwa kipande cha Tanga - Arusha na mchepuko kati ya Ruvu Junction na Mruazi Junction; ii). Kukamilisha upembuzi yakinifu (Feasibility study) kwa kipande cha	7,550,000,000	-	7,550,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
			Arusha - Musoma na michepuko ya kwenda Minjingu na Engaruka; na iii). Ukarabati wa njia ya reli kati ya Tanga –Arusha			
		Reli ya Tabora - Kigoma na Isaka – Mwanza	Usanifu wa kina wa kipande cha reli cha Isaka –Mwanza, Tabora – Kigoma, na upembuzi yakinifu wa kipande cha Uvinza– Msongati pamoja na kulipa fidia kwa ajili ya kupisha eneo la kupanga mabehewa lilipo Buhongwa	11,200,000,000	-	11,200,000,000
		Reli Mtwara – Mbamba bay na Mchuchuma - Liganga	Kukamilisha kazi ya upembuzi yakinifu wa njia ya reli kati ya Mtwara-Mbamba bay na matawi ya Mchuchuma na Liganga	4,000,000,000		4,000,000,000
		Usafiri wa Treni Dar es Salaam	Kufanya tafiti ya njia za reli mpya kwa ajili ya kuanzisha huduma ya usafiri wa treni ya abiria kwenda sehemu zingine za jiji za kama maeneo ya Bunju/Kerege,Kibaha,Chamazi na Pugu.	2,900,000,000	-	2,900,000,000
		Reli ya TAZARA	i) Kukarabati karakana ya Dar es Salaam ii) Kukarabati mtambo wa kuzalisha kokoto wa Kongolo; na iii) Kuboresha vituo vya kupandia	2,400,000,000		2,400,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
			abiria jijini DSM.			
		Jumla Reli		187,078,000,052	56,000,000,052	243,078,000,052
		Bandari				
		Bandari ya Dar es Salaam.	i. Kuanza ujenzi wa gati 1-7; ii. Kukamilisha taratibu za kuanza ujenzi wa gati 13-14 na iii. Ununuzi wa Chelezo.	58,681,000,000		58,681,000,000
		Bandari Kavu ya Kisarawe	Kukamilisha upembuzi yakinifu awamu ya pili; kuanza usanifu wa kina na kuandaa michoro; na kufanya tathmini na kulipa fidia kwa eneo la mradi lenye hekta 1,760	5,050,000,000	-	5,050,000,000
		Bandari ya Tanga na Mwambani	Uendelezaji wa miundombinu na ununuzi wa vifaa mbalimbali vya kuhudumia shehena ikiwa ni pamoja na maandalizi ya ujenzi wa Bandari mpya ya Mwambani.	7,010,000,000	-	7,010,000,000
		Bandari ya Mtwara	Uendelezaji wa miundombinu na ununuzi wa vifaa muhimu vya kuhudumia shehena ikiwa ni pamoja na maandalizi ya ujenzi wa magati mapya manne (4). Ujenzi wa magati mapya utatekelezwa kwa kushirikisha Sekta binafsi chini ya utaratibu wa "Design Build and Finance" .	8,680,000,000		8,680,000,000
		Bandari ya	Kukamilisha ujenzi wa gati la	3,850,000,000	-	3,850,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
		Kigoma	Karema, Lagosa na Sibwesa zimetengewa Shs. 500 milioni kila moja, Kagunga Shs 1 bilioni, Bandari Kavu ya Katosho Shs. 1.3 bilioni, ujenzi wa jengo la abiria (Consultancy - EIA) katika bandari ya Kigoma Shs. 50 milioni.			
		Bandari ya Mbegani - Bagamoyo	Kulipa fidia	10,000,000,000		10,000,000,000
		Bandari ya Kasanga	Kukarabati wa miundombinu na ujenzi wa gati mpya eneo la Kabwe	1,500,000,000	-	1,500,000,000
		Jumla -Bandari		94,771,000,000	-	94,771,000,000
		Viwanja vya Ndege				
		Kiwanja cha Ndege cha Kimataifa cha Julius Nyerere	Kulipa fidia na kuendelea na Ujenzi wa jengo jipya la abiria na miundombinu yake	2,000,000,000	42,000,000,000	44,000,000,000
		Kiwanja cha Ndege cha Bukoba	Ujenzi wa jengo la watu mashuhuri, kulipa fidia, usimikaji wa mitambo na taa za kuongozea ndege	2,750,000,000	581,000,000	3,331,000,000
		Kiwanja cha Ndege cha Shinyanga	Ukarabati wa barabara ya kutua na kuruka ndege, barabara ya kiungio na maegesho ya ndege, ujenzi wa jengo jipya la abiria, maegesho ya	1,200,000,000	10,870,000,000	12,070,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
			ndege na barabara ya kuingia kiwanjani			
		Kiwanja cha Ndege cha Mwanza	Kurefusha barabara ya kuruka na kutua ndege, ujenzi wa jengo jipya la abiria na miundombinu yake, ujenzi wa jengo la kuongozea ndege, ujenzi wa jengo la kuhifadhi mizigo na miundombinu shirikishi, ujenzi wa kituo cha umeme, ujenzi wa miundombinu ya mfumo wa maji, na usimikaji wa taa za kuongozea ndege	12,050,000,000	4,800,000,000	16,850,000,000
		Kiwanja cha Ndege cha Kigoma	Kurefusha barabara ya kuruka na kutua ndege, ukarabati wa maegesho ya ndege, ujenzi wa jengo jipya la abiria na miundombinu yake na ujenzi wa uzio wa usalama.	4,050,000,000	10,414,000,000	14,464,000,000
		Kiwanja cha Ndege cha Mpanda	Kufanya kazi ya usanifu wa jengo la abiria.	100,000,000	-	100,000,000
		Ujenzi wa kiwanja cha Ndege cha Tabora	Ukarabati wa barabara ndogo ya kuruka na kutua ndege; barabara ya kiungio; maegesho ya ndege; kusimika taa na mitambo ya kuongozea ndege; ujenzi wa jengo jipya la abiria; ujenzi wa barabara ya kuingia kiwanjani na ujenzi wa maegesho ya magari	3,050,000,000	9,819,000,000	12,869,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
		Ujenzi wa kiwanja cha Ndege cha Songwe	Kukamililisha jengo jipya la abiria; ujenzi wa eneo la usalama mwisho wa barabara ya kutua na kuruka ndege (RESA); na Usimikaji wa mitambo na taa za kuongozea ndege	9,050,000,000		9,050,000,000
		Kiwanja cha Ndege cha Mafia	Ujenzi wa jengo la abiria; (access roads); maegesho ya magari; na jengo la kufua na kusambaza umeme kiwanjani	1,050,000,000	-	1,050,000,000
		Kiwanja cha Ndege cha Arusha	Kufanya mapitio ya usanifu wa eneo la kurefusha barabara ya kutua na kuruka ndege pamoja na jengo la abiria na miundombinu yake	100,000,000		100,000,000
		Kiwanja cha Ndege cha Kimataifa cha Kilimanjaro	Ukarabati wa barabara ya kutua na kuruka ndege; barabara za kiungio; maegesho ya ndege; na ujenzi wa jengo la abiria.	100,000,000	16,000,000,000	16,100,000,000
		Kiwanja cha ndege Mtwara	Kufanya ukarabati wa barabara ya kutua na kutua ndege	2,100,000,000		2,100,000,000
Jumla ya Viwanja vya Ndege				37,450,000,000	78,485,000,000	115,935,000,000
Jumla - Fungu 62				224,528,000,052	134,485,000,052	359,013,000,052
68	Wizara ya Sayansi, Teknolojia na Mawasiliano	Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano	i. Kufanya mapitio ya miundombinu ya Mkongo na mifumo yake kwa ajili ya maboresho; ii. Kuendelea na Ujenzi wa Awamu	1,100,000,000	-	1,100,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
			<p>ya III sehemu ya I;</p> <p>iii. Kuendelea na Ujenzi wa Mikongo ya Mijini katika miji ya Morogoro, Arusha, Mwanza na Dodoma; na</p> <p>iv. Kuhakiki ubora wa Mkongo "Performance Acceptance Test (PAT).</p>			
		Anuani za Makazi na Simbo za Posta	<p>i. Kukamilisha utekelezaji wa mpango katika jiji la Dar es Salaam na kuendelea na utekelezaaji wa uwekaji wa majina ya mitaa na namba za nyumba Zanzibar pamoja na mikoa ya Arusha Dodoma na Mwanza; na</p> <p>ii. Kutoa elimu kwa wananchi kuhusu faida na matumizi ya mpango wa anuani za makazi na Misimbo ya posta na utunzaji wa miundombinu/vibao vilivyowekwa.</p>	1,000,000,000	-	1,000,000,000
		Maendeleo ya TEHAMA (TELECENTRES)	<p>i. Kuimarisha upatikanaji wa mawasiliano ya <i>internet</i> katika jiji la Dar es Salaam kwenye maeneo maalum; na</p> <p>ii. Kuimarisha vituo vya tiba</p>	200,000,000	-	200,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
			mtandao katika hosipitali ya kansa ya Ocean road na Muhimbili.			
		Maeneo Maalum ya TEHAMA (ICT Park)	Kulipa fidia na kuanza ujenzi wa kituo mahiri cha TEHAMA.	2,500,000,000	-	2,500,000,000
		Utafiti na Maendeleo	Utafiti katika maeneo mbalimbali	14,000,000,000		14,000,000,000
Jumla - Fungu 68				18,800,000,000	-	18,800,000,000
98	Wizara ya Ujenzi	Barabara zenye Kufungua Fursa za Kiuchumi				
		Kidatu – Ifakara – Lupilo – Malinyi – Londo – Lumecha/Songea (km 396):	Kukamilisha upembuzi yakinifu na usanifu wa kina katika barabara hii.	100,000,000	1,600,000,000	1,700,000,000
		Itoni – Mkiu – Ludewa – Manda (km 211) na michepuo ya barabara za Mkiu – Mndindi - Liganga- Madaba (km 46) na Nkomang'ombe – Mchuchuma (km 7).	Kuanza ujenzi kiwango cha lami kilomita 50	4,400,000,000	-	4,400,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
		Barabara ya Tabora – Ipole – Rungwa (Ipole – Rungwa - km 95):	Serikali imepanga kujenga barabara hii sehemu ya Ipole – Rungwa yenye urefu wa km 95 kwa kiwango cha lami. Katika mwaka 2014/ 15, shilingi milioni 50 fedha za ndani zimetengwa kwa ajili ya kukamilisha upembuzi yakinifu na usanifu wa kina;	50,000,000	-	50,000,000
		Mbeya – Makongorosi (km 528)	kuendelea na ujenzi kwa sehemu ya Mbeya – Lwanjilo, Lwanjilo – Chunya, Chunya – Makongorosi na kumalizia deni la Mhandisi Mshauri aliyefanya kazi ya usanifu wa kina wa sehemu ya Makongorosi – Rungwa – Itigi – Mkiwa	13,300,000,000	-	13,300,000,000
		Manyoni – Itigi – Tabora (km 264)	Kuendelea na ujenzi kwa sehemu ya Tabora – Nyahua na sehemu ya Manyoni – Itigi – Chaya, kuanza ujenzi kwa kiwango cha lami barabara ya Nyahua – Chaya (km 90).	21,500,000,000	-	21,500,000,000
		Tunduma – Sumbawanga (km 223.2)	Kuhamisha miundombinu katika eneo la ujenzi na usimamizi kwa sehemu ya Tunduma – Sumbawanga na kuanza ujenzi wa sehemu ya Tunduma mjini km. 1.6	1,100,000,000		1,100,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
		Dodoma – Babati (km 261)	Kuendelea na ujenzi kwa sehemu ya Dodoma – Mayamaya na Mayamaya – Mela, Mela - Bonga na kulipa sehemu ya madai ya mkandarasi.	8,390,000,000	20,000,000,000	28,390,000,000
		Iringa – Dodoma (km 260)	Kuendelea na ujenzi sehemu ya Iringa – Migori, Migori – Fufu Escarpment na Fufu <i>Escarpment</i> – Dodoma.	1,739,310,000	20,000,000,000	21,739,310,000
		Masasi - Songea Mbambay (km 1,154.7)	Kuendelea na ujenzi sehemu ya mangaka-Nakapanya, Nakapanya - (i)Tunduru, Mangaka-Mtambaswala, Tunduru-Matemanga, Matemanga-Kimasera na Kimasera-Namtumbo na kuanza ujenzi wa barabara ya Mbinga-Mbambay (ii) usimamizi na ufuatiliaji wa barabara za Songea-Namtumbo, Peramiho - Mbinga na kutangaza zabuni ya barabara ya Masasi - Newala-Mtwara.	8,380,000,000	60,000,000,000	68,380,000,000
		Barabara ya Bagamoyo - Sadani – Tanga (km 178)	Kufanya usanifu wa kina na utayarishaji wa nyaraka za zabuni	1,490,000,000		1,490,000,000
		Barabara ya Murugarama – Rulenge – Nyakahura (km	Kufanya upembuzi yakinifu na usanifu wa kina	160,000,000		160,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA	
		86)					
		Barabara zinaunganisha Tanzania na Nchi Jirani					-
		Arusha – Namanga (km 105)	Kulipa sehemu ya madai ya mkandarasi.	2,230,000,000	2,290,000,000.00	4,520,000,000	
		Nyanguge – Musoma na Usagara – Kisesa (km.183)	Kuendelea na kazi ya ukarabati mradi wa Nyanguge – Simiyu/Mara na Simiyu /Mara Border – Musoma, kuendelea na kazi ya ujenzi kwa kiwango cha lami wa sehemu ya barabara ya Kisesa – Usagara (km 17) na kuanza ujenzi sehemu ya Nyamuswa – Bunda na Nansio – Kisorya – Bunda – Nyamuswa sehemu ya Kisorya – Bunda (km 50)	19,240,000,000	-	19,240,000,000	
		Barabara ya Isaka – Lusahunga (km 242), Lusahunga – Rusumo na Nyakasanza – Kobero (km 150)	Kulipa malipo ya mwisho ya mkandarasi na aliyekamilisha barabara ya isaka-Ushirombo kuendelea na ukarabati sehemu ya Ushirombo – Lusahunga.	20,520,000,000	-	20,520,000,000	
		Sumbawanga – Matai – Kasanga	Kuendelea na ujenzi kiwango cha lami.	10,240,000,000	-	10,240,000,000	

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
		Port (km 112)				
		Barabara ya Sumbawanga – Mpanda - Uvinza – Kanyani - kasulu - Nyakanazi na Kidahwe – Kanyani – Kasulu - Nyakanazi (Jumla km 815)	kukamilisha km 10 za tabaka la kiwango cha lami kwa barabara ya Kidahwe – Kasulu – Nyakanazi na kwa upande wa barabara ya Sumbawanga – Mpanda - Uvinza – Kanyani - kasulu – Kibondo - Nyakanazi Serikali imepanga kujenga barabara hii kwa awamu kwa kuanza na ujenzi wa sehemu ya Sumbawanga – Kanazi (km 75), Kanazi-Kizi-Kibaoni (km 75.6) na Kizi – Sitalike – Mpanda (km 36.9) na kuanza ujenzi wa sehemu ya Mpanda – Mishamo (km 100).	38,900,000,000		38,900,000,000
		Barabara za Mikoa	Kilomita 78 zitajengwa kwa kiwango cha lami, kukarabati kilomita 685 kwa kiwango cha changarawe na kujenga madaraja 14.	31,900,000,000.00		31,900,000,000
		Barabara za Kupunguza Msongamano Mijini (km 109.35)	Kujenga, kupanua na kukarabati barabara katika maeneo mbalimbali ya jiji la DSM ikiwemo barabara ya mabasi yaendayo haraka	28,950,000,000		28,950,000,000
		Ubungo Maziwa – External (km				-

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
		2.25)				
		Ubungo Bus Terminal – Mabibo – Kigogo Round about (km 6.4)				-
		Jet Corner – Vituka – Davis Corner (km 10.3)				-
		Barabara ya Kigogo Round about-Bonde la Msimbazi – Twiga/Msimbazi Junction (km 2.7).				-
		Barabara ya Tabata Dampo – Kigogo (km 2.25)				-
		Kutafuta wakandarasi katika barabara za:-				-
		Mbezi (Morogoro Road) – Malamba Mawili - Kinyerezi –				-

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
		Banana (km 14)				
		Tegeta – Kibaoni – Wazo – Hill – Goba - Mbezi Mwisho (km 20)				-
		Tangi Bovu – Goba (km 9)				-
		Kimara Baruti – Msewe – Changanyikeni (km 2.6)				-
		Kimara – Kilungule- External Mandela Road (km 9)				-
		Kibamba- Kisopwa (km 4 Sehemu ya Kibamba- Mlonganzila)				-
		Banana – Kitunda – Kivule – Msongola (km 3.2)				-

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
		Ardhi – Makongo (km 4)				-
		Kujenga barabara ya mabasi yaendayo haraka maeneo ya Kimara – Kivukoni, Fire – Kariakoo, na Magomeni – Morocco (km 21.9).				-
		Ujenzi wa barabara za juu (fly overs)	Kuanza ujenzi wa 'Flyover' ya TAZARA, kuboresha makutano ya Chang'ombe, Ubungo, uhasibu, KAMATA, Magomeni, Mwenge, Tabata/Mandela na Morocco na kufanya upembuzi yakinifu wa upanuzi wa barabara TAZARA – JNIA (km 6.0) kuwa njia sita.	4,150,000,000	15,000,000,000	19,150,000,000
		Mradi wa Dar es Salaam – Chalinze – Morogoro Expressway (km 200)	Kukamilisha taratibu za kumpata mhandisi mshauri (transaction adviser) na kukamilisha Baseline study ya km 100 za awamu ya kwanza Dar hadi Chalinze.	250,000,000		250,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
		Madaraja: Ujenzi wa madaraja na ukarabati	Kuendelea na ujenzi wa madaraja ya Kigamboni – Dar es Salaam; Kukarabati madaraja ya Kirumi(Mara),Mbutu - Tabora; Maligisu - Mwanza; Sibiti – Singida; na Kilombero – Morogoro; Ruhekei-Ruvuma; Kavuu (Rukwa), Simiyu – Mwanza, Lukuledi II (Mtwara) na Momba (Rukwa); kuboresha daraja la Salender-DSM na kufanya usanifu kwa daraja la Wami-Pwani;	25,500,000,000.00		25,500,000,000
		Vivuko na Maegesho ya Vivuko	Vivuko: Kumpata Mkandarasi na kuanza ujenzi wa kivuko kipya cha Magogoni – Kigamboni; kuendelea na ujenzi wa kivuko kipya kilichopo Bangladesh kitakachotumika kati ya Dar es Salaam – Bagamoyo; na kuendelea na ukarabati wa vivuko vya MV Mwanza (Mwanza),MV Pangani II (Pangani – Tanga) , MV Chato (Chato) MV Kiu (Kilombero) na MV Magogoni (Dar es salaam). Maegesho: Kuendelea na ujenzi wa maegesho ya Kahunda - Maisome na Ilagala; kufanya upanuzi wa maegesho upande wa Kigamboni;	12,600,000,000.00	-	12,600,000,000

FUNGU NA.	JINA LA FUNGU	MRADI	SHUGHULI ZITAKAZOTEKELEZWA 2014/15	FEDHA ZA NDANI	FEDHA ZA NJE	JUMLA
			kuanza ujenzi wa majengo ya abiria na maegesho katika vituo vya Magogoni, Jangwani Beach na Rungwe Oceanic kwa ajili ya kivuko kitakachotoa huduma kati ya Dar es Salaam na Bagamoyo; kuanza ujenzi wa maegesho mawili katika vituo vya Bukondo na Zumacheli-Geita na maegesho mawili ya kivuko kitakachotoa huduma kati ya Iramba na Majita; na kuendelea na kazi ya usanifu kwa ajili ya ujenzi wa maegesho ya vivuko vya Kilambo (Mtwara), Ukara (Mwanza), Kilombero (upande wa Ulanga - Morogoro), na Bugolora (Mwanza).			
Jumla -Fungu 98				253,439,310,000	118,890,000,000	372,329,310,000
JUMLA: MIRADI YA KIMKAKATI				1,392,656,113,052	443,780,091,752	1,836,436,204,752
JUMLA: MIRADI MUHIMU KWA UKUAJI WA UCHUMI				2,033,012,455,948	1,575,650,908,248	3,608,663,364,248
JUMLA KUU YA MIRADI YA MAENDELEO				3,425,668,569,000	2,019,431,000,000	5,445,099,569,000

KIAMBATANISHO NA. III: MIRADI YA MATOKEO MAKUBWA SASA, 2014/15

SECTORS	PROJECT CODE	PROJECT NAME	BUDGET 2014/15 AS PER CEILING (000,000)	
			Local	Foreign
Finance		PPP Facilitation Fund	30,000	
Energy	3162	Constuction of Natural Gas Pipeline Mtwara-DSM	133,000	0
	3164	150 MW Natural gas fired plant Kinyerezi (KINYEREZI II)	190,000	0
	3163	240 MW Natural Gas Fired Plant Kinyerezi	0	5,000
	3113	Rural Energy Agency/Rural Energy fund (REA/REF)	136,000	90,960
	3121	220 Kv Makambako – Songea transmission line	8,300	20,000
	3157	Iringa-Shinyanga backbone transmission investment program	500	22,000
	3166	North-West Grid extension 400 kV	3,000	10,000
	3167	North-East Grid (Dar-Tanga-Arusha) 400 kV- 682 km	1,000	5,000
	3168	Singida-Arusha-Namanga 400 kV- 414 km (ZTK)	0	10,000
	3147	Transfer to TANESCO	20,000	164,000
	3156	Energizing Rural Tanzania – power supply to Ngara, Biharamulo and Mpanda -Orio	22,000	15,000
	3159	Institutional Cooperation TANESCO	30,000	164,000
	3191	Electricity V Project	3,500	22,000
			Sub total	547,300
Land	2326	Village demarcation and ground photo control	9,000	0
		Sub total	9,000	0
Agriculture	4486	Commercial farms - Agriculture Sector Development Programme (ASDP) - & Smallholders irrigation schemes	17,470	210,483

SECTORS	PROJECT CODE	PROJECT NAME	BUDGET 2014/15 AS PER CEILING (000,000)	
			Local	Foreign
		- Agriculture Sector Development Programme (ASDP)		
	2326	Village Demarcation and Ground Photo Control	7,701	
		Sub total	25,171	210,483
Education	4321 & 4390	PEDP III and SEDP II School Toolkit	8,577	1,448
	4321	STEP PRIMARY	15,393	0
	4390	Secondary Education Development Programme (SEDP)	0	3,695
		3Rs Assessment	0	682
		3Rs Teacher Training	0	2,111
		School Ranking	600	294
		School Incentive	0	850
		Capitation Grants	8,370	3,158
		Teacher Motivation	0	3,496
		SEDP II Construction	130,404	130,987
		Coordination and Administrative Costs MDU and TEA	2,289	440
		Sub total	165,633	147,161
Transport	410901	Procurement and Repair of Rolling Stock and Equipment for TRL	126,900	0
	4213	Relaying of Central line with 80 lb/yard materials	4,400	33,300
	4215	Rail rehabilitation - Branch line	3,000	0

SECTORS	PROJECT CODE	PROJECT NAME	BUDGET 2014/15 AS PER CEILING (000,000)	
			Local	Foreign
	4216	Rail rehabilitation Main line	14,800	52,050
	4217	Tabora -Kigoma-Isaka-Mwanza Railway project	13,205	11,205
	4282	Inland Container Depot	500	0
	4219	DSM City commuter train project	417	0
	1494	MV Umoja repair	567	0
	1505	Ukerewe repairs	709	0
	1516	MT Sangara repairs	248	0
		Sub total	164,846	110,700
Water				
Rural water	3216	Expantion of Rural Water Supply	26,000	0
	3341	Mwanga-Korogwe Water Supply Project	20,600	0
	3223	Borehole Drilling and Dams Construction	25,000	0
	3280	Rural Water Supply & Sanitation	92,916	0
	6276	Management Support to LGAs	2,300	0
		Sub total	166,816	0
Works	4112	Kigoma-Kidahwe -Kaliua-Tabora (317 km)	19,874	0
	4130	Manyoni-Itigi-Tabora road (256 km)	22,500	0
	4108	Dar es Salaam-Chalize-Morogoro Expressway (DSM-Chalize Section)	150	0

SECTORS	PROJECT CODE	PROJECT NAME	BUDGET 2014/15 AS PER CEILING (000,000)	
			Local	Foreign
	4176	Widening of Bandari road (1.2 km) and upgrading of Dockyard (0.7 km) and Mivinjeni (1.0 km) roads	50	0
	4122	Port Access (Nelson Mandela) road	150	0
	4161	DSM Road Flyovers and Approaches	150	0
	4173	Widening of 8 km of Pugu road (JNIA-Pugu) to 3 lane dual carriageway	150	0
	4178	Upgrading of Pugu-Kifuru-Mbezi Mwisho road (12.7 km) to 3 lane dual carriageway	1,000	0
	4172	Providing lane enhancement including climbing lanes, passing bays, rest and emergency lay bys on Central Corridor	200	0
	4174	Widening of Kimara-Kibaha road (25.7 km) including widening of Kibamba, Kiluvya and Mpiji Bridges	250	0
	4175	Upgrading of Kisarawe-Mlandizi road (52 km)	400	0
	4179	Construction of a New Weighbridge near Dar port	100	0
	4136	Road Safety Activities	208	0
	4108	Dar es Salaam-Chalize-Morogoro	1,500	0
	6221	Institutional Support to Safety, Environmental and reforms	200	1,000
	4136	Road Safety Activities	285	1,150
		Sub total	47,167	2,150
		Grand total	1,155,933	998,454

**KIAMBATANISHO NA. IV: MAPENDEKEZO YA MAABARA YA KUBORESHA MAZINGIRA YA BIASHARA
NA UWEKEZAJI, 2014/15**

NA.	ENEO	HATUA ZILIZOPENDEKEZWA
1.	Kuoanisha mfumo wa kisheria na kitaasisi	<ul style="list-style-type: none"> • Sheria ya Usajili wa Biashara iliyoboreshwa (Business Activities Registration Act (BARA) (2007) ichukue nafasi ya sheria ya Leseni za Biashara Business Licensing Act (1972) na Business Name (Registration) Cap 213. • Kutengeneza mfumo wa masijala unaojumuisha taarifa kutoka katika taasisi mbalimbali zinazohusika na usajili wa biashara mfano TRA, NSSF, BRELA • Kurahisisha mchakato wa kuanzisha biashara • Kuondoa vibali na leseni zenye mwingiliano na zinazojirudia. • Kurahisisha mchakato wa sheria na kanuni za biashara (Ukaguzi na adhabu)
2.	Upatikanaji wa ardhi na usalama katika umilikishaji	<ul style="list-style-type: none"> • Kuboresha mfumo wa taarifa za ardhi nchini sanjari na maboresho yaliyofanyika katika ramani ya kijiografia, kufikia Disemba 2016 • Kumaliza mrundikano wa madai/kesi za ardhi zilizopo katika mabaraza ya ardhi ya wilaya na kuyapatia mabaraza hayo vitendea kazi stahiki ifikapo Disemba 2016. • Kupanua wigo wa upatikanaji wa ardhi kwa ajili ya uwekezaji katika maeneo ya miji na vijiji kufikia Disemba 2016. • Kufanya Kampeni kubwa ya kusambaza elimu kuhusu utunzaji wa ardhi na mafanikio katika uwekezaji.
3.	Usimamizi na Uratibu wa shughuli za Biashara, Utitiri wa Kodi, tozo na ada	<ul style="list-style-type: none"> • Kufanya uchambuzi wa athari za kanuni kwa Wizara 5 na Halmashauri 20 ifikapo mwishoni mwa 2014. • Kuanzisha kituo kitakachosimamia uratibu wa shughuli za biashara jijini Dar es Salaam ifikapo mwishoni mwa 2014. • Kuondoa/ kupunguza kero kumi (10) katika kodi, ada na tozo ifikapo Disemba, 2015

		<ul style="list-style-type: none"> • Kuanza Kukusanya kodi ya isiyopungua shilingi bilioni 50 kwa mwaka kutoka kwa wachimbaji wasio rasmi hadi kufikia mwisho wa mwaka 2014 • Kuharakisha zoezi la ukadiriaji na urejeshwaji wa kodi ndani ya siku 30 baada ya maombi kuwasilishwa
4.	Kuzuia na Kupambana na Rushwa	<ul style="list-style-type: none"> • Kuanza kutekeleza programu ya kuwatangaza hadharani watu waliokutwa na hatia ya makosa ya rushwa ifikapo mwisho wa mwaka 2014. • Ahadi ya uadilifu (integrity pledge) kufikia Aprili 2014 • Kesi tano (5) kubwa zilizoibuliwa na Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali kuchunguzwa, kushitakiwa, na kutolewa hukumu ifikapo Disemba, 2014 • Asilimia 35 ya kesi za rushwa zinazoendelea kutolewa maamuzi ifikapo mwishoni mwa 2014 • Kutekeleza utaratibu wa manunuzi kwa mfumo wa kielektroniki
5.	Sheria na stadi za kazi	<ul style="list-style-type: none"> • Marekebisho sheria ya ELRA ya mwaka 2004 ifikapo 2015 • Kuimarisha Taasisi zinazoshughulikia ajira nchini (Mahakama ya Kazi; Ofisi za kazi) • Usimamizi wa elimu ya ufundi kuwa chini ya chombo kimoja ifikapo 2015 • Kuboresha maadili, mtazamo na uwajibikaji katika kazi • Kupunguza kiwango cha wafanyakazi wenye ujuzi wa chini kufikia asilimia 70 ifikapo 2016
6.	Usimamizi wa Mikataba na Utawala wa Sheria	<ul style="list-style-type: none"> • Kuondoa mrundikano wa kesi katika mahakama zote • Mashauri kusikilizwa katika muda uliopangwa katika ngazi zote za mahakama ifikapo 2015 • Kupunguza muda wa kusikiliza shauri kufikia siku 65 • Asilimia 10 ya mashauri ya Serikali kumalizwa kwa njia ya usuluhishi • Kuzindua jukwaa la kielektroniki la kutolea malalamiko kuhusu mahakama